

МИШЕЛ ПЕЙВЪР

ВЪЛЧИЯТ БРАТ

Част 1 от „Хроники на древния мрак“

Превод от английски: Маргарита Дограмаджян, 2007

chitanka.info

ПЪРВА ГЛАВА

Торак се събуди стреснато от кошмарен сън, какъвто не би искал никога да се повтори.

Премести се до бледата светлина на тлеещия огън и впери поглед в тъмния силует на Гората. Не се виждаше нищо. Не се чуваше нищо. Дали не се беше върнала? Дали не го наблюдаваше с жестоките си, пламтящи очи?

Изпита празнота и студ. Знаеше, че отчаяно се нуждае от храна, че ръката го боли и очите му сълзят от умора, но някак не можеше да го почувства реално. Цяла нощ беше пазил останките от смърчовия заслон и бе гледал как изтича кръвта на баща му. Още му беше трудно да повярва, че всичко това се е случило.

Та нали едва вчера — *вчера* — двамата строяха лагера си, обгърнати от мекия есенен здрач. Торак беше казал нещо смешно и баща му се бе засмял. И в този момент Гората сякаш експлодира. Гарваните се разкрештяха неистово. Боровете запукаха. В тъмнината между дърветата се очерта плътна сянка — унищожителна ярост под формата на огромна мечка.

Извневиделица над тях надвисна смъртта. Страховити нокти, невъобразим шум, от който ушите им прокървиха. Преди Торак да успее да мигне, звярът превърна заслона в трески. В следващата

секунда той разпори корема на баща му. А после изчезна, потъвайки в Гората безшумно като мъгла.

Но каква беше тази мечка, която *напада* хора и после изчезва, без да доубие жертвата си? Коя мечка би постъпила така?

И къде беше сега?

Торак не виждаше отвъд осветеното от огъня пространство, но знаеше, че поляната също е опустошена — осияна с изпочупени фиданки и смачкана орлова папрат. Можеше да усети мириза на ранени дървета и изровена земя. До ушите му достигаше тихото тъжно бълбукане на отдалечения на трийсетина крачки поток. Мечката можеше да е навсякъде.

Чу как баща му простена. Бавно отвори очи и се втренчи в сина си с празен поглед.

Сърцето на Торак се сви.

— Аз съм — промълви той. — Как си?

Суровото загоряло лице на баща му се стърчи от болка. Татуировката на клана се открояваше съвсем ясно върху посивелите бузи. Дългата тъмна коса бе слепена от пот.

Раната беше дълбока — толкова дълбока, че докато Торак непохватно се опитваше да спре кръвта с брадат мъх, виждаше как вътрешностите на баща му блестят на светлината. Трябваше да стисне зъби, за да не повърне. Надяваше се баща му да не забележи, но той естествено забеляза. Баща му беше ловец — нищо не убягваше от погледа му.

— Торак... — прошепна с мъка раненият. Протегна ръка и горещите му пръсти се вкопчиха в Торак по детски настойчиво. Момчето преглътна. Синовете трябваше да се вкопчват в ръцете на башите си, а не обратното.

Опита се да бъде практичен: да се държи като мъж, а не като момче.

— Има още от белия равнец — каза той, ровейки със свободната си ръка в торбата с билки. — Той може да спре...

— Пази го за теб. Ти също кървиш.

— Не ме боли — изльга Торак. Мечката го беше запратила в една бреза. Ребрата му бяха натъртени, а лявата му ръка — раздрана.

— Торак... трябва да се махнеш оттук. Веднага! Преди да се е върнала...

Момчето се вцепени. Понечи да каже нещо, но от устата му не излезе звук.

— Тръгвай — настоя баща му.

— *Не!* Не мога да те...

— Сине... аз умирам. До изгрев-слънце ще бъда мъртъв.

Торак стисна торбата с билки. Ушите му бучаха.

— Тате...

— Дай ми... каквото е нужно за Пътя на смъртта. После събери нещата си.

Пътя на смъртта. *Не! Не!*

Панталоните от еленова кожа на Торак бяха разкъсани на коляното. Той заби палец в плътта си. Заболя го. Нека! Това щеше да го откъсне от ужасните мисли.

— Храната — изхриптя баща му. — Сушеното месо... Вземи го всичкото...

Коляното на Торак бе започнало да кърви. Той продължи да дълбае. Не искаше да си представи как баща му поема по Пътя на смъртта. Не искаше да си представи как остава съвсем сам в Гората. Беше само на дванайсет лета. Нямаше да оцелее сам. Не знаеше как.

— Торак! Чу какво казах!

Като мигаше ожесточено, за да не позволи на сълзите да бликнат, момчето събра оръжията на баща си и ги положи до него.

Докато прибираще стрелите, се убоде на острите им кремъчни върхове. Преметна през рамо лъка и колчана си и затърси брадвичката от черен базалт. Раницата му от лескови пръчки бе смачкана по време на нападението. Трябаше да напъха всичко в елека си или да привърже нещата към колана си.

Наведе се да вземе спалния чувал от еленова кожа.

— Вземи моя — измърмори баща му. — Така и не успя да... закърпиш твоя. Размени и ножовете.

Торак замръзна на място.

— *Не!* Не и ножа! Ти ще имаш нужда от него!

— На теб ще ти трябва повече. А и... хубаво е да имам нещо твое, когато се отправя по Пътя на смъртта.

— Тате, моля те, не споменавай повече...

В Гората изпука съчка.

Момчето се обърна рязко.

Тъмнината беше непроницаема. Накъдето и да погледнеше, сенките придобиваха формата на мечка.

Никакъв вятър.

Никаква птича песен.

Само прашенето на дървата в огъня и биенето на сърцето му. Гората сякаш бе затаила дъх.

Баща му облиза потта от устните си.

— Още я няма — промълви той. — Но ще се появи... скоро. Ще дойде за мен... Побързай! Ножовете.

Торак не искаше да разменя ножовете. Това означаваше, че няма връщане назад. Ала баща му го наблюдаваше напрегнато и непоколебимо.

Със стиснати зъби момчето извади ножа си и го постави в ръката на ранения. После свали канията от еленова кожа от колана му. Ножът на баща му беше красив и смъртоносен — с острие от син аспид под формата на върбов лист и дръжка от еленов рог, омотана с лосово сухожилие за по-голямо удобство. Вперило поглед в ножа, то изведнъж осъзна ставащото. Приготвяше се да заживее само, без баща си.

— Няма да те оставя! — проплака. — Ще се бия с нея, ще...

— Не! Никой не може да се пребори с тази мечка!

Гарваните се разлетяха от дърветата.

Торак затаи дъх.

— Чуй ме — изхриптя баща му. — Мечката... всяка мечка... е най-силният звяр в Гората. Знаеш го. Но тази мечка е... много по-силна.

Момчето почувства как космите на ръцете му настръхват. Погледна в очите на баща си и видя тъничките червени жилки, а в средата — бездънна тъмнина.

— Какво искаш да кажеш? — прошепна то. — Какво...

— Тя е обладана от зъл дух. — Лицето на баща му стана мрачно, сякаш не беше неговото. — В нея се е вселил демон от Отвъдния свят и я е превърнал в чудовище.

От огъня излетяха сноп искри. Смълчаните дървета се снишиха, за да чуват по-добре.

— Демон? — недоумяваше Торак.

Баща му притвори очи, опитваше се да събере сили.

— Тя живее само за да убива — каза най-после. — След всяко убийство мощта ѝ нараства. Тя ще погубва всичко по пътя си... всичко. Дивеча. Клановете. Всички ще загинат. Гората ще бъде унищожена... — Той спря, за да си поеме дъх. — След една луна време... вече ще е късно. Демонът е... много силен.

— След една луна време? Но какво...

— Мисли, Торак! Знаеш, че демоните са най- силни, когато Червеното око е най-високо в нощното небе. Тогава мечката ще стане... непобедима. — Раненият с мъка си пое дъх. В светлината на огъня момчето видя как на гърлото му пулсира жила. Съвсем слабо: сякаш всеки миг щеше да спре. — Искам да... обещаеш нещо — продължи баща му.

— Каквото кажеш!

Раненият преглътна.

— Тръгни на север. Ще вървиш много дни. Намери Планината... на Световния дух.

Торак го погледна неразбиращо. За какво говореше той?

Баща му отвори очи и ги впери в клоните над главата си, сякаш виждаше нещо, което никой друг не съзираше.

— Намери я — повтори той. — Тя е единствената надежда.

— Но досега никой не я е открил. Никой не може.

— Ти можеш.

— Как? Аз не...

— Твоят водач... той ще те намери.

Момчето съвсем се обърка. Баща му никога досега не му беше говорил така. Той беше човек на действието, ловец.

— Нищо не разбирам! — извика Торак. — Какъв водач? Защо трябва да намеря Планината? Защото там ще съм в безопасност? Това ли е? Далеч от мечката?

Баща му бавно откъсна очи от небето и ги обърна към него. По изражението му личеше, че не е сигурен колко още може да понесе синът му.

— Ох... още си много млад — рече накрая. — Мислех, че разполагам с повече време. Толкова неща не съм ти казал. Недей... не ме намразвай за това.

Торак го изгледа ужасено. После скочи на крака.

— Не мога да се справя сам. Може би трябва да намеря...

— Не! — прекъсна го баща му с изненадваща настойчивост. — Цял живот съм те държал настани. Дори... от собствения ни Вълчи клан. Стой далеч от хората! Ако те открият... и разберат какво можеш...

— Какво искаш да кажеш? Нищо не...

— Няма време — прекъсна го раненият мъж. — А сега трябва да се закълнеш. Върху моя нож. Закълни се, че ще намериш Планината или ще умреш.

Момчето прехапа долната си устна. На изток между дърветата вече започваше да просветлява. „Не още — помисли то ужасено. — Моля те, не още“.

— Закълни се — изпъшка баща му.

Торак коленичи и взе ножа. Беше тежък, мъжки нож, прекалено голям за него. Опра го непохватно в раната на ръката си. После докосна рамото си на мястото, където беше пришила ивица вълча кожа — знакът на неговия клан. Произнесе клетвата с треперещ глас:

— Кълна се в кръвта си върху това острие и с всяка от трите си души, че ще намеря Планината на Световния дух. Или ще умра.

Баща му въздъхна облекчено.

— Добре. А сега нарисувай знаците на смъртта върху тялото ми. Побързай. Мечката е... близо.

Момчето усети как очите му се пълнят със сълзи. Избрса ги сърдито.

— Нямам охра — прошепна то.

— Вземи... моята.

Като в просьница Торак намери малкия еленов рог, който някога принадлежеше на майка му. Като в просьница издърпа запушалката от черен дъб и изсипа малко от охрата върху дланта си.

Внезапно спря.

— Не мога да го направя.

— Можеш. Заради мен.

Момчето плю в дланта си и разбърка лепкава каша от охра — тъмночервената кръв на земята, — после описа малки кръгове върху кожата на баща си. Те щяха да помогнат на душите да се разпознаят и да останат заедно след смъртта.

Първо, свали много внимателно мокасините от боброва кожа и описа кръг върху всяка пета, за да отбележи душата на името. Сетне,

описа друг кръг върху сърцето, за да отбележи душата на клана. Върху гърдите на баща му имаше грапав белег от стара рана и кръгът леко се изкриви. Торак се надяваше да е достатъчно добър.

Накрая постави най-важния знак — кръг върху челото, за да отбележи Нануак, Световната душа. Щом свърши, сълзите му рукаха неудържимо.

— Така е по-добре — промърмори баща му, но момчето с ужас видя, че пулсът на гърлото му е отслабнал.

— Не можеш да умреш! — извика то.

Баща му го погледна с болка и копнеж.

— Тате, моля те, не искам да те оставя, аз...

— Торак, ти се закле. — Раненият отново притвори очи. — Сега ме чуй: запази... рога с охрата. На мен вече не ми е нужен. Събери нещата си и ми донеси вода от Реката. А след това... тръгвай.

„Няма да плача“ — каза си момчето, докато навиваше спалния чувал на баща си и го привързваше към гърба си. Напъха брадвичката в колана. Мушна торбичката с билки в елека си.

Изправи се и се огледа за меха. Беше разкъсан и превърнат в дрипа. Трябваше да донесе вода в лападово листво. Тъкмо се канеше да тръгва, когато баща му прошепна името му.

Торак се обърна.

— Да, тате?

— Не забравяй. Когато ловуваш, винаги поглеждай назад. Аз... все ти го повтарям. — Той разтегли устни в болезнена усмивка. — А ти все... забравяш. Поглеждай зад гърба си. Чу ли?

Момчето кимна. Помъчи се да се усмихне. После се запрепъва през мократа орлова папрат към потока.

Ставаше все по-светло, свежият въздух ухаеше сладко. От раздрани кори на дърветата сълзеше златиста борова кръв. Лекият утринен ветрец довояваше тихите стенания на дървесните духове.

Когато Торак стигна до потока, над орловата папрат се носеше мъгла, а върбите потапяха пръсти в студената вода. Той се огледа бързо наоколо, откъсна едно лападово листво и тръгна към водата. Мокасините му потънаха в меката червена кал.

Изведнъж застина.

До десния си ботуш забеляза меча стъпка. Беше от предна лапа, два пъти по-голяма от собствената му глава, и толкова прясна, че

очертанията на дългите, страховити нокти, врязани дълбоко в калта, се различаваха съвсем ясно.

Поглеждай зад гърба си, Торак.

Той се обърна.

Върби. Елша. Бор.

Никаква мечка.

На близкия клон кацна гарван и го накара да подскочи. Птицата прибра твърдите си черни криле и се вторачи в него с мънистените си очи. После завъртя глава, изграчи и отлетя.

Момчето погледна в посоката, която гарванът сякаш му показваше.

Тъмни тисове. Влажни смърчове. Гъсти. Непроходими.

Някъде навътре — на не повече от десетина стъпки се чу шум от разместени клони. Там имаше нещо. Нещо огромно.

То се опита да овладее страха си, но главата му сякаш се изпразни.

„Най-важното, което трябва да знаеш за мечката — бе казал баща му, — е, че тя се движи безшумно като дъх. Възможно е да те наблюдава от десет стъпки разстояние и да не я усетиш. Срещу мечка не можеш да се защитиш. Не можеш да тичаш по-бързо, нито да се катериш по-високо. Не можеш да се биеш с нея. Можеш единствено да опознаеш нрава ѝ и да ѝ покажеш, че не си заплаха или дивеч, ако я срещнеш.“

Торак се опита да запази спокойствие. Недей да бягаш! Може да не знае, че си тук.

Леко свистене. Клоните отново се размърдаха.

Той чуваше дебнешите движения на звяра, насочващ се към техния лагер — към баща му. Изчака в напрегнатата тишина, докато шумоленето отмина. „Страхливец! — изкрещя наум. — Остави я да върви, без дори да се опиташ да спасиш баща си!“

„Но какво можеш да направиш?“ — отвърна онази малка част от мозъка му, която все още бе способна да мисли трезво. Баща му знаеше, че това ще се случи. Затова го изпрати за вода. Знаеше, че тя идва за него...

— Торак! — долетя до ушите му ужасеният вик на баща му. — Бягай!

Враните по дърветата се разлетяха. Силен рев разтърси Гората, после втори и трети. Момчето помисли, че главата му ще експлодира.

— Тате! — изкрештя то.

— Бягай!

Гората отново се разтресе. Отново чу виковете на баща си. После изведнъж стана тихо.

Торак запуши уста с юмрук.

Между дърветата съзря огромна тъмна сянка, надвиснала над разрушения смърчов заслон.

Обърна се и побягна.

ВТОРА ГЛАВА

Докато си пробиваше път през елшовите храсталаци, Торак затъна до колене в мочурището. Брезите зацепиха, че минава и той мълчаливо ги помоли да не казват на мечката.

Раната на ръката му гореше и при всяко поемане на дъх натъртените ребра го боляха ужасно, но не смееше да спре. Гората беше пълна с очи. Представи си как мечката го следва по петите и продължи да бяга.

Стресна един млад глиган, който ровеше в пръстта за земни орехи, и побърза да му се извини, за да не бъде нападнат. Глиганът изсумтя недоволно и го пусна да мине.

Една росомаха^[1] му се озъби да стои далече от нея и той също ѝ се озъби, колкото може по-яростно, защото росомахите разбираха само от заплахи. Животното реши, че работата е сериозна и се стрелна по ствала на едно дърво.

На изток небето беше сиво като вълча кожа. Изтрещя гръм. На светлината на светковиците дърветата изглеждаха яркозелени. „В Планината вали“ — помисли с изненада Торак. Трябваше да внимава за внезапни наводнения. Помъчи се да мисли за това, за да прогони ужасния страх, но не се получи. Затича отново.

Накрая трябваше да спре, за да си поеме дъх. Подпра се на един дъб. Щом вдигна глава и се взря в шумолящите зелени листа, дървото

сниши глас — явно не желаеше да споделя тайните си с него.

За пръв път в живота си беше съвсем сам. Вече не се чувстваше част от Гората. Чувстваше се така, сякаш световната му душа бе прекъснала връзката си с живота наоколо: дърветата и птиците, хищниците и тяхната плячка, реките и скалите. Никой и нищо в целия свят не знаеше какво изпитва той. Никой и нищо не искаше да знае.

Болката в ръката му го изтръгна от мрачните мисли. Извади от торбичката с билки последното брезово лико и превърза надве-натри раната си. После се отдели с мъка от дънера и се огледа наоколо.

Беше израснал в тази част на Гората. Всеки рид и всяка поляна му бяха познати. В долината на запад се намираше Червената вода: плитка за канута, но предлагаша добър улов през пролетта, когато съомгата идваше откъм Морето. На изток, чак до края на дълбокия лес, се простираха огрени от слънцето гори, богати на дивеч, горски плодове и ядки. На юг беше обширната тревиста земя, където северните елени се хранеха с мъх през зимата.

Баща му казваше, че най-хубавото на тази част на Гората е, че в нея рядко идват хора. Освен някоя случайна група ловци от Върбовия клан от запад край морето или от клана на Пепелянката от юг, но те никога не оставаха дълго. Просто минаваха през Гората и ловуваха на воля както всички останали, без да знаят, че се намират в ловния район на Торак и неговия баща.

Момчето никога не се беше замисляло върху това. Така бе живяло винаги: само с баща си, далеч от клановете. Но сега закопня за хора. Идваше му да закрещи. Да вика с цяло гърло за помощ.

Но баща му го беше предупредил да стои настрана от тях.

Освен това виковете му щяха да привлекат мечката.

Мечката.

Паниката го стисна за гърлото. Прегълътна с усилие, пое си дълбоко дъх и отново затича, този път по-умерено, в северна посока.

Докато тичаше, забелязваше следите от дивеч. Стъпки на лос. Изпражнения на зубър. Шумът от движението на горския кон през орловата папрат. Мечката не ги беше подплашила. Поне не още.

Дали баща му не грешеше? Може би накрая сетивата му бяха изневерили?

„Татко ти е луд“ — спомни си подигравките на децата преди пет лета, когато двамата с баща му бяха стигнали чак до морския бряг, за

да уважат годишната среща на клана. За Торак това беше първата среща на клана и се бе оказала пълен провал. Оттогава баща му спря да го води на тези събирания.

„Сигурно е глътнал дъха на някой дух — дразнеха го децата. — Затова е оставил клана и живее сам“.

Торак побесня. Щеше да се бие с всички поред, ако баща му не го беше дръпнал на страна.

„Не им обръщай внимание, синко — бе казал през смях. — Те не знаят какво говорят“.

И беше прав.

Но дали беше прав и за мечката?

Изведнъж дърветата се разредиха и Торак излезе на една поляна. Запрепъва се, заслепен от слънцето, лъхна го мирис на мърша.

Спра рязко.

Горските коне лежаха, където ги бе запратила мечката, подобно на счупени играчки. Лешоядите не бяха посмели да ги приближат. Дори мухите не ги докосваха.

Мечките не ловуваха така. Когато една нормална мечка се храни, тя съдира кожата на жертвата си, изяжда вътрешностите и задните части и сетне скрива останалото за по-късно. Като истински ловец тя не прахосва нищо. А тази мечка бе отхапвала по малко от всеки труп. Не беше убивала за храна, а за развлечение.

В краката на Торак лежеше мъртво жребче, по малките му копита още се виждаше речната кал, останала от последния водопой. Повдигна му се. Кой звяр би избил цяло стадо? Кой звяр убива за удоволствие?

Спомни си очите на мечката, които бе успял да зърне за миг. Никога преди не беше виждал такива очи. В тях имаше само безкрайна ярост и омраза към всичко живо. Пламтящият, изгарящ хаос на Отвъдния свят.

Разбира се, баща му бе прав. Това не беше мечка. Беше демон. Щеше да продължи да убива, докато унищожи цялата Гора.

„Никой не може да се пребори с тази мечка“ — бе казал баща му. Нима думите му означаваха, че Гората е обречена? И защо той, Торак, трябваше да намери Планината на Световния дух? Планината, която никой не е виждал?

Гласът на баща му проехтя в главата му. „Твойт водач ще те намери“.

Как? Кога?

Момчето излезе от поляната и потъна в сенките под дърветата. Затича отново.

Струваше му се, че е тичал цяла вечност. Вече не усещаше краката си. Накрая стигна до един дълъг горист склон и трябваше да спре: преви се надве, като дишаше учестено.

Изведнъж изпита глад. Зарови в торбата с храна и изпъшка отчаяно. Беше празна. Едва сега се сети за стегнатите вързопчета с изсушено еленово месо, забравени край заслона.

„Глупак такъв! Обърка всичко още първия ден, в който остана сам! Сам“.

Не беше възможно. Нима баща му вече го нямаше? И нямаше да го види никога повече?

До ушите му достигна глухо скимтене. Идваше от другата страна на хълма.

Ето го пак. О, слава на духа! Лесен улов. Стомахът му се сви при мисълта за прясно месо. Не го интересуваше какво е животното. Толкова беше гладен, че би изял и прилеп.

Сниши се и запълзя между брезите към върха на хълма.

Погледна надолу и видя тясна клисура, през която течеше малка, буйна река. Позна я: Бързата вода. Двамата с баща му често бяха лагерували на запад от нея, за да събират липова кора за въжета; но тази част му изглеждаше непозната. Скоро разбра защо.

По всичко личеше, че от планината се бе спуснал внезапен порой. След това водата бе спаднала, оставяйки след себе си изпочупени храсти и изтъргнати от корените фиданки. Разрушила беше и една вълча бърлога от другата страна на клисурата. Там, под голям червен камък с формата на зубър, лежаха два удавени вълка — приличаха на мокри кожени наметки. В една локва до тях плаваха три мъртви вълчета.

Четвъртото стоеше край тях и трепереше.

Изглеждаше на не повече от три луни. Беше слабо и мокро и скимтеше тихо и настойчиво, сякаш оплакваше участта си.

Торак потръпна. Звукът извика в паметта му странно видение. Черна козина. Приятна тъмнина. Гъсто, мазно мляко. Майката го

ближеше, за да го измие. Драскане на малки нокти и допир на малки студени нослета. Пухкави вълчета, катерещи се върху него най-новото вълче в котилото.

Видението бе ярко като светлината на светкавица. Какво ли означаваше?

Ръката му стисна здраво бащиния нож. „Няма значение какво означава — помисли си момчето. — Виденията няма да ти помогнат да оцелееш. Ако не стреляш по това вълче, значи си твърде слаб за ловец. Знаеш, че може да убиеш животното на своя клан, когато те заплашва гладна смърт. Знаеш го“.

Вълчето вдигна глава и зави объркано.

Торак се заслуша... и изведнъж разбра.

По някакъв странен начин, който не можеше да си обясни, високите колебливи звуци му се сториха познати. Мозъкът му разпознаваше звученето им. Помнеше ги.

„Не е възможно“ — помисли той.

Отново се заслуша във воя на вълчето. Остави го да проникне в главата му.

— *Защо не играете с мен?* — питаше вълчето мъртвото си семейство. — *Какво съм сторил този път?*

Не спираше да задава въпроса си. Изведнъж в момчето се пробуди нещо. Вратните му мускули се напрегнаха. Усети как дълбоко в гърлото му се заражда отговор. Едва устоя на желанието да отметне глава и да завие.

Какво ставаше? Сякаш вече не беше Торак. Не беше момче, син, член на Вълчия клан — или може би не беше само тези неща. Някаква част от него беше вълк.

Задуха хладен вятър и кожата му настръхна.

В този момент вълчето спря да вие и се обърна рязко към него. Гледаше разфокусирано, но големите му уши бяха наострени, а ноздрите — широко разтворени. Беше го подушило.

Торак втренчи поглед в малкото неспокойно зверче и се настрои да убива.

Изтегли ножа от колана си и се заспуска надолу по склона.

---

[1] Хищно млекопитаещо, което прилича на мечка и на язовец.

— Б.пр. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

Вълчето изобщо не разбираше какво става. Беше се заиграло на възвищението над бърлогата, когато Бързото мокро връхлетя с рев и сега майка му, баща му и братлетата му лежаха в калта — и не му обръщаха никакво внимание.

Дълго време, още преди да дойде Светлото, то ги беше душило и хапало по опашките, но те не помръдваха. Не издаваха звук и миришеха странно: като дивеч. Не дивечът, който бяга, а този без дъх, който трябва да бъде изяден.

Вълчето зъзнеше, беше мокро и много гладно. Безброй пъти бе близало майка си по муциуната, за да я подкани да стане и да му донесе нещо за ядене, обаче тя не помръдваше. Каква пакост бе направило този път?

Знаеше, че е най-палавото вълче в котилото. Вечно му се караха, но не можеше да се промени. Обичаше да опитва нови неща. Затова му се струваше малко несправедливо, че сега, когато беше застанало толкова послушно край бърлогата, никой не забелязваше това.

Затопурка към локвата, където лежаха братлетата му, и залочи от водата. Вкусът й беше лош.

Подъвка малко трева и излапа няколко паяка. Почуди се какво да направи след това.

Усети как го обзема страх. Отметна глава назад и зави. Виенето го ободри малко, защото му напомни за добрите времена със семейството.

Изведнъж, по средата на виенето, спря рязко. Замириса му на вълк.

Обърна се бързо, като се олюляващ леко от глад. Наостри уши и задуши въздуха. Да. Вълк. Чуваше как слиза шумно по склона от другата страна на Бързото мокро. По мириса разбра, че е мъжки, съвсем млад и от друга глутница.

Ала в него имаше нещо странно. Миришеше на вълк, но и на невълк. Миришеше на северен елен, червен елен, бобър и прясна кръв. И на още нещо: нова миризма, която то не познаваше.

Това беше много странно. Освен... освен ако не означаваше, че този вълк е ял различна плячка и сега му носи храна!

Изгаряще от нетърпение, вълчето размаха опашка и заскимтя радостно в знак на поздрав.

Странният вълк внезапно спря. После отново продължи. Вълчето не можеше да го види много ясно, защото зрението му не бе силно, колкото обонянието и слуха, но докато новодошлият газеше през Бързото мокро, то разбра, че това е един много, ама много странен вълк.

Ходеше на задните си крака. Козината по главата му беше черна и толкова дълга, че стигаше до раменете. Ала най-странныото в него бе, че... нямаше опашка!

И все пак звучеше като вълк. Скимтеше ниско и дружелюбно. Казваше нещо от рода на:

„всичко е наред, аз съм ти приятел“. Това действаше успокоително, макар че най-високите извивки липсваха.

Но нещо не беше наред. Под тази дружелюбност се усещаше някаква напрегнатост. И въпреки че странният вълк се усмихваше, вълчето не беше сигурно дали наистина намеренията му са добри.

Поздравът на вълчето премина в уплашено скимтене.

— Ще ме убиеш ли? Защо?

— Не, не — достигна до него приятелското и в същото време съмнително ръмжене.

После вълкът престана да му говори и започна да се приближава в заплашително мълчание.

Твърде немощно, за да избяга, вълчето заетствва назад.

Странният вълк се хвърли отгоре му, хвана го за врата с едната лапа и го вдигна високо във въздуха.

Вълчето размаха уплашено опашка, като се опитваше да отблъсне атаката.

Странният вълк вдигна другата си предна лапа и притисна някакъв огромен нокът към корема му.

Вълчето изквича. Озъби се ужасено и подви опашка между краката си.

Но странният вълк също се уплаши. Предните му лапи затрепериха, прогълъща и бе оголил зъби. Вълчето усети самота, несигурност и болка.

Внезапно странният вълк прогълътна отново и отмести твърдия си нокът от корема му. После се отпусна тежко в калта и го притисна към гърдите си.

Ужасът на вълчето се изпари. През странната гладка кожа, мирища повече на невълк, отколкото на вълк, тоолови успокоителното „туп-туп“ — също като звука, който чуваше, когато се катереше върху баща си, за да подремне.

Вълчето освободи предните си лапи, облегна ги на гърдите на странния вълк и близна по муциуната новия си приятел.

Странният вълк го отблъсна сърдито и то падна по гръб. Изправи се невъзмутимо и впери немигащи очи в него.

Какво странно, плоско, голо лице! Устните не бяха черни, както се полага на вълк, а светли; ушите също бяха светли... и изобщо не можеха да мърдат. Но очите бяха сребристосиви и пълни със светлина: очите на вълк.

Вълчето се почувства по-добре — за първи път от прииждането на Бързото мокро. Намерило си бе нов брат.

* * *

Торак беше бесен, че постъпи така. Защо не уби вълчето? Какво ще яде сега?

Зверчето завря муциунка в натъртените му ребра и той извика от болка.

— Махай се! — кресна и го ритна. — Не те искам! Ясно!
Безполезно си. Хайде, изчезвай!

Не се опита да го каже на вълчи език, защото осъзна, че всъщност не се справя особено добре. Знаеше само най-простите жестове и звуци. Но вълчето го разбра чудесно. Отстъпи няколко крачки, после седна и го загледа с надежда, като тупаше с опашка по земята.

Торак се изправи и усети как му се завива свят. Трябаше да хапне нещо, и то бързо.

Огледа речния бряг за никаква храна, ала видя само мъртвите вълци, които миришеха твърде лошо, за да стават за ядене. Обзе го чувство на безнадеждност. Сънцето вече слизаше по небосклона. Какво да прави? Да изгради лагер на това място? Ами мечката? Дали, след като бе свършила с баща му, не идваше за него?

Усети болезнено стягане в гърдите. „Не мисли за баща си! Мисли какво да правиш! Ако мечката те следваше, вече да те е настигнала. Може би тук ще си в безопасност — поне за през нощта“.

Труповете на вълците бяха препалено тежки и той не можеше да ги премести, затова реши да изгради лагера си по-нагоре по течението. Ала първо щеше да използва единия от тях, за да заложи капан — дано успее да улови нещо за вечеря.

Не беше лесно да постави капана: подпра един плосък камък с дебела пръчка, после закрепи още една, за да действа като спусък. С малко повече късмет някоя лисица можеше да се появи през нощта и да бутне камъка. Нямаше да е кой знае каква плячка, но щеше да е по-добре от нищо.

Тъкмо привършваше, когато вълчето дотърча и задуши любопитно капана. Торак го сграбчи за муцунката и го удари в земята.

— Не! — каза твърдо. — Не се приближавай!

Вълчето се изтръгна от ръцете му и се оттегли с обиден вид.

„По-добре обидено, отколкото мъртво“ — помисли Торак.

Знаеше, че не бе постъпил правилно: първо, трябаше да изръмжи, за да предупреди вълчето, и да го улови за муцуната само ако не слуша. Но беше твърде уморен, за да почувства вина.

Освен това защо да си прави труда да го предупреждава? Какво го е грижа, че то може да тръгне само в нощта и да пострада? Какво го

е грижа дали ще разбере предупрежденията му? Каква полза има от всичко това?

Изправи се с мъка на крака — коленете му едва го държаха.
„Забрави за вълчето! Намери нещо за ядене!“

С усилие се изкатери по склона отвъд големия червен камък, за да потърси малини. Едва, когато стигна горе, си спомни, че малините растат на влажни места, а не в брезови гори и че сезонът им и без друго бе преминал.

Забеляза, че на места земята е осеяна с изпражнения на глухари, затова постави няколко примки от гъвкава трева: две близо до земята и две върху ниски клони, по каквито имаха обичай да пробягват глухарите. Внимателно скри примките с листа, за да не ги забележат птиците. После се върна при Реката.

Знаеше, че е твърде слаб, за да улови някоя риба с копието си и вместо това нагласи една пръчка с въдички от къпинови тръни и окачи на тях водни охлюви. После пое нагоре по Реката, за да огледа за горски плодове и корени.

Известно време вълчето вървеше по петите му; после седна на земята и заскимтя умолително да се върнат; не искаше да изоставя семейството си.

„Чудесно — помисли си Торак. — Остани тук. И без това ми досаждаш с присъствието си“.

Докато търсеше, слънцето слезе още по-ниско. Въздухът стана остьр. Елекът му заблестя от влажния дъх на Гората. През главата му мина смътната мисъл, че трябва да си построи заслон, вместо да търси храна, но той я пропъди.

Най-после успя да събере шепа мечи ягоди и лакомо ги изгълта; също и малко късни червени боровинки, няколко охлюва и жълти блатни гъби — легко червиви, но годни за ядене.

Вече се здрачаваше, когато извади късмет и откри туфа земни орехи. С една остра пръчка се зае да копае внимателно, като следваше извитите стебла до малките грудкови корени. Сдъвка първия орех: имаше приятен, сладък вкус, но се загуби в устата му. След изтощително копаене успя да извади още четири. Изяде два, а останалите два напъха в елека си за по-късно.

Щом позасити глада си, усети лек прилив на сила в крайниците, но мозъкът му оставаше странно замъглен. „Какво да правя сега? —

чудеше се той. — Защо ми с толкова трудно да мисля?“

Заслон. Това е. После огън. А после да поспи.

Вълчето го чакаше на поляната. Щом го видя, се разквича радостно и се хвърли към него с голяма вълча усмивка. Не само набръчка муцуна и изтегли назад бърни — усмихващо се с цялото си тяло. Прибра уши към главата си и я наклони на една страна; после заклати опашка, размаха предните си лапи и се запремята във въздуха.

От гледката на Торак му се зави свят и обърна гръб на вълчето. А и го чакаше сериозна работа — трябваше да построи заслон.

Огледа се за паднали клони, но наводнението ги беше отнесло надалеч. Налагаше се да отреже няколко по-крехки дръвчета — ако му стигнеха силите за това.

Издърпа брадвичката от колана си, отиде до малка групичка брези и сложи ръка на най-тънката. Измърмори набързо предупреждение към духа на дървото да си намери друг дом и започна да сече.

От усилието главата му се замая. Раната на ръката му затуптя, прониза го болка. Въпреки това продължи да сече.

Сякаш бе попаднал в някакъв безкраен тъмен тунел — сечеше, кастреше и пак сечеше. Но когато ръцете му отмаяха и не можеше повече да замахва с брадвичката, видя с тревога, че е успял да отсече само две тънки брезички и едно хилаво смърчово дръвче.

Трябваше да му свършат работа.

Завърза дръвчетата с разцепен смърчов корен и направи нисък, нестабилен заслон. После го покри от трите страни със смърчови клони и събра още малко за постеля.

Получи се бледо подобие на заслон, но трябваше да свърши работа. Нямаше сили да го защити от дъжда с плесеняси листа. Ако завалеше, щеше да разчита на спалния си чувал и да се моли на Речния дух да не изпраща ново наводнение — беше построил лагера си много близо до водата.

Докато дъвчеше третия земен орех, огледа старательно поляната за дърва. Едва беше проглътнал, когато стомахът му се сви и той изплю обратно ореха.

Вълчето скочи доволно и изгълта повърнатото.

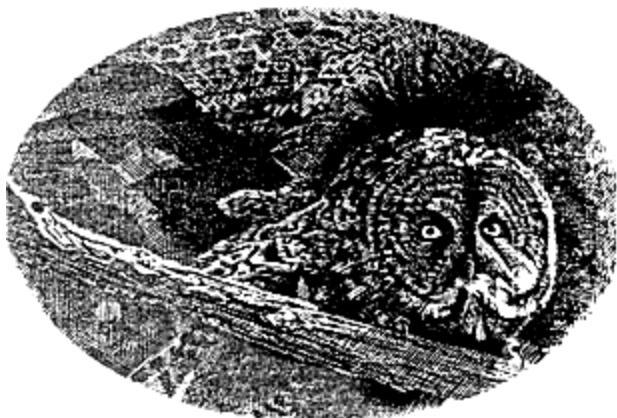
„Защо го направих? — зачуди се Торак. — Дали не съм изял някоя отровна гъба?“

Но усещането не беше като от лоша гъба. Беше различно. Той се потеше и трепереше и макар че в стомаха му вече нямаше нищо, продължаваше да му се повдига.

Изведнък го прониза ужасно подозрение. Разви превръзката на ръката си и страхът го обгърна като ледена мъгла. Мястото бе подуто и кървавочервено. Миришеше лошо. Той усети топлината, идваща от раната. Щом я докосна, тя запламтя още повече.

Доплака му се. Беше изтощен, гладен и уплашен и отчаяно се нуждаеше от баща си. А ето че имаше нов враг — треската.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Торак трябаше да стъкне огън. Сега се състезаваше с треската, а цената беше неговият живот. Заопипва колана си за торбичката с прахан. Ръцете му трепереха, докато вадеше стиските разнищена брезова кора, и на няколко пъти изпусна кремъка. Най-сетне успя да получи искра.

Когато запали огъня, вече трепереше неудържимо и едва усещаше топлината от пламъците. Шумовете се открояваха неестествено ясно: бълбукането на Реката, бухането на совата, влудяващото скимтене на прегладнялото вълче. Защо не го остави на мира?

Момчето тръгна, олюявайки се към Реката, за да утоли жаждата си. Спомни си тъкмо навреме как баща му обясняваше, че не бива да се навежда прекалено. „Когато си болен, никога не гледай отражението на душата си във водата. Ще ти се завие свят. Може да паднеш и да се удавиш“.

Напи се до насита със затворени очи, после се запрепъва обратно към заслона. Копнееше за сън, но знаеше, че първо трябва да се погрижи за ръката си, иначе нямаше да оцелее.

Извади малко сушена върбова кора от торбата с билки и я задъвка. Стипчивият горчив вкус едва не го задави. Намаза получената каша върху ръката си, а после отново превърза раната с брезово лико.

Болката беше толкова силна, че почти изгуби съзнание. Успя само да изрита мокасините от краката си и да се мушне в спалния чувал. Вълчето се опита да се пъхне при него. Той го отблъсна.

С тракащи зъби видя как вълчето изтича до огъня и го заоглежда любопитно. Протегна голяма сива лапа и потупа пламъците, а после отскочи смяяно с болезнено скимтене.

— Това ще ти е за урок — измърмори момчето.

Вълчето отърси козина и изчезна в тъмното.

Торак се сви на кълбо, като внимаваше да не притисне туптящата си ръка. Помисли си с горчивина колко зле се беше представил досега.

Целия си живот бе прекарал в Гората с баща си, строяха лагер за нощ или две и продължаваха напред. Той знаеше правилата. *Никога не се скъпи, когато правиш заслон. Никога не се напрягай повече, отколкото трябва, когато събираш храна. Никога не закъснявай да построиш лагера.*

През първия си ден сам ги беше нарушил всичките. Това го плашише. Все едно бе забравил как се ходи.

Със здравата си ръка докосна татуировката на клана си и проследи двойката очертани с фини точки линии, спускащи се по всяка скула. Беше ги направил баща му, когато той бе на седем години, като втри сок от мечо грозде в продупчената кожа. „Не ги заслужаваш — укори се Торак. — Ако умреш, ще е само по твоя вина“.

Сърцето му отново се сви от мъка. Никога в живота си не бе спал самичък. Никога без баща си. За първи път не последва докосване за лека нощ от грапавата нежна ръка. Нямаше я и познатата миризма на еленова кожа и пот.

Очите на Торак започнаха да щипят. Той ги стисна и потъна в ужасяващи сънища.

Ето, гази до колене в мъх, мъчейки се да избяга от мечката. Виковете на баща му ехтят в ушите му. Мечката го следва по петите.

Опитва се да се измъкне, но затъва още по-дълбоко в мъха. Той го дърпа надолу. Баща му креши.

В очите на мечката сякаш гори смъртоносният огън на Отвъдния свят — демонски огън. Тя се изправя на задните си крака, огромна и свирепа. Страховитите ѝ нокти се оголоват, докато реве злобно срещу луната...

Торак се събуди с вик.

Последният рев на мечката още ехтеше в гората. Не беше сън. Беше истински.

Момчето затаи дъх. Зърна тъжната светлина на луната през процепите на заслона. Видя, че огънят бе почти угаснал. Усети как сърцето му бълска лудо в гърдите.

Гората се разтресе отново. Дърветата се ослушаха напрегнато. Но този път Торак осъзна, че ревът идва отдалеч: много дни път на запад. Въздъхна облекчено.

Вълчето седеше на прага на заслона и го наблюдаваше. Леко издължените му очи имаха странен златист цвят. Кехлибарен, помисли си Торак, спомняйки си малкия тюленов амулет, който баща му беше носил на кайшка около врата си.

Кой знае защо това му се стори ободряващо. Поне не беше сам.

Щом сърцето му се успокои, болката от треската се върна отново. Кожата му беше суха. Мозъкът му сякаш всеки момент щеше да експлодира. Опита се да извади още малко върбова кора от торбичката с билки, но я изпусна и не успя да я намери в тъмнината. Придърпа нов клон в огъня и се отпусна задъхан на земята.

Не можеше да прогони този ужасен рев от главата си. Къде ли беше мечката сега? Поляната с мъртвите коне се намираше на север от потока, където звярът беше нападнал баща му, но сега той, изглежда, се движеше на запад. Щеше ли да продължи в тази посока? Или беше усетил мириза на Торак и се връщаше обратно? Колко време щеше да мине, преди да стигне дотук и да го завари да лежи безпомощен и болен?

Изведнъж момчето чу някакъв спокоен, уверен шепот — сякаш баща му беше с него. „Ако мечката дойде, вълчето ще те предупреди. Помни, Торак: вълчият нос е толкова добър, че може да надуши дъха на риба. Слухът му е толкова остър, че може да чуе как минават облаците“.

„Да — помисли Торак, — вълчето ще ме предупреди. Все пак е нещо. Искам да умра с отворени очи и да посрещна мечката като мъж. Като татко“.

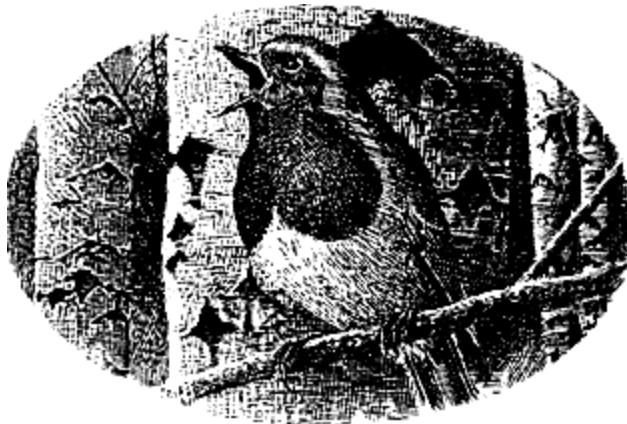
Някъде много далеч изляя куче. Не беше вълк, а куче.

Торак се намръщи. Кучетата означаваха хора, а в тази част на Гората нямаше хора.

Или имаше?

Той потъна в дебрите на мрака. Обратно в лапите на мечката.

ПЕТА ГЛАВА

Почти се беше стъмнило, когато момчето се събуди.

Беше спало цял ден. Чувстваше се отпаднало и гладно като вълк, но раната му вече не беше толкова топла и подута. Треската си беше отишла.

Също и вълчето.

Торак се запита дали е добре и се изненада от своята загриженост. Какво го интересуваше? Вълчето не му бе никакво.

Тръгна неуверено към Реката, за да утоли жаждата си, и после хвърли нови дърва в тлеещия огън. От усилието се разтрепери. Седна да почине и изяде последния земен орех, а също и няколко листа от киселец, които беше намерил край речния бряг. Бяха жилави и много кисели, но от тях усети прилив на сили. Вълчето още не се появяваше.

Помисли да го извика с виене. Но ако дойдеше, щеше да иска храна. А и имаше опасност да привлече мечката. Затова, вместо да го вика, нахлузи мокасините си и отиде да провери капаните.

Въдиците бяха празни, освен една — на нея се полюшваше оглозганият до кости скелет на малка риба. С примките имаше повече късмет. На едната се беше хванал глухар, който се бореше изнемощяло. Месо.

Като произнесе кратка благодарност към духа на птицата, Торак прекърши врата й, разряза корема и изгълта топлия черен дроб още

сuroв. В устата му остана горчив, лигав вкус, но беше прекалено гладен, за да се отврати.

Почувства се малко по-добре и като завърза птицата за колана си, отиде да провери капана. Изпита облекчение, когато видя, че в него няма мъртво вълче. То седеше до майка си и побутваше с лапа вмирисания й труп. Щом Торак се приближи, тръгна към него, после се обърна и погледна вълчицата, като скимтеше възмутено. Искаше момчето да му каже какво става.

Торак въздъхна. Как да обясни смъртта, когато и той самият не я разбираше?

— Хайде, ела — каза той, без да си прави труд да говори на вълчи език.

Големите уши на вълчето се наостриха, за да уловят думите му.

— Тук няма нищо — продължи Торак нетърпеливо. — Да си вървим.

Щом се върнаха в заслона, той оскуба глухаря, набоде го на една пръчка и го сложи да се пече на огъня. Вълчето се нахвърли на птицата.

Момчето го сграбчи за муциуната и го удари в земята.

— *Не!* — изръмжа той. — *Това е мое!*

Вълчето остана да лежи послушно, като потупваше с опашка. Щом Торак пусна муциуната му, то се изтърколи по гръб, оголи бледото си пухкаво коремче и се усмихна мълчаливо в знак на извинение. После офейка на безопасно разстояние, със смирено наведена глава.

Торак кимна одобрително. Вълчето трябваше да се научи, че той е водачът — иначе щеше да си има безкрайни главоболия в бъдеще.

„Хм, какво бъдеще?“ — помисли и се намръщи. Неговото бъдеще не включваше самотно вълче.

Миризмата на печено месо пропъди всички лоши мисли. Мазнината цвърчеше на огъня. Устата му се напълни със слюнка. Отскубна бързо единия крак на глухаря и го пъхна в разсоха на близката бреза — като приношение на закрилника на клана, — после се настани удобно и започна да се храни.

По-вкусно нещо не беше ял. Изсмука всяко късче месо и мазнина от костите и изяде и последното късче хрупкава, солена кожичка. Правеше се, че не вижда големите кехлибарени очи, които следяха всяка негова хапка.

Щом свърши, обърса уста с опакото на дланта си. Вълчето продължаваше да следи движенията му.

Момчето си пое дълбоко дъх.

— Е, добре де — измърмори то. Откъсна другия крак на глухаря и го хвърли към вълчето.

То го схруска за миг. После погледна Торак с надежда.

— Нямам повече — отвърна той.

Вълчето заскимтя нетърпеливо и впери поглед в остатъка от глухаря в ръцете му.

Той беше оглозгал и изсмукал костите, но от тях можеха да се направят игли, въдици и чорба; макар че каква чорба без мях за готвене.

Разбра, че трудно ще опази оглозгания глухар и го хвърли на вълчето.

То го унищожи с мощните си челюсти, а после се сви на кълбо и моментално заспа: една леко повдигаща се топка от топла сива козина.

Торак също искаше да поспи, но знаеше, че не бива. Щом нощта падна и стана студено, седна край огъня и впери поглед в него. Беше се отървал от треската и бе хапнал малко месо, затова сега можеше да разсъждава ясно.

Замисли се за поляната с мъртвите коне и за демонските очи на мечката. „Тя е обладана от зъл дух — бе казал баща му. — Някой демон се е вселил в нея и я е направил зла“.

Но какво всъщност е демон, запита се Торак. Нямаше представа. Знаеше само, че демоните мразят всички живи същества. А понякога бягаха от Отвъдния свят и носеха на земята болести и хаос.

Докато мислеше за това, осъзна, че макар да му бяха известни доста неща за ловците и дивеча — за рисовете и росомахите, зубрите, конете и елените, — почти не познаваше останалите горски обитатели.

Знаеше само, че закрилниците на клана държат под око лагерите, а духовете стенат в голите дървета по време на бурни нощи и търсят клановете, които са загубили. Знаеше, че Скритите хора живеят в скали и реки, точно както клановете живееха в заслони, и че изглеждат красави, но гърбовете им са кухи като изгнили дънери.

Колкото до Световния дух, който изпращаше дъжд и снега, и дивеча — за него Торак знаеше най-малко. Досега изобщо не се беше замислял. Струваше му се нещо много отвлечено: невероятно силен

дух, който живее далеч в Планината; дух, който никой не бе виждал, но се говореше, че през лятото се разхожда като човек с еленови рога, а през зимата като жена с голи върбови клонки наместо коса.

Торак отпусна глава на коленете си. Тежестта на клетвата пред баща му го притискаше като скала.

Внезапно вълчето се изправи и изръмжа предупредително.

Момчето скочи на крака.

Очите на вълчето гледаха напрегнато в тъмнината, козината на гърба му бе настръхнала. Изведнъж напусна осветеното от огъня място и изчезна в мрака.

Торак остана неподвижен, с ръка върху башиния си нож. Чувстваше как дърветата го наблюдават. Чуваше ги как шепнат помежду си.

Наблизо една червеношийка запя жаловитата си нощна песен. Вълчето се появи отново: козината му не беше настръхнала и то се усмихваше леко.

Торак отслаби хватката върху ножа. Каквото и да бе имало в тъмното, си бе отишло или просто не беше заплаха. Ако мечката бе наблизо, червеношийката нямаше да пее. Поне толкова знаеше.

Отново седна на мястото си.

Трябва да намериш Планината на Световния дух до следващата луна, каза си той. Това му заръча баща му. „Когато Червеното око е най-високо... тогава демоните са най-силни. Знаеш го“.

„Да, знам го — помисли Торак. — Знам за Червеното око. Виждал съм го“.

Всяка есен Великият зубър — най-силният демон от Отвъдния свят — побягва на нощното небе. Отначало главата му е наведена — рови земята с копита — и затова се вижда само звездният отблъсък от пещите му.

Но щом настъпи зимата, се изправя и става по-сilen. Тогава се виждат светещите му рога и кървясалото Червено око. Червената звезда на зимата.

А по време на Луната на червената върба се издига най-високо и злото е най-силно. Тогава се появяват демоните. „Тогава мечката ще стане непобедима“.

Торак погледна нагоре между клоните и видя хладното проблясване на звездите. Откри каквото търсеше на източния

хоризонт, точно над потъналите в мрак Високи планини: звездните плещи на Великия зубър.

Сега беше краят на Луната на ревящите елени. През следващата луна, Луната на трънката, Червеното око щеше да се появи и мощта на мечката щеше да нарасне. А през Луната на червената върба вече щеше да е непобедима.

„Тръгни на север — бе казал баща му. — Ще вървиш много дни“.

Торак не искаше да върви повече на север. Това щеше да го изведе от местата, които познаваше, и да го отведе в неизвестното. И все пак... баща му сигурно бе вярвал, че има шанс, иначе не би го накарал да се закълне.

Момчето взе една пръчка и разрови огъня.

Знаеше, че Високите планини са далеч на изток, отвъд дълбокия лес, и че се вият от север на юг, подобно на гръбнака на огромен кит. Знаеше също, че Световният дух живее в най-северната планина. Но никой не я беше приближавал, защото Духът пропъждаше всички със снежните си бури и коварни скални свличания.

Торак се беше движил на север цял ден и все още се намираше в най-южното подножие на Високите планини. Нямаше представа как ще стигне толкова далеч сам. Все още бе слаб от треската и не беше в състояние да поема на дълъг път.

„Ами недей тогава — помисли си. — Не прави същата грешка два пъти: едва не се уби от чиста глупост. Остани тук още ден-два. Събери сили. После тръгни“.

Щом взе решение, се почувства малко по-добре.

Хвърли още съчки в огъня и с изненада видя, че вълчето го наблюдава. Очите му бяха неподвижни и не приличаха на детски. Бяха очите на голям вълк.

Гласът на баща му отново зазвуча в главата му. „Очите на вълка не приличат на очите на никое друго същество — освен на човека. Вълците са най-близките ни братя, Торак, и това се вижда в очите им. Единствената разлика е в цвета. Техните очи са златисти, а нашите — сиви. Но вълкът не може да види разликата, защото в неговия свят няма цветове. Само сребристо и сиво“.

Той го беше попитал откъде знае това, но баща му се бе усмихнал и бе отвърнал, че ще му обясни, когато стане по-голям.

Имаше много неща, които смяташе да му обясни, когато стане поголям.

Момчето се намръщи и потърка чело.

Вълчето продължаваше да го наблюдава.

В него вече имаше нещо от красотата на възрастния Вълк: издължената бледосива музуна, големите сребристи уши с черно по края, леко изтеглените изящни очи.

Тези очи. Ярки като слънчева светлина в изворна вода...

Внезапно Торак изпита странното чувство, че вълчето знае какво си мисли.

„Вълците приличат на нас повече от всички останали ловци в гората — чу гласа на баща си. — Те ловуват на глутници. Обичат да разговарят и да играят. Привързани са силно към партньорите и малките си. И всеки вълк се труди здраво за оцеляването на глутницата“.

Момчето вдигна рязко глава. Това ли се бе опитал да му каже баща му?

„Твоят водач ще те намери“.

Дали вълчето не бе този водач?

Реши да го изпита. Прочисти гърло и застана на четири крака. Не знаеше как да каже *планина* на вълчи език, затова налучка: направи знак с главата и попита — с ниско, напрегнато скимтене, което съставляваше част от вълчия език — дали вълчето знае пътя.

То наостри уши и го изгледа, а после отклони възпитано поглед, защото на вълчия език втренченото гледане означаваше заплаха. След това се изправи, протегна се и мързеливо залюля опашка.

Нищо в движенията му не говореше, че е разбрало въпроса на Торак. Просто отново си беше едно малко вълче.

Или не беше?

Възможно ли бе да си е въобразил онзи поглед?

ШЕСТА ГЛАВА

Светлото и Тъмното се бяха сменили много пъти, откакто се бе появил Прав-без-опашка. Отначало той спеше през цялото време, но сега се държеше почти като нормален вълк. Когато беше натъжен, се умълчаваше. Когато беше ядосан, се озъбваше. Обичаше да играе на гоненица, като го подмамваше с парче заешка кожа, и когато вълчето скачаше отгоре му, той се търкаляше по земята и издаваше странно скимтене. Според вълчето това беше неговият начин да се смее.

Понякога Прав-без-опашка виеше заедно с него: двамата заедно изливаха чувствата си пред Гората. Виенето на Прав-без-опашка беше малко непохватно и не особено звучно, но идваше от сърцето.

И останалото му говорене беше същото — непохватно, но изразително. Разбира се, той нямаше опашка и не можеше да си движи ушите, а козината му не настръхваше и воят му не достигаше най-големите височини, но все пак му се разбираше.

Тъй че в много отношения беше като всеки друг вълк.

Макар и не във всички. Горкият Прав-без-опашка едва надушваше миризмите и беше почти глух, а по време на Тъмното обичаше да се взира в Червения звяр, който хапе с език. Понякога сваляше задните си лапи, а веднъж — о, ужас — свали дори кожата си. Но най-стрannото от всичко беше, че непрекъснато спеше. Сякаш не

знаеше, че вълкът може да спи само на пресекулки и трябва да става често и да се протяга и сменя положението си, за да е готов за всичко.

Вълчето се опита да научи Прав-без-опашка да се буди по-често, като го буташе с муцуна и го хапеше по ушите. Вместо да му бъде благодарен, Прав-без-опашка се ядосваше страшно много. Накрая вълчето го остави на мира и щом дойде Светлото, Прав-без-опашка се надигаше от дългия си глупав сън в ужасно настроение. Хм, какво друго да очаква, щом не позволява на своя брат вълк да го буди?

Днес обаче Прав-без-опашка се беше събудил, преди да дойде Светлото, и то в съвсем различно настроение. Вълчето усети нервността му.

Изпълнено с любопитство, то наблюдаваше как Прав-без-опашка поема по пътеката, която водеше към Мокрото. На лов?

Вълчето припна след него, после заскимтя — казваше му да спре. Това не беше лов. И Прав-без-опашка не отиваше където трябва.

Не само защото следваше Бързото мокро, от което сега то се боеше и мразеше повече от всичко на света. Това не беше правилният път, защото... защото просто не беше. Правилният път беше отвъд хълма и продължаваше много смени на Тъмно и Светло.

Вълчето не разбираше откъде знае това, но го усещаше вътре в себе си: едно слабо, но настойчиво притегляне — също като притеглянето на бърлогата, когато се отдалечеше на опасно разстояние от нея, само че по-слабо, защото идваше от много далеч.

Пред него Прав-без-опашка продължаваше да крачи, без да знае за това.

Вълчето изръмжа ниско, предупредително — както правеше майка му, когато искаше да го върне веднага в бърлогата.

Прав-без-опашка се обърна. Попита нещо на своя собствен език. Звучеше като *какво има?*

Вълчето изръмжа отново, тръгна към подножието на хълма и впери поглед в правилната пътека. Обърна очи към Прав-без-опашка, после пак към пътеката. „*Не в онази посока. В тази*“.

Прав-без-опашка повтори нетърпеливо въпроса си. Вълчето го изчака да разбере.

Прав-без-опашка се почеса по главата. Каза още нещо на безопашатия си език и последва вълчето.

Торак видя как тялото на Вълк се напрегна.

Ушите му се наостриха. Черният му нос потръпваше. Момчето проследи погледа му. Не виждаше нищо през лесковия щубрак, но знаеше, че там има елен, защото Вълк го знаеше, а Торак се беше научил да му се доверява.

Вълк погледна към Торак, кехлибарените му очи се впиха в неговите. После обрна глава към Гората.

Момчето откъсна безшумно стрък диво просо и разроши с палеца си класа му, за да може ветрецът да отнесе леките семенца. Добре. Вятърът все още идваше от посоката на елена, така че той не можеше да ги подуши. А и преди да тръгне на лов, Торак както винаги беше маскирал миризмата си, като бе намазал кожата си с пепел.

Внимавайки да не издаде звук, той изтегли една стрела от колчана си и я нагласи на лъка. Еленът беше още съвсем малък, но ако го улучеше, щеше да е първият голям улов в живота му. Нуждаеше се от него. Дивечът се срещаше много по-рядко, отколкото бе обичайно за това време на годината.

Вълчето почти опря муцуна в земята.

Торак също се приведе.

Двамата запълзяха заедно напред.

Бяха вървели по дирите на елена през целия ден. През цялото време Торак бе следвал отхапаните клончета и отпечатъците от копита, като се опитваше да чувства като животното; да се досети къде ще отиде то в следващия момент.

„За да следиш дивеча, първо трябва да се научиш да го познаваш, все едно е твой брат: какво яде, както и кога и как, къде си почива, как се движи“. Баща му го бе обучил добре. Торак умееше да проследява плячката. Знаеше, че често трябва да спира и да се ослушва, да отваря сетивата си за онова, което му говори Гората...

Точно сега знаеше, че еленчето е уморено. По-рано през деня отпечатъците от малките копита бяха дълбоки и раздалечени, което означаваше, че животното галопира. Сега следите бяха по-плитки и по-приближени: беше забавило ход.

Вероятно беше гладно, понеже не бе имало време да пасе, и жадно, защото бе търсило сигурността на гъстите шубраци, където нямаше вода.

Торак се огледа за следи от поток. На запад между леските, на трийсетина крачки от пътеката, съзря няколко елши. Елшата растеше

само близо до вода. Сигурно еленчето се бе запътило натам.

Двамата с вълчето се движеха безшумно между храстите. Момчето постави ръка на ухото си и чу едва доловимото бълбукане на вода.

Изведнъж Вълк замръзна на място и предната му лапа увисна във въздуха.

Да. Там. Между елшите. Еленчето се беше навело да пие.

Торак се прицели внимателно.

Животното вдигна глава, от муциуната му капеше вода.

Задуши въздуха и светлата козина на гърба му настърхна тревожно. Само след един удар на сърцето щеше да е мъртво. Торак пусна стрелата.

Тя се заби между ребрата на еленчето, точно под плещката. То потрепери грациозно, свлече се на колене и се отпусна на земята.

Момчето нададе радостен вик и се спусна през храстите към него. Вълк също хукна и лесно го изпревари, но изведнъж забави ход, за да позволи на Торак да го настигне. Вълчето се учеше да уважава вълка водач.

Момчето се наведе задъхано над еленчето. Ребрата му още се повдигаха, но смъртта беше близо. Трите му души се приготвяха да напуснат тялото.

Торак прегълтна. Сега му предстоеше да направи каквото бе гледал да прави баща му безброй пъти. Но на него щеше да му е за първи път и трябваше да се представи добре.

Коленичи до еленчето, протегна ръка и нежно погали грапавата му потна буза. Животното остана да лежи неподвижно.

— Справи се чудесно — прошепна Торак. Гласът му прозвучава неуверено. — Беше храбър и умен, и издържа цял ден. Обещавам да спазя обета си към Световния дух и да се отнеса към теб с уважение. Сега можеш да си вървиш с мир.

Той гледаше как смъртта замъглява голямото черно око.

Изпита благодарност към животното, но също и гордост. Това беше първият му голям улов. Където и да се намираше сега баща му по Пътя на смъртта, щеше да е доволен.

Торак се обръна към Вълк, наклони глава на една страна, сбърчи нос и оголи зъби във вълча усмивка. „Справи се добре, благодаря ти“.

Вълк се хвърли към него и едва не го повали на земята. Момчето се засмя и му подаде шепа къпини от торбата с храна. Вълчето ги изгълта доволно.

Изминали бяха седем дни, откакто двамата бяха поели от Бързата вода, но все още нямаше и следа от мечката. Никакви отпечатъци от стъпки. Никаква козина по къпиновите храсти. Никакъв разтърсващ гората рев.

И все пак нещо не беше наред. По това време на годината Гората трябваше да ехти от рева на разгонените елени и от сблъсъка на рогата им. А навсякъде цареше тишина. Сякаш Гората се изправаше бавно и неумолимо. Обитателите ѝ бягаха от невижданото зло.

За седем дни Торак бе срецнал само птици и мишки. Веднъж, примрял от уплаха, едва не се сблъска и с група ловци: трима мъже, две жени и едно куче. За щастие успя да се измъкне, преди да го забележат. „Стой на страна от хората — беше го предупредил баща му. — Ако разберат какво умееш...“

Момчето не знаеше какво означава това, но вярваше на думите му. Беше израснал далеч от хората и не искаше да има нищо общо с тях. А сега трябваше да мисли и за Вълк. С всеки изминал ден двамата се разбираха все по-добре.

Торак постепенно осъзнаваше, че вълчият език е сложна смесица от жестове, погледи, миризми и звуци. Жестовете можеха да се правят с муцуна, ушите, лапите, опашката, плещките, козината или цялото тяло. Голяма част от тях бяха едваоловими — бегло навеждане или потрепване, — а повечето бяха беззвучни. Торак вече знаеше немалко, но не защото ги бе научил, а по-скоро като че ли си ги бе припомnil.

Все пак имаше нещо, което никога нямаше да направи както трябва, защото не беше вълк. Нарекъл го бе вълче чувство: неподражаемата способност на вълчето да усеща неговите мисли и настроения.

Вълк също имаше своите настроения. Понякога беше мъничето с детинска любов към горските плодове и неспособност да стои мирно: например не бе спряло да шава по време на ритуала за назоването му, а после бе облизало сока от червена елша, намазан върху лапите му. За разлика от Торак, който бе нервен, защото изпълняваше много важен ритуал, Вълк изобщо не изглеждаше впечатлен, просто нямаше търпение всичко да свърши.

Друг път обаче той беше водачът: мистериозно уверен за пътя, по който трябваше да поемат. Ала щом Торак се опиташе да разбере повече, никога не му даваше ясен отговор. Просто знам. Това бе всичко.

В момента Вълк не беше водачът, а малкото вълче. Муцуната му бе морава от къпиновия сок и не спираше да скимти за още.

Торак се засмя и го избута на страна.

— Стига толкова! Чака ме работа!

Вълк отърси козина, отправи му дружелюбна усмивка и отиде да спи.

На момчето му бяха необходими два дни, за да нареже на късове тялото на еленчето. Беше му дало обещание и не биваше да похаби нищо. Това бе прастарото споразумение между ловците и Световния дух. Ловците трябваше да се отнасят към плячката с уважение, а в отговор Духът им изпращаше още дивеч.

Задачата беше трудна. Нужни бяха много лета практика, за да се научиш да оползотворяваш плячката докрай. Торак не се справи блестящо, но поне се постара.

Първо, разряза корема на еленчето и отдели част от черния дроб за закрилника на клана. Останалия дроб наряза на ивици и го оставил да се суши. После се смили и хвърли малко на Вълк, който го изгълта лакомо.

Сетне одра трупа и почисти кожата от месото със стъргалото от еленов рог. Изми я с вода, примесена с натрошена дъбова кора, за да отстрани по-лесно космите, и я опъна между две млади дръвчета — достатъчно високо, та да не може Вълк да я стигне. После остьрга космите — неумело, пробивайки няколко дупки — и намаза кожата с каша от еленов мозък, за да омекне. След още едно последно киснене и сушене, разполагаше с доста сносна сурова кожа за въжета и въдици.

Докато кожата се сушеше, той наряза месото на тънки ивици и ги провеси над стъкнат с брезови дърва огън да се опушат. Щом изсъхнаха, ги сплеска между два камъка, за да станат още по-тънки, и после ги нави на малки, стегнати рула. Месото беше вкусно. Едно малко парче щеше да му стигне за половин ден.

Изми вътрешностите, накисна ги във водата с натрошена дъбова кора и ги окачи на един хвойнов храст да съхнат. От стомаха щеше да направи мях за вода; от пикочния мехур — резервна торбичка за

прахан; в червата щеше да държи ядки. Белият дроб беше за Вълк, но нямаше да му го даде веднага. Щеше да дъвче парченца от него по време на обедите и вечерите, а после да ги изплюва за вълчето. Тъй като нямаше мях за готовене, в който да направи тутка от копитата, хвърли ги на Вълк. Той дълго си игра с тях, преди да ги схруска.

След това Торак изми дългите сухожилия от задните крака, които бе отделил за конци, сплеска ги и ги разниши; после ги изсуши и ги намаза с мазнина, за да омекнат. Не станаха особено гладки и еднакво дебели като конците на баща му, но щяха да свършат работа. Бяха достатъчно здрави да надживеят всяка дреха, която би ушил с тях.

Накрая остьрга хубаво рогата и дългите кости и ги върза на снопче. По-късно щеше да издялка от тях въдички, игли и върхове на стрели.

Вече идваше вечерта на втория ден, когато свърши всичко. Доволен и с пълен стомах, седна край огъня и се зае да дялка свирка от парче кост на глухар. Нуждаеше се от никакъв начин да вика вълчето от честите му самотни обиколки и този начин трябваше да е по-тих от вълчия вой. Ловците, които бе срещунал, можеше още да са наоколо. Не биваше да рискува, като вие.

Свърши с дялкането и изпробва свирката. За негово учудване, тя не издаде звук. Баща му бе издялкал безброй свирки точно като тази и те винаги произвеждаха чист, подобен на птиче чуруликане звук. Защо неговата не можеше?

Отчаяно, момчето опита отново, като духаше с всичка сила. Нищо. Но за негова изненада Вълк подскочи, сякаш го беше ужилел стършел.

Торак премести поглед от вълчето към свирката. Духна отново.

Отново никакъв звук. Този път Вълк оголи зъби за кратко и заскимтя, за да му покаже приятелски, че това го дразни.

Момчето му се извини, като го погали по гушката, и вълчето се отпусна доволно. Изражението му беше ясно: Торак не бива да го вика, освен ако няма причина за това.

* * *

Следващият ден беше слънчев и спокоен и те отново поеха на път в чудесно настроение.

Бяха изминали дванайсет дни, откакто мечката беше убила баща му. През това време Торак се бе преоборил с глада и треската, беше срещнал Вълк и бе направил първия си голям улов. Освен това беше извършил куп грешки. Но още беше жив.

Представи си как баща му пътува към Земята на мъртвите — земята, където стрелите са в изобилие, а ловът винаги е успешен. „Добре че оръжията му и моят нож са с него — помисли момчето. — Както и много сухо месо“. Това поуталожи мъката му.

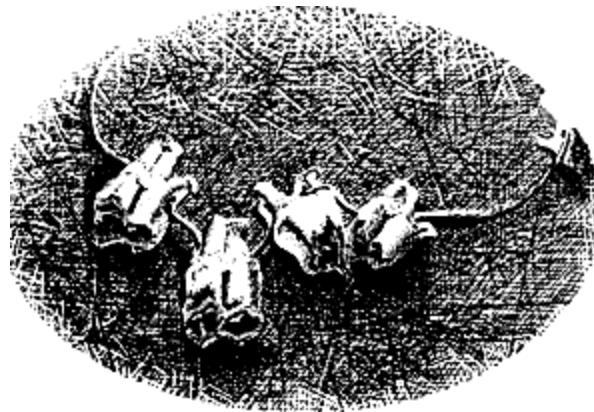
Торак знаеше, че никога няма да прежали баща си и че цял живот ще носи мъката в сърцето си като камък. Тази сутрин камъкът сякаш не му тежеше толкова — беше оцелял дотук и баща му щеше да се гордее с него.

Доволен от себе си, той се запровира между ниските храсти, за да излезе на осеняната със слънчеви петна пътека. Няколко дрозда се дърлеха над главата му. Охраненото вълче вървеше доволно край него с вирната пухкава опашка.

Охранено, доволно и безгрижно.

В този момент зад гърба на Торак изпрука съчка и една голяма ръка го сграбчи за елека и го вдигна във въздуха.

СЕДМА ГЛАВА

Три ловци. Три смъртоносни оръжия от кремък. Всичките насочени към него.

Главата му се замая. Не можеше да помръдне. Не виждаше Вълк.

Човекът, който го бе сграбчил за елека, беше огромен. Червеникавата му брада бе сплетена като птиче гнездо; грозен белег придръпваше едната му буза — каквото го беше ухапало, бе отнесло и ухото му. В свободната си ръка мъжът държеше нож с кремъчно острие и го бе насочил към гърлото на Торак.

До него стоеше висок млад мъж и момиче на възрастта на Торак. И двамата имаха тъмночервени коси, гладки, безмилостни лица и стрели с кремъчни върхове, насочени право в сърцето му.

Той преглътна с мъка. Стараеше се да не показва колко е изплашен.

— Пуснете ме да си вървя — успя да каже и замахна да удари големия мъж, но не го улучи.

Мъжът изсумтя.

— Значи ти си нашият крадец! — Той вдигна момчето още по-високо във въздуха, като едва не го задуши.

— Не съм крадец! — извика задавено Торак, като поsegна към гърлото си.

— Лъже — отсече студено младият мъж.

— Ти ни отне еленчето — обади се момичето. После се обърна към едрия мъжага: — Ослак, ще го удушиш така.

Ослак пусна Торак на земята, но продължи да го държи за елека, с насочен към гърлото му нож.

Момичето внимателно върна своята стрела в колчана и преметна лъка си през рамо. Младият мъж не го направи. От блясъка в очите му беше ясно, че се наслаждава на положението. Нямаше да се поколебае да стреля.

Торак се закашля и разтри гърлото си, посягайки скришом към ножа си.

— Аз ще го взема — каза Ослак. Като продължаваше да държи момчето, той взе оръжията му и ги хвърли към момичето.

Тя се загледа с интерес в ножа на баща му.

— И това ли си откраднал?

— Не! — извика Торак. — Той... той беше на баща ми.

Явно не му повярваха.

Той погледна към момичето.

— Ти ме обвини, че съм ви отнел еленчето. Кой казва, че е ваше?

— Това е нашата част от Гората — отвърна младият мъж.

Торак беше озадачен.

— Какво искаш да кажеш? Гората не принадлежи на никого...

— Вече не е така — тросна се младокът. — Беше решено на събрание на клановете. Заради... — Той мъкна и се намръщи. — Няма значение защо — важното е, че ти ни отне дивеча. Това означава смърт.

Торак усети как го облива студена пот. Смърт? Как може отнемането на едно сърне да означава смърт?

Устата му бе пресъхнала и думите излизаха с мъка.

— Ако... ако това е вашето сърне — рече накрая, — вземете го и ме оставете да си вървя. То е в раницата ми. Не съм изял много.

Ослак и момичето се спогледаха, но младият мъж отметна презрително глава.

— Не е толкова просто. Ти си мой пленник. Ослак, вържи му ръцете. Ще го заведем при Фин-Кедин.

— Къде е това? — попита Торак.

— Не е място — отвърна Ослак, — а човек.

— Ама ти май нищо не знаеш — подигра му се момичето.

— Фин-Кедин е моят чичо — обясни важно младият мъж. — Той е старейшината на нашия клан. Аз съм Хорд, неговия племенник.

— Какъв клан? Къде ме водите?

Те не го удостоиха с отговор.

Ослак го бутна да върви толкова силно, че той падна на колене. Докато се изправяше, погледна през рамо и за свой ужас видя, че Вълк се е върнал да го търси. Стоеше несигурно на около двайсетина крачки и душеше миризмата на непознатите.

Те не го бяха забелязали. Какво ли ще сторят, ако го видят? Може би все пак уважават древния закон, който забранява убиването на друг ловец. Ами ако прогонят Вълк? Торак си го представи изгубен в Гората. Гладен. Скимтящ.

За да предупреди Вълк да не се показва, той изръмжа ниско и настойчиво: „*Опасност!*“

Ослак едва не падна отгоре му от изненада.

— Какво рече?

Торак изръмжа отново. За негово удивление Вълк не се скри. Вместо това прибра уши и се спусна право към него.

Какво е това? — промърмори Ослак. Наведе се и сграбчи вълчето за козината на врата.

Увисналият във въздуха Вълк се заизвива и заръмжа.

— Пусни го! — извика Торак, като опитваше да се освободи. — Пусни го или ще те убия!

Ослак и момичето избухнаха в смях.

— Пусни го! Не ти е сторил нищо!

— Хайде, натири го и да вървим — рече раздразнено Хорд.

— Не! — изкрещя Торак. — Той е моят во... не!

Момичето го изгледа подозително.

— Той е твоят какво?

— Ние сме заедно — измърмори Торак. Не биваше да разкрива, че са тръгнали към Планината или че може да разговаря с Вълк.

— Хайде, Рен — извика сърдито Хорд. — Само си губим времето.

Но Рен продължаваше да се взира в Торак. После се обърна към Ослак.

— Дай ми го. — Извади от раницата си торба от еленова кожа, напъха в нея вълчето и я завърза здраво. Като метна през рамо

гърчещата се, скимтяща торба, тя се обърна към момчето: — По-добре тръгвай или ще го халосам в някое дърво.

Торак я изгледа кръвнишки. Вероятно нямаше да го направи, но току-що си бе осигурила послушанието му много по-успешно от Ослак или Хорд.

Ослак го бълсна да върви и всички поеха по еленовата пътека, насочвайки се на северозапад.

Въжето от еленова кожа стягаše силно китките на Торак и те започнаха да го болят. „Нека болят“ — помисли си той. Така му се пада. „Поглеждай назад“ — предупреждаваше го баща му. Не го беше направил и сега си плащаše, а също и Вълк. От торбата вече не се чуваше приглушено скимтене. Дали не се бе задушил? Дали не беше мъртъв?

Той помоли Рен да отвори торбата, за да влезе малко въздух.

— Няма нужда — отвърна тя, без да се обръща. — Усещам го как мърда.

Торак стисна зъби. Трябваше да намери начин да избяга.

Ослак се движеше зад него, но Хорд му препречваше пътя. Изглеждаше на около деветнайсет и беше добре сложен и красив. Ала също така прекалено груб и напрегнат — явно отчаяно искаше да е пръв, но се боеше, че вечно ще е втори. Дрехите му бяха много хубави и пъстри — елекът и панталоните бяха ушити с боядисани в червено сухожилия и бяха поръбени с птича кожа, оцветена в зелено. На гърдите му имаше великолепна огърлица от еленови зъби.

Торак не проумяваше. Защо един ловец ще иска да носи толкова много цветове? А и подрънквашата огърлица издаваше присъствието му.

Рен приличаше на Хорд и Торак се запита дали не са брат и сестра, макар че Рен бе по-малка с четири-пет лета. Татуировката на клана й — три тънки синьо-черни линии върху скулите — подчертаваше светлия цвят на кожата й и й придаваше леко враждебен и недоверчив вид. Едва ли щеше да се отзове, ако я помолеше за помощ.

Елекът и панталоните й от еленова кожа бяха захабени, но лъкът и колчанът й бяха красиви, а на стрелите й имаше умело закрепени пера от сова за тих летеж. На първите два пръста на лявата си ръка носеше кожени напръстници, а около дясната й китка бе завързана

предпазна зелена плочка. Торак знаеше, че такива предпазни плочки носят хора, които не могат да живеят без лъковете си. „На това държи най-много — помисли той, — а не на красивите дрехи като Хорд“.

Но кой беше нейният клан? От лявата страна на елека й — също като на Хорд и Ослак — бяха пришити няколко черни пера. На лебед? На орел? Перата бяха твърде захабени и Торак не можеше да прецени.

Вървяха цялата сутрин, без да спират: прекосиха мочурливи долини, обрасли с бъбрива трепетлика; изкачиха склонове, засенчени от бдящи борове. Докато минаваше под тях, Торак ги чуваше как въздишат нажалено, сякаш вече скърбяха за смъртта му.

Облаци затъмниха небето и той съвсем се обърка. Бяха стигнали до един склон, осенян с високи до кръста мравуняци. Тъй като мравките изграждаха жилищата си само от южната страна на дърветата, Торак разбра, че се движат на запад.

Най-сетне спряха край малък поток, за да пият вода.

Много се бавим — изръмжа Хорд — Имаме още една цяла долина, преди да стигнем до Витата река.

Торак наостри уши. Може би щеше да научи нещо полезно...

Рен усети, че ги слуша внимателно.

— Витата река — започна тя бавно, сякаш говореше на бебе, — се намира на запад, в следващата долина. Там лагеруваме през есента. А на няколко дни път в северна посока се намира Широката вода, където лагеруваме през лятото. Заради съомгата. Това е вид риба. Може би си чувал за нея.

Торак почувства как се изчервява. Но вече знаеше къде отива: в есенния лагер на своите похитители. Това не беше добре. Лагер означаваше още хора и по-малка възможност за бягство.

Слънцето слизаше все по-ниско и похитителите му започнаха да се изнервят — често спираха да сеслушват и оглеждат. Сигурно знаеха за мечката. Може би за това бяха възприели нечуваната мярка за собственост върху дивеча: защото той ставаше все по-рядък. Мечката го пропърждаше надалеч.

Спуснаха се в една голяма долина, обрасла с дъб, ясен и бук, и скоро стигнаха до широка сребриста река. Изглежда, това беше Витата река.

Внезапно Торак надуши пушек. Наблизаваха лагера.

ОСМА ГЛАВА

Докато четиридесетимата прекосяваха реката по мост от легнали дървета, Торак погледна надолу към спокойно носещите се води и си помисли да скочи в тях, но се сети, че ръцете му са завързани. Щеше да се удави. Освен това не можеше да изостави Вълк.

На десетина крачки по течението на Реката дърветата отстъпиха място на голяма поляна. Торак усети мириза на боров пушек и прясна кръв. Зърна четири големи заслона, покрити с кожа на северен елен, каквито не бе виждал досега, и смайващо много хора: всички бяха погълнати от работа и не се интересуваха кой идва. Сетивата му, изострени от страх, попиваха всяка подробност.

Край речния бряг двама мъже деряха глиган, провесен на едно дърво. Вече бяха разпорили корема, ножовете им бяха прибрани в каниите и сега деряха кожата на ръка, за да не се скъса. И двамата бяха голи до кръста и носеха престилки от рибя кожа върху панталоните. Изглеждаха ужасно силни, с изпъкнали зигзагообразни белези върху мускулестите ръце. Кръвта от глигана се отцеждаше във ведро от брезова кора.

В плиткото две момичета в туники от еленова кожа киснеха вътрешностите на глигана и се кикотеха, а три малки деца месеха старательно питки от кал и ги поръсваха с кленови семена. До водата бяха изтеглени две дълги кожени канута. Земята край тях блестеше от

рибени люспи. Няколко кучета кръстосваха лагера в търсене на остатъци от храна.

В средата на поляната, близо до голям огън от борови дърва, седнали върху рогозки от върбови клони, няколко жени си приказваха тихо. Бяха заети да чупят лешници и да пресяват зърната от хвойна в една кошница. Никоя от тях не приличаше поне малко на Хорд или Рен. Торак се запита дали и те като него не са изгубили родителите си.

Встрани от жените една старица приготвяше стрели: пъхаше подобни на игли люспи от кремък в издълбаните жлебове и ги лепеше с каша от борова кръв и пчелен восък. Отпред на елека ѝ бе защит кръгъл спираловиден амулет от кост. Съдейки по амулета, Торак реши, че възрастната жена е шаманката на клана. Баща му беше споменавал за тях: хора, които могат да лекуват болести и да сънуват къде е дивечът и какво ще бъде времето. Видът на тази старица обаче говореше, че е способна и на далеч по-опасни неща.

До огъня над един мях за готовене се бе навела красива девойка. От парата косата ѝ се беше накъдрила, докато с помощта на разклонена пръчка пускаше в кожата нагорещени до червено камъни. От миризмата на яденето устата на Торак се напълни със слюнка.

Близо до момичето бе коленичил по-възрастен мъж и въртеше два заека на дълъг шиш. Също като Хорд и той имаше червеникава коса и къса червена брада, но приликата свършваше дотук. Лицето му излъчваше увереност и сила. „Прилика на издялано от пясъчник“ — помисли си Торак и забрави за миризмата на готовено. Без да е нужно да му обясняват, разбра, че този човек притежава власт.

Ослак развърза ръцете му и го забута през поляната. Кучетата наскачаха и залаяха яростно. Старицата направи рязко движение с длан и лаят им премина в ръмжене. Всички впериха погледи в Торак. Всички, освен мъжа край огъня, който продължаваше спокойно да върти зайците. Щом свърши, обърса ръцете си в прахта, изправи се и зачака мълчаливо да се приближат.

Хубавата девойка погледна към Хорд и се усмихна срамежливо.

— Запазихме ти малко чорба — рече тя.

Торак реши, че или му е жена, или иска да стане такава.

Рен се обърна към Хорд и завъртя шаговито очи.

— Дирати ти е запазила малко чорба — повтори тя закачливо.

Хорд не им обърна внимание и заговори с мъжа край огъня. Разказа му набързо какво се беше случило. Торак забеляза, че предава нещата тъй, сякаш той, а не Ослак, е заловил крадеца. На Ослак, изглежда, му беше все едно, но Рен хвърли на брат си неодобрителен поглед.

Междувременно кучетата бяха надушили Вълк и приближаваха настърхнали Рен.

— Назад! — заповяда им тя. Те се подчиниха. Тя изчезна в най-близкия заслон и се появи отново с навито на кълбо въже от усукана кора. Завърза единия край около отвора на торбата, в която се намираше Вълк, а другия преметна през клоните на един дъб и вдигна торбата нависоко — далеч от обсега на кучетата.

„И от моя“ — осъзна Торак. Сега дори да му се удадеше възможност да избяга, не би могъл. Не и без Вълк.

Рен улови погледа му и се усмихна кисело.

Той се намръщи в отговор. Вътрешно трепереше от страх.

Хорд бе свършил с обясненията. Мъжът край огъня кимна към Ослак да избута момчето към него. Очите му бяха сини и изразителни и се откряваха върху непроницаемото лице. На Торак му бе трудно да задържи погледа си върху тях — и още по-трудно да го откъсне.

— Как ти е името? — попита мъжът. Тихият му глас караше думите да звучат по-заплашително.

Момчето облиза устни.

— Торак. А твоето? — Но той вече знаеше.

Отговори му Хорд.

— Това е Фин-Кедин, старейшината на Гарвановия клан. А ти, жалък завързак такъв, по-добре се научи на уважение, иначе...

Фин-Кедин го спря с поглед и се обърна към пленника.

— От кой клан си?

Торак вирна гордо брадичка.

— От Вълчия.

— Да не повярваш — обади се Рен и няколко души се и изсмяха.

Но не и Фин-Кедин. Изгарящите му сини очи не се отместваха от лицето на момчето.

— Какво правиш в тази част на Гората?

— Поел съм на север — отвърна Торак.

— Казах му, че сега районът ни принадлежи — намеси се Хорд.

— Откъде можех да зная? — защити се Торак. — Не съм бил на събранието на клановете.

— И защо? — попита Фин-Кедин.

Торак не отговори.

Старейшината впи очи в неговите.

— Къде са останалите от твоя клан?

— Не знам — отвърна Торак чистосърдечно. — Никога не съм живял с тях. Аз живея... живях... с баща си.

— Къде е той?

— Той е мъртъв. Беше... убит от мечка.

През насьбраната се тълпа премина изплашен шепот. Някои погледнаха страхливо през рамо, а други докоснаха с ръка кожените амулети на своя клан или направиха жеста за пропъждане на злото. Старицата остави стрелите и се приближи към тях.

Лицето на Фин-Кедин остана безстрастно.

— Кой е баща ти?

Торак преглътна. Знаеше — както сигурно и старейшината, — че е забранено да се споменава името на починалия пет лета след смъртта му. Вместо това се използваха имената на неговите родители. Бащата на Торак почти не беше говорил за своето семейство, но Торак знаеше имената им и откъде са дошли. Майката на баща му беше от Тюленовия клан, а бащата — от Вълчия. Торак каза имената и на двамата.

Човек трудно запазва непроницаемо изражение, когато е разпознал някого. Дори Фин-Кедин не успя.

„Той познава баща ми“ — помисли слисано Торак. Но откъде? Баща му никога не го беше споменавал — нито него, нито Гарвановия клан. Какво означаваше това?

Той гледаше как Фин-Кедин прокарва бавно палец по долната си устна. Невъзможно бе да се каже дали баща му е бил най-добрият му приятел или най-заклетият враг.

Най-сетне старейшината заговори:

— Поделете си нещата на момчето — каза, като се обърна към Хорд. — После го отведете надолу по течението и го убийте.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Краката на Торак се подкосиха.

К... какво? — изпелтечи той. — Дори не знаех, че еленчето е ваше! Как може да съм виновен, щом не съм знаел?

— Такъв е законът — отсече Фин-Кедин.

— Но защо? Защото ти казваш така?

— Защото кланът казва така.

Ослак постави тежката си ръка върху рамото на момчето.

— Не! — изкрешя Торак. — Чуйте ме! Вие казвате, че такъв е законът, но... има и друг закон, нали така? — Той си пое дълбоко дъх.

— Съд чрез двубой. Ние... нека се бием за това. — Не беше сигурен дали е запомнил правилно — баща му го беше споменал само веднъж, когато го учеше на закона на клановете, — но Фин-Кедин присви очи.

— Прав съм, нали? — настоя Торак, като се опитваше да гледа немигащо старейшината на Гарвановия клан.

— Ти не си сигурен във вината ми, защото не знаеш дали съм бил наясно, че еленчето е ваше. Затова нека се бием. Ти и аз. — Той прегълтна. — Ако аз победя, значи съм невинен. И ще живея. Вълчето също. Ако изгубя... ще умрем.

Чу как неколцина мъже се разсмяха. Една жена се плесна по челото и поклати глава.

— Не се бия с малки момчета — рече Фин-Кедин.

— Но той е прав, нали? — обади се Рен. — Това е най-старият закон. Има право да се бие.

Хорд пристъпи напред.

— Аз ще се бия с него. Разликата помежду ни не е голяма. Така ще е по-честно.

— Не съвсем — каза сухо Рен.

Беше се облегнала на дървото, на което висеше вълчето. Торак видя, че е разхлабила малко отвора на торбата и Вълк бе подал глава навън. Бе рошав и потен, но гледаше любопитно към двете кучета, навъртащи се под дървото.

— Какво ще кажеш, Фин-Кедин? — обади се шаманката. — Момчето е право. Нека се бият.

Старейшината я изгледа немигащо, явно се колебаеше. После кимна бавно.

Торак изпита огромно облекчение.

Всички изглеждаха развълнувани от предстоящия двубой. Събраха се наблизо, затропаха с крака, за да се стоплят и дъхът им изпълни студения вечерен въздух.

Ослак хвърли на Торак бащиния му нож.

— Ще ти трябва. Също и копие, и предпазител за ръка.

— Какво? — не разбра Торак.

Едрият мъж се почеса на мястото на липсващото ухо.

— Знаеш как да се биеш, нали?

— Не — отвърна Торак.

Ослак завъртя подигравателно очи. Отиде до най-близкия заслон и скоро се върна с ясеново копие с остър базалтов връх и нещо, което приличаше на сгънатата на три еленова кожа.

Торак погледна неуверено към копието. Наблюдаваше озадачено как Ослак увила твърдата кожа около дясната му ръка. Беше тежка и неудобна като еленов бут. Недоумяваше защо му е.

Ослак кимна към превръзката върху другата ръка на Торак и направи гримаса.

— Май шансовете са против теб.

„Не съвсем“ — помисли си Торак.

Когато предложи двубоя, той бе имал предвид обикновена борба и може би малко мятане на ножове: двамата с баща му често се бяха упражнявали, но само за развлечение. Сега разбра, че за Гарваните бой

означава нещо друго. Зачуди се дали имат специални правила и дали би било проява на слабост, ако попита.

Фин-Кедин разрови огъня и от него се разлетяха искри. Момчето го наблюдаваше през потрепващата пелена от нагорещен въздух.

Има само едно правило — рече старейшината, сякаш бе отгатнал мислите му. — Не можеш да използваш огън. Ясно? — Очите му се задържаха върху тези на Торак.

Момчето кимна разсеяно. Да не използва огън бе най-малката от грижите му. Зад Фин-Кедин виждаше как Хорд си слага предпазителя за ръка. Бе свалил елека си и изглеждаше огромен и ужасно силен. Торак реши да не съблича своя елек. Нямаше нужда да подчертава разликата.

Отвърза всичко от колана си и го подреди на купчинка върху тревата. После уви една дължина лико около тялото си, за да прибере косите си. Ръцете му бяха лепкави от пот. Наведе се и ги натърка с прахта от земята.

Някой го докосна по рамото и той стреснато подскочи.

Беше Рен. Държеше в ръка чаша от брезова кора.

Той я поглеждаше с благодарност и отпи. За негова изненада течността се оказа сок от бъз: тръпчив и освежителен.

Рен забеляза изненадата му и вдигна рамене.

— Хорд също пи. Така е честно. — Тя посочи към едно ведро край огъня. — Там има вода, ако ти се допие.

Торак ѝ върна чашата.

— Не мисля, че ще продължи толкова дълго.

Тя се поколеба.

— Кой знае...

Изведнъж стана тихо. Хората от племето образуваха кръг близо до огъня около мястото, където щяха да се бият Торак и Хорд. Началото на боя бе дадено. Без излишни ритуали.

Двамата започнаха да се обикалят и да се дебнат един друг.

Въпреки ръста си, Хорд се движеше с грациозността на рис: прилякваше и сменяше ловко положението на пръстите върху ножа и копието. Лицето му бе напрегнато, но върху устните му играеше лека усмивка. Обичаше да е център на вниманието.

Но не и Торак. Сърцето му бълскаше лудо в гърдите. Чуваше смътно виковете на хората, които окуражаваха Хорд. Гласовете им бяха

приглушени, сякаш достигаха до него през вода.

Копието на Хорд се насочи към ребрата му и той отскочи тъкмо навреме. Усети как по челото му изби пот.

Опита същия ход, надявайки се да не изглежда като подражание.

— Подражанието няма да ти помогне много — извика Рен.

Лицето на Торак пламна.

Сега двамата с Хорд се движеха по-бързо. На места земята бе лепкава от кръвта на глиганите. Торак се подхълъзна и едва не загуби равновесие.

Беше наясно, че не може да спечели със сила. Трябаше да използва ума си. Бедата бе, че знаеше само два трика, при това не ги умееше много добре.

„Налага се да опиташ“ — каза си дръзко той. Насочи копието си към гърлото на Хорд. Както очакваше, увита с кожа ръка на Хорд се вдигна, за да го предпази от удара. Торак бързо обърна копието си към корема му, но Хорд го парира с лекота и то се плъзна по предпазителя му.

„Този го знае“ — помисли си Торак. С всяко движение на копието ставаше ясно, че противникът му е опитен боец.

Хайде, Хорд — извика един мъж. — Пусни му малко кръв!

— Скоро, скоро! — викна в отговор Хорд и сви подигравателно устни.

Наблюдаващите се изсмяха.

Сега Торак приложи втория си трик. Като се преструваше на съвсем зелен, което не бе трудно, замахна яростно, изкушавайки Хорд да атакува оголената му гръд. Младежът се хвана на въдицата, но преди копието му да го достигне, Торак вдигна защитената си с предпазителя ръка. Върхът на копието потъна в дебелата кожа и почти повали Торак на земята, но следвайки плана си, той успя да завърти рязко ръката си и копието на Хорд се счупи надве. Струпаните наоколо хора ахнаха учудено.

Торак също бе изненадан. Не беше очаквал да се получи.

Хорд се окопити бързо. Хвърли се напред и замахна с ножа към ръката, с която Торак държеше копието си. Момчето извика от болка, щом кремъкът се вряза между палеца и показалеца му. Загуби равновесие и изпусна копието си. Хорд атакува отново. Торак успя да се изтърколи назад и се изправи тъкмо навреме.

Сега и двамата бяха без копия. Щяха да се бият само с ножове.

Торак се скри зад огъня, за да си поеме дъх. Дишаше учестено, а ранената му ръка го болеше. По лицето му се стичаше пот. Съжали горчиво, че не бе свалил елека си като противника си.

— Какво чакаш, Хорд? — извика една жена. — Довърши го!

— Давай, Хорд — изкреша мъжки глас. — На това ли са те учили в дълбокия лес?

Но не всички настърчаваха младежа. Вече се чуваха окуражителни викове и за Торак, макар според него подкрепата им да бе по-скоро израз на изненада, че е издържал толкова.

Разбираще, че боят не бива да продължава много. Усещаше как силите му намаляват, а и не знаеше повече номера. Хорд вземаше надмощие.

„Съжалявам, приятелю — обърна се мълчаливо към Вълк. — Май няма да успеем да се измъкнем“.

С крайчеца на окото си мерна вълчето високо на дървото. То се извиваше и скимтеше, обвито в парата от дъха си. „Какво става? — питаше. — Защо не дойдеш да ме освободиш?“

Торак отскочи встрани, за да избегне ножа, насочен към гърлото му. „Не се разсейвай! — заповяда си строго. — Забрави за Вълк!“

Но нещо продължаваше да го гризе, нещо за Вълк. Какво беше то?

Той погледна към вълчето, което скимтеше на дървото и от устата му излизаше пара...

„Не можеш да използваш огън“ — беше казал Фин-Кедин.

Внезапно мозъкът на Торак се проясни и той разбра какво трябва да направи. Престори се, че напада, изтегли се встрани и отново застана зад огъня.

— Пак ли се криеш? — присмя му се Хорд.

Торак посочи с глава към ведрото с вода.

Искам да пия. Нали може?

Щом трябва. Хлапешка работа!

Като държеше противника си под око, Торак приклекна и загреба от водата. Направи го бавно, за да заблуди Хорд и да отвлече вниманието му от къкремия мях за готовене.

Успя. Хорд приближи огъня и се надвеси заплашително над него.

— Ти не искаш ли да пиеш? — попита Торак, както беше прилекнал.

Младежът изсумтя презрително.

Внезапно Торак поsegна рязко към меха за готвене. Заби ножа си в твърдата кожа, преобръщайки меха, и врящата чорба се изсипа върху горещите въглени. Към лицето на Хорд се вдигнаха съскащи облаци пара.

Тълпата ахна изненадано. Торак се възползва от създалата се възможност и заби ножа си в китката на противника си. Заслепен, Хорд извика от болка и изпусна своя нож. Торак го изрига встрани и като се хвърли върху младежа, го повали на земята.

Докато Хорд лежеше, останал без дъх, Торак седна на гърдите му и притисна ръцете му с колене. За миг му причерня и изпита неистово желание да убива. Сграбчи червеникавата коса на Хорд и бълсна главата му в земята.

После усети как нечии силни ръце го отделиха от противника му.

— Всичко свърши — чу гласа на Фин-Кедин.

Торак се заизвива в ръцете му. Хорд скочи на крака и затърси ножа си. Задъхани, двамата се изгледаха кръвнишки.

— Казах, че свърши — отсече Фин-Кедин.

Сред тълпата се надигна ропот. Според присъстващите боят не бе приключил.

— Той го измами! Използва огън!

— Не, спечели съвсем честно!

— Кой го казва? Трябва да се бият отново!

Ала нито Торак, нито Хорд имаха желание за това.

— Момчето спечели — обяви Фин-Кедин и отпусна хватката върху Торак.

Торак разкърши тяло и избърса потта от лицето си, а Хорд прибра ножа си в канията. Личеше, че е бесен, но бе невъзможно да се каже дали се сърдеше на Торак или на себе си. Дирати постави ръка на рамото му, но той я отблъсна раздразнено и като си запробива път сред тълпата, изчезна в един от заслоните.

Сега, когато вече не жадуваше кръв, Торак усети, че му се гади и се разтрепера. Пъхна ножа в канията и докато се оглеждаше за нещата си, видя, че Фин-Кедин го наблюдава.

— Ти наруши правилото — каза спокойно старейшината на Гарваните. — Използва огън.

— Не съм — отрече Торак. Звучеше по-уверено, отколкото се чувстваше. — Използвах пара.

— Жалко, че не използва вода вместо чорба — каза Фин-Кедин.

— Похаби хубавата храна.

Торак не отговори нищо.

Старейшината продължаваше да го изучава и за миг в сините му очи проблесна усмивка.

Ослак си проби път през тълпата и дойде при тях — държеше в ръце торбата с Вълк.

— Ето ти вълчето! — избоботи той и хвърли торбата към Торак с такава сила, че момчето се олюя.

Вълк се изсули от нея, близна Торак по брадичката и започна да му се оплаква колко ужасно се е чувствал. Момчето искаше да му каже нещо успокояващо, но се спря навреме — би било глупаво да се издава точно сега.

— Законът си е закон — каза Фин-Кедин кратко. — Ти спечели. Свободен си да си вървиш.

— Не! — обади се звънлив момичешки глас и всички се обърнаха в посоката, от която дойде. Беше Рен. — Не можеш да го пуснеш да си върви! — извика тя и се втурна към тях.

— Току-що го направи — озъби се Торак. — Чу какво каза. Аз съм свободен.

Рен се обърна към чичо си:

— Не бива да го пускаме. Това е много важно. Той може да е...

— Тя дръпна Фин-Кедин настрани и зашепни настоятелно.

Торак не разбираше какво казва, но за негова почуда хората от племето също се заслушаха в думите ѝ. Шамниката се намръщи и кимна одобрително. Дори Хорд се появи от заслона и щом чу какво говорят, хвърли на Торак особен, недоверчив поглед.

Старейшината се взря замислено в Рен.

— Сигурна ли си?

— Не знам — отвърна тя. — Може да е. А може и да не е. Нужно ни е време, за да разберем.

Фин-Кедин поглади брадата си.

— Защо мислиш, че...

— Заради начина, по който победи Хорд. А и намерих това сред нещата му. — Тя протегна длан и Торак видя малката си кокалена свирка. — За какво я използваш? — попита го тя.

С нея призовавам вълчето — отвърна момичето.

Тя я наду и Вълк се заизвива в ръцете му. Сред тълпата премина неспокоен шепот. Рен и Фин-Кедин се спогледаха.

Не издава никакъв звук — каза тя недоумяващо.

Торак не отговори. Изведенъж осъзна, че очите ѝ не са светлосини като на брат ѝ, а черни: черни като торфено блато. Зачуди се дали и тя не е шаманка.

Момичето се обърна към старейшината.

— Не можем да го пуснем, докато не се уверим.

— Права е — подкрепи я шаманката. — Знаеш какво е казано толкова добре, колкото и аз. Всички го знаят.

— Какво е казано? — попита неразбиращо Торак. — Фин-Кедин, ние имахме споразумение! Разбрахме се, че ако спечеля двубоя, ще ни оставите да си вървим с Вълк!

— Не — отвърна старейшината. — Разбрахме се, че ще живееш. И така ще бъде. Поне засега. Ослак, вържи му ръцете.

— Не! — извика отчаяно Торак.

Рен вирна брадичка.

— Ти каза, че баща ти е бил убит от мечка. Ние знаем каква е тази мечка. Някои от нас дори са я виждали.

Застаналият до нея Хорд потрепери и загриза нокътя на палеца си.

— Появи се преди около месец — продължи тихо момичето. — Легна като тъмна сянка над Гората. Убиваше безпричинно дори другите ловци. Вълци. Един рис. Беше сякаш... сякаш търсеше нещо.

— Тя замълча. — И изведенъж преди тринайсет дни изчезна. Един бегач от Глигановия клан я проследи на юг. Мислехме, че си е отишла и благодарихме на закрилника на клана. — Рен прегълътна. — Но ето че пак е тук. Вчера нашите следотърсачи се върнаха от запад. Намерили са много убити животни... чак до Морето. От Китовия клан им казали, че преди три дни нападнала дете.

Торак облиза устни.

— Какво общо има това с мен?

— В нашия клан съществува Предсказание — продължи момичето, сякаш не го чу. — *Сянка ще нападне Гората. Никой няма да може да се пребори с нея* — Рен мълкна и се намръщи.

Шаманката продължи думите ѝ: *После ще дойде Слушателя. Той ще се бие с въздух и ще говори с тишина.*

Погледът ѝ се насочи към свирката в ръката на Рен.

Всички мълчаха и гледаха Торак.

— Аз не съм вашият Слушател — рече той накрая.

— Според нас е възможно да си — отвърна шаманката.

Торак си помисли за Предсказанието. *Слушателя се бие с въздух...* Току-що бе направил точно това: използвал бе пара.

— Какво се случва с него — попита той плахо. — Какво се случва със Слушателя в Предсказанието? — Но изпита ужасното чувство, че вече знае.

Тишината на поляната стана още по-напрегната. Момчето премести поглед от изплашените лица наоколо към ножа от кремък върху колана на Ослак. Погледна проблясващото тяло на окачения на дървото глиган; тъмната му кръв, която се отцеждаше в коженото ведро отдолу. Усети очите на Фин-Кедин върху себе си и се обрна да посрещне изгарящия му син поглед.

Старейшината довърши Предсказанието:

— Слушателя дава кръвта от сърцето си на Планината. И Сянката бива победена.

Кръвта от сърцето му.

Под дървото кръвта капеше тихо във ведрото.

Кап-кап-кап.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Какво ще правите с мен? — попита Торак, след като Ослак завърза китките му зад гърба и после за пръта на заслона. — Какво ще правите?

— Скоро ще разбереш — отвърна едрият мъж. — Фин-Кедин иска въпросът да се реши до изгрев-слънце. „До изгрев-слънце“ — помисли Торак.

Гледаше през рамо как Ослак завързва неспокойния Вълк към същия прът с къса кожена кайшка. Брадичката му затрепери.

— Кой решава какво ще се случи с мен? Защо не мога да присъствам, за да се защитя? Кои са всички тези хора край огъня?

— Ох! — изпъшка Ослак и засмука ухапания си пръст. — Фин-Кедин изпрати бегачи да свикат събрание на клановете заради мечката. Те ще вземат решение и за теб.

Торак се взря във фигурите, насядали около големия огън: трийсетина мъже и жени, чиито непреклонни лица бяха осветени от пламъците. Едва ли щяха да отсъдят в негова полза.

До изгрев-слънце трябваше непременно да се измъкне оттук.

Но как? Беше завързан за пръта на заслона, нямаше оръжия и раница. Дори и да се освободеше по някакъв начин, лагерът се охраняваше строго. С падането на нощта бе образуван пръстен от огньове и пазачи с копия и рогове от брезова кора бяха зорко. Фин-Кедин не искаше да поема излишни рискове с мечката.

Ослак изу мокасините на Торак, уви въже около глезените му и после си тръгна, като взе мокасините със себе си.

Момчето не чуваше какво говорят на събранието, но можеше да види представителите на клановете благодарение на особения строеж на заслона. Покривът От еленова кожа се спускаше рязко надолу зад него, но отпред нямаше никаква стена: само напречно дърво, което разсейваше пушека от малкия огън, пращащ досами входа, но задържаше топлината вътре.

Изгарящ от желание да разбере какво става, Торак гледаше как хората стават един по един, за да говорят широкоплещест мъж с огромна метателна брадвичка; жена с дълга кестенява коса, оцветена на слепоочието в червена охра; момиче с див поглед, чиято глава бе пътно намазана с жълта глина, за да добие грапавостта на дъбова кора.

Не можеше да види Фин-Кедин, но шаманката бе прилекната малко по-встрани от останалите и наблюдаваше един голям лъскав гарван. Птицата се разхождаше безстрашно нагоре-надолу и от време на време издаваше характерния си грачещ звук.

Торак се запита дали това не беше закрилникът на клана. Какво ли съветваше шаманката? Как да го пренесат в жертва? Дали да го изкормят като съомга, или да го набодат на шиш като заек? Не беше чувал за кланове, които принасят в жертва хора, освен в далечното минало, в тежките времена след Голямата вълна. Но не беше чувал и за съществуването на Гарвановия клан.

„Фин-Кедин иска да го решим до изгрев-слънце... Слушателя дава кръвта от сърцето си на Планината“.

Дали баща му знаеше за Предсказанието? Едва ли. Никога не би изпратил на смърт собствения си син.

И все пак... беше го накарал да се закълне, че ще намери Планината. Беше му казал: „Не ме намразвай за това!“

Грапавият език на вълчето върху китките му го върна към настоящето. Вълк обичаше вкуса на сурова кожа. Торак почувства прилив на надежда. Ако успее да накара Вълк да гризе, вместо да ближе...

Докато се чудеше как да предаде желанието си на вълчи език, някакъв мъж се надигна край големия огън и тръгна през поляната към него. Беше Хорд.

Изплашен, Торак изръмжа на вълчето да спре. То обаче беше твърде гладно, за да реагира, и продължи да ближе кожата.

За щастие Хорд не се интересуваше от Вълк. Застана до малкия огън пред заслона, впери кръвнишки поглед в Торак и загриза нокътя на палеца си.

— Ти не си Слушателя. Не може да си — изръмжа той.

— Кажи го на останалите — трошнато отвърна Торак.

— Не ни е нужно никакво си момче, за да убием мечката. Можем да го направим сами. Аз мога да го направя. Аз ще спася клановете.

— Няма да успееш — каза Торак. Усети как Вълк започна да гризе суровата кожа с острите си предни зъби. Стараеше се да не мърда, за да не го пропъди. В същото време се молеше младежът да не погледне зад него и да види какво прави вълчето.

Но Хорд беше твърде възбуден, за да забележи. Крачеше напред-назад и накрая се обърна към Торак.

— Ти си я виждал, нали? Виждал си мечката.

Момчето се изненада.

— Разбира се, че съм я виждал. Тя уби баща ми.

Хорд се огледа предпазливо наоколо.

— И аз съм я виждал.

— Къде? Кога?

Младият мъж потрепна, сякаш се предпазваше от удар.

— Бях на юг. С Еленовия клан. Учех се на шаманство. Саен, нашата шаманка — той кимна към старицата, увлечена в разговор с гарвана, — ме накара да отида. Отново загриза нокътя си, който вече беше започнал да кърви. — Бях там, когато уловиха мечката. Видях как я направиха.

Торак го изгледа недоумяващо.

Направиха? Какво искаш да кажеш?

Но Хорд си беше отишъл.

Нощта преполови, стареещата луна изгря на небето, а срещата на клановете още продължаваше. И Вълк още ближеше и гризеше суровата кожа. Но Ослак бе направил здрави възли и на вълчето му беше трудно да се пребори с тях. „Не спирай — умоляваше го Торак мълчаливо. — Моля те, не спирай“.

Беше твърде изплашен, за да изпитва глад, но натъртеното от двубоя тяло го болеше, а вързаните му ръце изтръпнали. Дори

Вълк да успееше да прегризе възлите, не беше сигурен дали щяха да му стигнат силите да избяга и да се промъкне незабелязано покрай пазачите.

Продължаваше да мисли за казаното от Хорд: „Видях как я направиха...“

Имаше и още нещо. Хорд бе живял с Еленовия клан — същия, от който произхождаше майка му. Той не си я спомняше, защото бе умряла скоро след раждането му, но ако Гарваните бяха приятели с нейния клан, може би щеше да ги убеди да го пуснат.

Отвън пясъкът изскърца под нечии мокасини. Бързо! Не бива да видят как Вълк гризе въжето около китките му.

* * *

Торак едва успя да предупреди Вълк с едно припято „уф-уф“ — на което за щастие вълчето се подчини — и на вратата се показа Рен. Гризеше печена заешка кълка.

Огледа изпитателно Вълк, който седеше невинно зад него, после се втренчи в Торак — той също впи поглед в нея, молейки се да не го приближава повече.

Кимна по посока на събранието и я попита дали там има представители на Вълчия клан.

Тя поклати глава.

— Днес не са останали много хора от Вълчия клан. Не могат да те спасят, ако на това се надяваш.

Момчето не отговори. Опъна въжето около китките си и усети, че поддава. Беше започнало да се разтяга, както прави кожата, когато е мокра. Ех, защо Рен не си тръгва!

Но тя явно нямаше такова намерение.

— Липсват представители на Вълчия клан — каза момичето с пълна уста, — но има от много други кланове: Жълтата глинена глава е от клана на Зубъра. Зубрите живеят в дълбокия лес и се молят много. Според тях ще се справим с мечката, ако се молим на Световния дух. Мъжът с брадвичката е от Глигановия клан. Той иска да направим стена от огън и така да прогоним мечката към Морето. Жената със

земната кръв на косата е от Еленовия клан. Не съм сигурна какво мисли. Тях трудно можеш да ги разбереш.

Торак се чудеше защо Рен е толкова приказлива. Какво ли щеше да поиска?

Каквото и да беше, той реши да се съгласи, само и само да отклони вниманието й от действията на Вълк. На глас каза:

— Майка ми беше от Еленовия клан. Може би онази жена ми е роднина. Може би...

— Тя каза, че не е. Не желае да ти помогне.

Той се замисли за момент.

— Вашият клан е в добри отношения с хората от Еленовия, нали? Брат ти каза, че се е учила за шаман при тях.

— Е, и?

— Той... той ми каза, че е видял как правят мечката. Какво значи това?

— Тя присви недоверчиво очи.

— Трябва да знам — настоя Торак. — Мечката уби баща ми.

Рен впери разсеян поглед в заешкото бутче.

— Хорд им беше храненик. Нали знаеш какво означава храненик? Живееш с хората от друг клан известно време, за да се сприятилиш с тях и да си намериш партньор.

— Чувал съм за това — каза Торак. Усети как Вълк отново задъвка въжето около китките му. Опита се да го пропъди с пръсти, но не успя. „Не сега — помисли тревожно. — Моля те, не сега“.

— Беше там девет месеца — продължи Рен и отхапа от бутчето.

— Те са най-добрите шамани в Гората. Затова отиде при тях. — Устните й се извиха подигравателно. — Хорд обича да е най-добрият.

— После се намръщи. — Какво прави вълчето?

— Нищо — побърза да отвърне Торак. А на Вълк каза през зъби:

— Махай се оттук! Махай се!

Разбира се, вълчето не му обърна внимание.

Торак отново се обърна към момичето.

— Какво стана после?

Друг подозрителен поглед.

— Защо питаш?

— А ти защо ми казваш всичко това?

Лицето ѝ стана безизразно. Умееше да пази мълчание не по-зле от Фин-Кедин. Замислено почисти зъбите си от късче заешко месо.

— Скоро след като Хорд отиде при Елените — продължи най-сетне тя — в лагера им се появил някакъв скитник. Бил от Върбовия клан, но осакатял по време на лов. Или поне така казал. Хората от Еленовия клан го приели при себе си. Но той... — Тя се поколеба, изглеждаше по-малка и по-неуверена. — Той предал доверието им. Не бил просто скитник, а шаман. Скрил се на тайно място в Гората и създал демон. А после го затворил в тялото на мечка. — Тя замълча. — Когато Хорд разбрал, вече било твърде късно.

Изведнъж сенките навън станаха по-плътни.

Далече в Гората изписка лисица.

— Защо? — възклика Торак. — Защо го е направил... този скитник?

Рен поклати глава.

— Кой знае? Може би, за да има някой, който да изпълнява желанията му. Но нещата се объркали. — Светлината от огъня се отразяваше в тъмните ѝ очи. — Щом демонът влязъл в тялото на мечката, станал много силен. И се освободил. Убил трима души, преди да успеят да го прогонят. А сакатият скитник изчезнал.

Известно време Торак не каза нищо. Чуваше се единствено шепотът на дърветата, разклащани от нощния бриз, и стържещият звук от езика на Вълк, който продължаваше да ближе кожата.

Неволно вълчето захапа Торак. Без да мисли, той се обърна и изръмжа предупредително.

Вълк тутакси отскочи назад и се извини с широка усмивка.

Рен ахна.

— Ти можеш да му говориш!

— Не! — извика Торак. — Не, грешиш...

— Видях те! — Тя пребледня. — Значи е истина!

Предсказанието е истина! Ти си Слушателя!

— Нали ти казах, че не мога...

— Няма да позволя това — прошепна Рен. — Няма да те оставя да заговорничиш срещу нас. И Фин-Кедин няма да те остави. — Тя бързо извади ножа си, сряза кайшката на Вълк и като го грабна в ръце, се втурна през поляната към събранието на клановете.

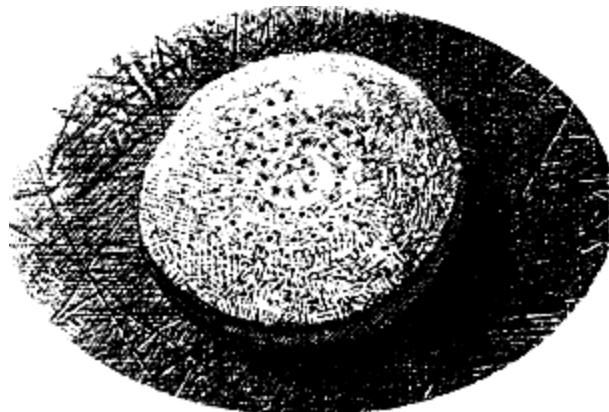
— Върни се! — извика Торак отчаяно. Задърпа се яростно, но въжетата го държаха здраво. Вълчето не бе имало достатъчно време да ги прегризе.

Обзе го ужас. Беше залагал всичките си надежди на Вълк, а сега него го нямаше. Слънцето щеше да изгрее скоро. Птиците в дърветата вече се размърдваха.

Опита се отново да разхлаби възела около китките си. Уви, безуспешно.

Отсреща на поляната Фин-Кедин и старицата на име Саен се изправиха и тръгнаха към него.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Какво знаеш? — попита Фин-Кедин.

— Нищо не знам — отвърна Торак, вперил очи в назъбения кокален нож, втъкнат в колана на старейшината на Гарваните. — Ще ме принесете ли в жертва?

Фин-Кедин не отговори. Двамата със Саен се бяха навели от двете страни на входа и го гледаха втренчено. Той се почувства като уловено в капан животно.

Заопипва земята зад гърба си с надеждата да намери нещо — каквото и да е, — за да среже сировата кожа. Пръстите му попаднаха само на рогозка от върбови клони — гладка и безполезна.

— Какво знаеш? — повтори въпроса си Фин-Кедин. Торак си пое дълбоко дъх.

— Аз не съм Слушателя — каза той колкото може по-твърдо. — Не бих могъл да бъда. Никога не съм чувал за Предсказанието. — Но все пак се чудеше защо Рен е толкова сигурна. Какво общо имаше неговата способност да говори с вълците?

Фин-Кедин се отмести от входа на заслона. Лицето му беше по-непроницаемо от всякога, но Торак видя как ръката му се стегна около дръжката на ножа.

Саен се наведе напред и се взря в очите на Торак. На светлината на огъня той успя да я разгледа по-добре. Досега не беше срещал

толкова стар човек. През рядката бяла коса черепът ѝ блестеше като полирана кост. Лицето ѝ бе добило остри птичи черти. Възрастта бе унищожила всяко състрадание и бе запазила само суровата гарванова природа.

— Според Рен — каза тя с дрезгавия си глас — ти можеш да говориш с вълка. Това е част от Предсказанието. Частта, която не ти казахме.

Торак застина.

— Рен греши. Аз не мога да... — запелтечи той.

— Не ни лъжи — прекъсна го Фин-Кедин, без да се обръща.

Момчето прегълътна с мъка.

Отново заопипва с ръка земята зад гърба си. Този път — да! Дребно късче кремък, голямо колкото нокът: вероятно останало от някой, който бе точил ножа си.

Пръстите му го сграбчиха. Ако Фин-Кедин и Саен се върнеха обратно при събранието, той можеше да успее да се освободи. После щеше да разбере къде е Вълк и да се промъкне с него между пазачите, а след това...

Изведнъж осъзна, че за да направи всичко това, ще му е нужен голям късмет.

— Да ти кажа ли защо можеш да говориш с вълка? — продължи шаманката.

— Какъв смисъл има, Саен? — намеси се Фин-Кедин. Губим ценно време за...

Той трябва да знае — отвърна старицата и пожълтелият ѝ, приличен на гарванов нокът, пръст започна да се движи по спираловидния амулет върху гърдите и.

Торак гледаше как пръстът ѝ обикаля спиралата и усети как главата му се замайва.

— Преди много лета — поде шаманката на Гарваните — баща ти и майка ти напуснаха клана си. Избягаха, за да се скрият от своите врагове. Далеч, далеч в дълбокия лес, сред зелените души на Говорещите дървета. — Пръстът ѝ не спираше да следва извивките на спиралата, теглейки Торак към миналото.

— Три луни след като ти се роди — продължи тя, — майка ти умря.

Фин-Кедин се изправи, скръсти ръце пред гърдите си и се взря в тъмнината.

Торак примигна, сякаш се пробуждаше от някакъв сън.

Саен изобщо не погледна старейшината. Вниманието ѝ беше съсредоточено върху момчето.

— Ти беше още бебе — каза тя. — Баща ти не можеше да те храни. Обикновено, щом се случи такова нещо, бащата удушава детето си, за да го спаси от мъчителна гладна смърт. Но баща ти намери друг начин — остави те в бърлогата на една вълчица-майка.

Торак се опитваше да осмисли думите ѝ.

— Ти остана в бърлогата три луни и научи вълчия език.

Той стисна късчето кремък толкова силно, че то се вряза в дланта му. Знаеше, че Саен говори истината. Затова можеше да говори с Вълк. Затова получи онова видение, когато намери бърлогата. Заигралите се вълчета. Гъстото, вкусно мляко...

Но откъде тя знаеше всичко това?

— Не ти вярвам — рече Торак най-сетне. — Няма как да знаеш. Не си била там.

— Баща ти ми каза — отвърна Саен.

— Не е истина. Ние не се приближавахме до хората.

— Приближихте се — веднъж. Преди пет лета. Не си ли спомняш? Срещата на клановете край Морето?

Пулсът на Торак се ускори.

— Баща ти дойде там, за да ме намери. Да ми каже за теб. — Приличният ѝ на гарванов нокът пръст спря в средата на спиралата. — Ти не си като другите — изграчи тя. — Ти си Слушателя.

Торак отново стисна парчето кремък.

— Не може да съм аз. Нищо не разбирам.

— Естествено, че не разбира — обади се Фин-Кедин през рамо, после се обърна към Торак: — Баща ти не ти е говорил за това, нали?

Момчето кимна утвърдително.

Старейшината на Гарваните замълча. Лицето му беше непроницаемо, но Торак усещаше, че под маската ни спокойствието се води ожесточена битка.

— Трябва да знаеш само едно нещо — рече най-сетне той. — Баща ти не беше нападнат от мечката случайно. Тя беше създадена заради него.

Сърцето на Торак подскочи.

— Заради баща ми?

— Фин-Кедин... — опита се да го спре Саен.

Той ѝ хвърли предупредителен поглед.

— Ти каза, че той трябва да знае. Е, нека чуе тогава.

— Но нали сакатият скитник... — започна Торак, ала Фин-Кедин го прекъсна.

— Сакатият скитник беше смъртен враг на твоя баща.

Момчето се сви уплашено.

— Баща ми нямаше врагове.

Очите на старейшината заблестяха гневно.

— Баща ти не беше просто някакъв ловец от Вълчия клан. Той беше неговият шаман.

Торак затаи дъх.

— И това ли не ти е казал? — усмихна се криво Фин-Кедин. — Е, той беше шаманът на Вълчия клан. И това... това създание сега вилнее из гората заради него.

— Не — прошепна Торак. — Това не е вярно.

— Държал те е в неведение за всичко.

— Фин-Кедин — намеси се Саен, — той се е опитвал да предпази...

— Да, и какъв е резултатът! — изръмжа старейшината. — Осирияло момче, което не знае нищо! А ти искаш да повярвам, че той е единственият, който може... — Мъжът млъкна рязко и поклати глава.

Настъпи напрегната тишина. Фин-Кедин въздъхна дълбоко.

— Човекът, който създаде мечката — обърна се той тихо към Торак, — го направи с една-единствена цел. Създаде мечката, за да убие баща ти.

* * *

Когато Торак най-сетне сряза въжето около китките си с парчето кремък, небето на изток беше започнало да просветлява. Нямаше време за губене. Фин-Кедин и Саен се бяха върнали на събранието на клановете и спореха ожесточено с останалите. Всеки момент щяха да стигнат до някакво решение и да дойдат за него.

С мъка успя да пререже въжето около глазените си. Главата му се въртеше.

„Баща ти те оставил в бърлогата на вълчица-майка... Той беше шаманът на Вълчия клан... Бе убит от...“

Късчето кремък беше станало хълзгаво от потта му. Той го изпусна и го затърси отново. Най-сетне успя да среже въжето. Опъна глазените си и извика от болка. Краката му горяха от продължителното стягане.

Но болката в сърцето беше по-лоша. Баща му е бил убит. Убит от сакатия скитник, създад зъл дух под формата на мечка, с единствената цел да го унищожи...

Не беше възможно. Сигурно имаше някаква грешка.

Но дълбоко в себе си Торак знаеше, че е истина. Спомни си мрачното изражение на умиращия си баща. „Тя ще се върне за мен“ — бе казал той. Знаел е какво е направил врагът му. Знаел е защо е създадена мечката.

Това беше прекалено. Момчето се чувстваше така, сякаш всичко, в което бе вярвало, е предадено. Сякаш стоеше върху тънък лед и гледаше как пукнатините под краката му се стрелкат като светковици.

Болката в глазените му го върна към настоящето, зае се да ги разтрива, за да раздвижи кръвта в тях. Беше бос, но не можеше да направи нищо. Не знаеше къде Ослак е отнесъл мокасините му.

По някакъв начин, без да го забележат, трябваше да се измъкне от заслона и да стигне до лесковия щубрак и края на поляната. По някакъв начин трябваше да се спари с бдителността на пазачите.

Не можеше да го направи. Щяха да го видят. Но ако успееше да измисли как да отклони вниманието им...

В далечния край на лагера се чу самотен вой. „Къде си? — викаше Вълк. — Защо ме изостави?“ Въпросите му се носеха през мъглата на ранната утрин.

Торак чу как кучетата в лагера подеха воя. Видя как Хората от събранието на клановете наскочаха и се разтичаха да видят какво става. Разбра, че вълчето му дава шанса, който чакаше.

Трябваше да действа бързо. Измъкна се от заслона и се шмугна в сенките зад лесковия храсталак. Знаеше какво трябва да направи... и се мразеше за това.

Трябваше да изостави Вълк.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Торак се запромъква през гъстия върбалак към Реката. Студеният въздух изгаряше гърлото му, а камъните се врязваха в босите му крака, но той почти не усещаше болка.

Благодарение на Вълк се беше измъкнал от лагера незабелязано, но скоро щяха да открият липсата му. До ушите му достигна дълбок, отекващ звук. Роговете от брезова кора свиреха тревога. Чу виковете на мъжете и лая на кучетата. Гарваните бяха хукнали подире му.

Къпиновите храсти край речния бряг закачаха панталоните му и той нагази в едно място с високи тръстики. Потъна до колене в ледено студената черна кал и запуши уста с ръка, за да не го издаде излизащия като облаче пара дъх.

За щастие се движеше по посока на вятъра, но се потеше обилно и все още стискаше връвта от сурова кожа, която бе срязал; кучетата лесно щяха да надушат миризмата ѝ. Не знаеше дали да я хвърли, или да я задържи за всеки случай.

Чувстваше се ужасно объркан — сякаш в главата му бучеше сърдита река. Нямаше мокасини, раница и оръжия, и нищо, с което да си направи други. Разполагаше само с познанията и уменията си. Добре, ще избяга, а после какво?

Внезапно сред ехтенето на роговете се открои вълчи вой. „Къде си?“

Щом го чу, съмненията му се изпариха. Не можеше да изостави Вълк. Трябаше да го спаси.

Закопня да му отговори: „Не се страхувай. Не съм те забравил“, но естествено беше невъзможно.

Краката му започнаха да замръзват. Трябаше да излезе от Реката или скоро щеше да се вкочани. Налагаше се да мисли бързо.

Гарваните щяха да очакват, че ще поеме на север, защото, когато го заловиха, им беше казал, че отива в тази посока; затова реши да направи тъкмо обратното поне за известно време, — а после да се върне в лагера и да намери начин да се добере до Вълк. Надяваше се, че ще успее да заблуди преследвачите си да продължат на север.

Надолу по течението изпушка клон.

Торак се обърна рязко.

Тих плясък. Приглушена ругатня.

Той надникна през тръстиците.

На около петдесет крачки надолу по течението двама мъже се прокрадваха по брега към тръстиците. Движеха се внимателно, наострили уши. Единият държеше огромен лък, с опряна на тетивата стрела; другият стискаше метателна брадвичка от базалт.

Беше грешка да се скрие сред тръстиците. Ако останеше на мястото си, щяха да го открият; ако се опита да плува по Реката, щяха да го видят и да го пронижат като щука. Трябаше да се върне обратно и да потърси убежище в Гората.

Започна да се катери по брега колкото може по-безшумно. Той беше обрасъл с върби и предлагаше добра защита, но бе много стръмен. Червената пръст под краката на Торак се зарони. Ако сега се подхълзне и падне в Реката, щяха да чуят плясъка.

Докато пълзеше нагоре, към водата се затъркаляха малки камъчета. За щастие ехтящите рогове от брезова кора заглушиха шума от падането им и мъжете не ги чуха.

Когато стигна Гората, беше се задъхал. Сега трябаше да поеме на север. Небето бе покрито с облаци и той не можеше да определи пътя по слънцето, но знаеше, че Реката тече на запад и ако я остави зад себе си, значи ще се движи на север.

Навлезе в гъст шубрак от трепетлика и бук, като нарочно влачеше суровата кожа подире си, за да остави добра следа.

Изведнъж зад гърба му се разнесе яростен лай — чуващ се ужасяващо близо. Бе започнал да влачи кожата прекадено рано. Кучетата веднага бяха надушили миризмата.

Обзет от паника, той се покатери на най-близкото дърво — разклонена трепетлика. Тъкмо бе успял да навие кожата на кълбо и да я метне колкото може по-далече към Реката, когато от къбините изскочи огромно червено куче.

Задуши неуверено под дървото на Торак, а от устата му се стичаше гъста слюнка. Скоро усети миризмата на сувората кожа и се втурна след нея.

— Насам! — чу се вик надолу по течението. — Едно от кучетата е надушило следа!

Под трепетликата на Торак се появиха трима запъхтени от преследването мъже. Той се прилепи към ствала на дървото. Ако някой от тях погледнеше нагоре...

Те продължиха да тичат и скоро се скриха от погледа му. Малко по-късно момчето чу слаби плясъци — Сигурно претърсваха тръстиците.

Почека известно време, ослушвайки се за нов шум, и скочи на земята.

Затича на север през трепетликите, като се отдалечаваше все повече от Реката. После изведнъж спря. Беше време да завие на изток и да се насочи към лагера, но първо трябваше да намери начин да отклони кучетата от дирите си.

Отчаяно се огледа наоколо за нещо, което да скрие миризмата му. Еленови изпражнения? Нямаше да свършат работа: кучетата щяха да продължат да го преследват. Листа от бял равнец? Може би. Силната им пикантна миризма щеше да прикрие миризмата на потта му.

В основата на един бук зърна купчинка изпражнения от росомаха: изпърхнали, пълни с косми и толкова вонящи, че очите му се наслезиха. Още по-добре. Запушвайки носа си, за да издържи на миризмата, той намаза краката, пищялите и ръцете си. На ръст росомахите бяха големи колкото язовци, но се биеха с всичко, което се изпречеше на пътя им, и обикновено побеждаваха. Кучетата едва ли щяха да рискуват да се изправят срещу тях.

Внезапно роговете замлъкнаха.

Тишината му подейства потискащо. Изведнъж осъзна ужасено, че виенето на Вълк също не се чува. Добре ли беше? Сигурно... Гарваните едва ли щяха да посмеят да му поsegнат.

Торак си запробива път през шубраците към лагера. Земята стана неравна, а Реката се заспуска бързо между обраслите с хълзгав мъх камъни.

Пред себе си видя пушек, който се виеше към покритото със сиви облаци небе. Беше наблизил лагера. Наостри уши, за да разбере дали го преследват, но бученето на Реката му пречеше. Всеки момент очакваше да чуе свистенето на стрела, да почувства как острите й се забива между плещките му.

Не се случи нищо подобно. Може би се бяха хванали на номера му и сега го търсеха на север.

Между дърветата пред него се очерта нещо голямо и обло. Той се досети какво може да е, но се надяваше да греши.

Могилата приличаше на огромна приклекната жаба. Беше една глава по-висока от Торак, обрасла с мъх и боровинкови храсти. Зад нея имаше две по-малки могили, а около тях бяха избуяли тисови дървета и храсти от бодлива зеленица.

Момчето спря несигурно — чудеше се какво да предприеме. Веднъж двамата с баща му се бяха натъкнали на подобни могили. Това сигурно беше костницата на Гарвановия клан: мястото, където полагаха останките на умрелите.

Пътят му към лагера — към Вълк — минаваше през землището на костницата. Щеше ли да събере смелост да го прекоси? Той не беше от Гарвановия клан. Не можеше да нахлуе в костницата на чужд клан, без да разсърди неговите предци...

Между могилите се стелеше лека мъгла. Бледите призрачни стъбла на бучиниша се поклащаха над главата му, а моравите стръкове на умиращата върбовка се спускаха като изсъхнали пръсти към земята. Наоколо се издигаха тъмни дървета, заслушани в шумовете на Гората: дървета, които оставаха зелени през цялата зима, които никога не спяха. На клоните на най-високия тис бяха кацнали три гарвани и го наблюдаваха. Кой ли от тях беше закрилникът на клана?

Зад него се разнесе кучешки лай.

Озова се в капан. Фин-Кедин беше умен: мяташе мрежата надалеч, а после я свиваше около плячката.

Торак нямаше къде да бяга. Реката беше твърде бърза, за да плува в нея, а покатереше ли се на някое дърво, гарваните щяха да го издадат и той щеше да падне в ръцете на преследвачите си като простреляна катерица. Опиташе ли да се скрие в шубраците, кучетата щяха да го измъкнат оттам като невестулка.

Приготви се да посрещне съдбата си. Нямаше нищо, с което да се защити, дори камък.

Заотстъпва назад — право към най-голямата могила. Идеше му да закреши: трябваше да избира между живите и мъртвите.

Нешто го сграбчи отзад и го завлече навътре в тъмнината.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Не мърдай — прошепна някакъв глас в ухото му, — не издавай звук и не докосвай костите!

Торак дори не можеше да ги види; не виждаше нищо. Беше се свил в лъхащата на гнило тъмнина с нож, притиснат към гърлото. Стисна зъби, за да спре тракането им. Около себе си усещаше хладната тежест на натрупаната пръст и разпадащите се кости на мъртвите Гарвани. Надяваше се всички души да са поели по Пътя на смъртта. Ами ако беше останал някой?

Трябваше да се измъкне оттук. Щом първоначалният шок от залавянето му премина, чу стържещ звук — изглежда този, който го бе хванал, се опитваше да закрие входа на костницата с камък. Постепенно очите му свикнаха с тъмнината и той забеляза бледа ивица светлина. Каквото и да бе затворило входа, не го закриваше напълно.

Помисли си дали да не опита да избяга и тъкмо тогава чу гласове. Слаби, но ставаха все по-ясни.

Торак изтръпна. Онзи, който го бе пленил — също.

Шумът от приближаващи стълки се усили и спря на три крачки от костницата.

— Не би посмял да дойде тук — обади се боязливо мъжки глас.

— Кой знае — прошепна женски глас. — Той е различен. Видя как спечели двубоя с Хорд.

Кракът на момчето потръпна конвулсивно и в тъмнината нещо изшумоля.

— Шт! — обади се жената. — Чух нещо!

Торак затаи дъх. Ножът се притисна още по-силно към гърлото му.

— Гра-гра! — Между дърветата проехтя писък на гарван.

— Закрилникът не ни иска тук — измърмори жената.

— Да си вървим. Прав си. На момчето няма да му стиска да дойде тук.

Щом ги чу да се отдалечават, Торак изпита огромно облекчение.

След малко се опита да промени позата си, но острието на ножа го спря.

— Не мърдай! — изсъска човекът зад него.

Този път той разпозна гласа — беше на Рен. Рен?

— Вониш ужасно — прошепна тя.

Той се опита да обрне глава, но ножът отново го спря.

— За да не ме усетят кучетата — отговори тихо.

— И без това не припарват тук, не им е разрешено.

Торак се замисли за момент.

— А ти откъде знаеше, че ще мина оттук? И защо...

— Не знаех. Стига си приказвал! Може да се върнат.

Останаха неудобно свити в хладната тъмнина цяла вечност — както се стори на Торак. Най-сетне Рен го срита и му каза да се размърда. Помисли да ѝ се противопостави, но се отказа. Ако започнха борба, щяха да осквернят костите. Послушно отмести каменната плоча, която закриваше входа, и се измъкна навън. Около могилите беше безлюдно. Дори гарваните си бяха отишли.

Рен го последва заднишком, влачейки две раници от лескови пръчки — едната беше неговата. Той се скри в близките храсти и я гледаше озадачено как влезе отново в костницата и се появи с два навити на руло спални чувала, два колчана и два лъка, увити в кожа от съомга, за да не се навлажнят. Накрая измъкна една торба от еленова кожа: вътре нещо се гърчеше неистово.

— Вълк! — извика радостно Торак.

— Тихо! — Рен хвърли предпазлив поглед в посоката, в която се намираше лагерът.

Торак побърза да отвори торбата и вълчето веднага изскочи навън, потно и рошаво. Подуши въздуха и щеше да побегне, ако Торак не го беше сграбчил и не му беше обяснил с нисък лай, че това е той, а не някоя кръвожадна росомаха. Вълк откри зъби в широка усмивка, завъртя игриво задница и радостно близна момчето по шията.

— Побързай — обади се момичето зад него.

— Идвам — отвърна Торак и като загреба с шепа от напоения с роса мъх, избръса най-миризливата част от изпражненията, а после нахлузи мокасините си. Рен предвидливо се беше сетила да вземе и тях.

Когато понечи да вдигне раницата си, видя с изненада, че тя е поставила стрела на лъка си и я е насочила към него. Забеляза, че е преметнала през рамо и неговия лък и колчан. Брадвичката и ножът му бяха затъкнати в колана й.

— Какво правиш? — попита той недоумяващо. — Мислех, че ми помагаш.

Тя го изгледа презрително.

— От къде на къде ще ти помогам? Аз помогам само ма своя клан.

— Тогава защо не ме издаде преди малко?

— Защото искам да съм сигурна, че ще стигнеш до Планината на Световния дух. Ако не те принудя, няма дори да опиташ. Просто ще подвиеш опашка и ще избягаш. Защото си страхливец.

Торак я изгледа смяяно.

— Страхливец?!

— Страхливец, лъжец и крадец. Ти открадна еленчето ни, спечели боя с Хорд чрез измама и излъга, че не си Слушателя. А после избяга. Хайде тръгвай, няма да повтарям повече.

* * *

Със стрела, насочена в гърба, Торак пое на запад по течението на Реката. Движеше се все покрай върбите и носеше Вълк на ръце, за да не могат кучетата да надушат миризмата му. Обвинението на Рен още ехтеше и ушите му.

Странно, не се чуваше никакъв шум от преследване. Това го разтревожи повече от роговете от брезова кора...

Рен наложи бърз ход и той се запрепъва след нея. Беше уморен и гладен, а тя — отпочинала и сита; това означаваше, че трудно може да ѝ се измъкне. Но пък беше по-дребна от него и той си помисли, че би могъл да я надвие, преди да успее да го нарами с този лък.

Въпросът беше — кога? Изглежда, тя съвсем искрено искаше да му помогне да избяга от Гарваните, привеждайки го по тесните и сравнително безопасни еленови пътеки. Реши да изчака, докато се отдалечат достатъчно от лагера. Но обидата ѝ не му даваше мира.

— Не съм страхливец — подхвърли той през рамо. Вървяха покрай Реката през сенчеста дъбова гора. Заплахата от преследване като че ли беше намаляла.

— Защо тогава побягна от лагера?

— Защото щяха да ме принесат в жертва!

— Още не го бяха решили. Затова спореха толкова разпалено.

— И какво трябваше да сторя аз? Да чакам и да видя какво ще стане?

— Предсказанието може да означава две различни неща — каза студено Рен. — Ако не беше избягал, щеше да го разбереш.

— Защо ти не ми обясниш, щом си такава всезнайка? — рече Торак подигравателно.

Тя въздъхна шумно.

— Предсказанието може да означава, че ще те принесем в жертва и ще предадем кръвта ти на Планината. Така ще се избавим от мечката. Хорд смята, че е точно това. Той иска да те убие, за да отнесе кръвта ти на Планината. — Тя замълча, после продължи. — А според Саен само ти можеш да намериш Планината и да унищожиш мечката.

Той се обърна рязко.

— Аз? Да унищожа мечката?!

Тя го измери с поглед от главата до петите.

— Знам, че изглежда невъзможно. Но Саен е сигурна. Аз също съм сигурна. Слушателя трябва да намери Планината на Световния дух... и после, с помощта на Духа, да унищожи мечката.

Торак примигна невярващо. Думите ѝ звучаха нелепо.

— Защо не си признаеш? — попита сърдито Рен. — Ти си Слушателя: биеш се с въздух, както е в Предсказанието; говориш с

тишина: тази свирка. А и първите думи на Предсказанието са, че Слушателя може да приказва с останалите ловци в Гората — ти можеш да говориш с тях, защото баща ти те е оставил във вълча бърлога, когато си бил бебе.

Торак присви очи.

— Откъде знаеш това?

— Отварям си ушите — отвърна тя.

Продължиха да вървят на запад покрай Реката. Торак чуваше ясно тъничкото свирукане на червеношийките в къпиновите храсти; една горска зидарка почукваше по клоните в търсене на храна. Мечката едва ли бе наблизо с всички тези птички наоколо.

Внезапно Вълк наостри уши и мустасите му щръкнаха.

— Лягай долу! — Торак дръпна рязко Рен към земята.

Не мина много време и по Реката се зададоха две издълбани от дънери канута. Торак успя да разгледа добре по-близкото. Мъжът, който гребеше в него, имаше къса кестенява коса, подстригана равно на челото. На широките си рамене носеше груба кожена наметка, а на гърдите — огърлица от бивни на глиган. На коленете му лежеше брадвичка от черен аспид. Докато пореше водата с мощнни удари на веслото, той оглеждаше брега също като другаря си от второто кану. Нямаше съмнение какво търсят.

— Глигановият клан — прошепна Рен в ухoto на Торак. — Сигурно Фин-Кедин ги е повикал да помогнат в преследването.

Изведнъж Торак се изпълни със съмнение.

— Откъде знаят, че ще се движим в тази посока? Да не си им оставила някакъв знак?

Тя го изгледа подигравателно.

— И защо ще го правя?

— Защото мисля, че ме водиш при някакъв друг клан, за да ме пренесат в жертва.

— А може би — рече Рен уморено — тези Глигани минаха оттук, защото есенният им лагер е разположен надолу по течението и... — Внезапно тя мълкна. — А ти откъде знаеше, че ще се появят?

— Не знаех. Вълк ми каза.

На лицето ѝ се изписа изненада, после тревога.

— Ти наистина можеш да разговаряш с него, нали?

Той не отговори.

Момичето се изправи на крака, като се мъчеше да потисне беспокойството си.

— Отидоха си. Време е да поемем на север. — Тя върна стрелата в колчана и преметна лъка си през рамо. За момент Торак помисли, че е променила решението си. Но Рен извади ножа си и като го размаха пред носа му, го подкани да върви.

Скоро стигнаха до малък поток и се заизкачваха по тясната клисура, от която извираше. Торак почувства как му се завива свят от умора. Предната нощ не бе спал и вече втори ден не беше ял.

Накрая се предаде и се свлече на колене. Вълк скочи от ръцете му и падна по гръб, в желанието си да стигне по-бързо до водата.

— Какво правиш? — извика Рен. — Не можем да спрем тук!

— Току-що спряхме — озъби се момчето. Грабна шепа листа от сапунче, размачка ги във водата и изми последните изпражнения от росомаха по тялото си. После се наведе и пи до насита.

Почувства се по-добре и зарови в раницата си за сушеното еленско месо, което беше навил на отделни рула — сякаш преди много луни. Първо, отхапа едно парче и го подхвърли на Вълк и чак след това започва да яде настървено. Беше много вкусно. Скоро усети как силата на еленчето изпълва тялото му.

Рен се поколеба, после свали раницата си и коленичи, но продължи да държи ножа си, насочен към Торак. Като пъхна свободната си ръка в раницата, тя извади три тънки, червеникавокафяви питки и му подаде едната.

Той я взе и отхапа предпазливо. Беше сочна и солена, с особен аромат.

— Сушена съомга — обясни Рен с пълна уста. — Страваме я и я омесваме с еленова мазнина и плодове от хвойна. Издържа цяла зима.

За негова изненада тя подаде една питка и на Вълк.

Той не пожела да я вземе от нея.

Момичето се поколеба, после даде питката на Торак. Той я потърка между длани си, за да замерише на него, и я хвърли към вълчето, което тутакси я излапа.

Рен се опита да скрие обидата си.

— Чудо голямо — сви рамене тя. — Знам, че не ме харесва.

— Защото непрекъснато го държиш в разни торби — пошегува се Торак.

— Правя го за негово добро.

— Само че той не го знае.

— Защо не му кажеш тогава?

— Няма как да му го обясня на вълчи език. — Като отхапа друго парче от питката, той не се сдържа и зададе въпроса, който го измъчваше от известно време.

— Защо го взе със себе си?

— Какво съм взела?

— Вълк. Измъкнала си го от лагера. Сигурно не е било лесно. Защо го направи?

Тя замълча за миг.

— Стори ми се, че имаш нужда от него. Не знам защо, но си помислих, че може да е важно.

Изкуши се да ѝ каже, че Вълк е неговият водач, но се спря навреме. Нямаше ѝ доверие. Беше му помогнала да избяга от Гарваните, но това не променяше обстоятелството, че бе прибрала оръжието му и го бе нарекла страхливец. Освен това продължаваше да държи ножа си, насочен към него.

Клисурата стана още по-стръмна. Торак реши, че ще е по-безопасно, ако пусне Вълк напред, и вълчето пое пред него с увисната опашка. И то като Торак мразеше да се катери.

Около пладне стигнаха до един хребет, откъдето се откриваше гледка към просторна, гориста долина. През дърветата Торак зърна блестящите извивки на река.

— Това е Широката вода — обясни Рен. — Тя е най-голямата река в тази част на Гората. Спуска се надолу от ледените реки във Високите планини и образува езеро — Брадвичката, — а после продължава през Гърмящия водопад към Морето. В началото на лятото лагеруваме долу заради съомгата. Понякога, когато вятърът духа на изток, може да чуеш водопада... — Гласът ѝ загълхна.

Момчето предположи, че сигурно се чуди как ще я накаже кланът ѝ, задето е помогнала на пленника им да избяга. Ако не го бе нарекла страхливец, може би щеше да я съжални.

— Ще минем напряко през долината — каза тя енергично. — Ще прекосим реката през брода, който е при ония поляни. После ще поемем на север...

— Не — прекъсна я внезапно Торак и посочи към Вълк. Той бе открил лосова пътека в една гора от високи смърчове, обрасли с брадат мъх. Стоеше там в очакване да го последват.

— Оттук — каза момчето. — Ще вървим нагоре по долината. Няма да я пресечем.

— Но там е изток. Ако поемем на изток, скоро ще стигнем до Високите планини и ще се придвижваме на север много по-трудно.

— По кой път щеше да тръгне Фин-Кедин? — попита Торак.

— Щеше да върви известно време на запад, следвайки пътеките, а после да поеме на север.

— Аз пък мисля, че е по-добре да тръгнем на изток.

Тя се намръщи.

— Това да не е някакъв номер?

— Виж — каза той по-меко, — ще поемем на изток, защото Вълк иска така. Той знае пътя.

— Какво?!

— Просто казвам, че знае пътя към Планината — отвърна Торак тихо.

Рен се вторачи в него. После изсумтя пренебрежително:

— Това малко вълче?

Момчето кимна.

— Не ти вярвам.

— Все ми е едно — озъби се Торак.

* * *

Вълк мразеше женската без опашка.

Намрази я от мига, в който я надуши, защото беше насочила дългия нокът, който лети, към неговия побратим вълк. Как смееше? Сякаш той беше... някакъв дивеч!

Пък и след това женската без опашка продължи да върши ужасни неща. Беше го отмъкнала от Прав-без-опашка и го бе напъхала в някаква странна, задушна бърлога, толкова тясна, че постоянно се бълскаше в стените ѝ и му се виеше свят.

А с Прав-без-опашка се държеше още по-лошо. Нима не знаеше, че той е водачът вълк? Как смееше да му говори толкова остро и

неуважително на безопашатия си език. Защо Прав-без-опашка просто не я натиреше?

Сега, докато подтичваше по пътеката, Вълк беше доволен, че тя се двики на няколко крачки зад него. Добре. Дано не приближава повече.

Спря да похапне от червените боровинки край пътеката, изплю една горчива и продължи напред. Усещаше сухата земя под лапите си и топлината на горещото Блестящо око върху гърба си. Вдигна муцуна да улови миризмите, носещи се от долината: няколко сойки и изсъхнали лосови изпражнения; повалени от бурята смърчове; силния аромат на върбовка и попреминали сини боровинки. Бяха добри, интересни миризми, но под тях се усещаше студената, ужасяваща миризма на Бързото мокро.

Обзе го стария страх. По някакъв начин двамата с Прав-без-опашка трябваше да преминат през Бързото мокро. То се намираше на много скокове разстояние, но той вече го чуваше как реве.

Напред ги очакваха опасности и Вълк копнееше да се върне, но знаеше, че не може. Притеглянето ставаше все по-силно: притегляне, подобно на това на бърлогата, но идващо от другаде.

Изведнъж вълчетоолови още никаква миризма. Разшири ноздри, за да я разпознае и прибра назад уши.

Това беше лошо. Лошо, лошо, лошо.

Той се обърна рязко и се втурна към Прав-без-опашка.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Какво значи това? — прошепна Рен, като се взираше в ужасеното вълче.

— Не знам — измърмори Торак. Усети как кожата му настръхва. Вече не се чуваха никакви птици.

Рен извади ножа на Торак от колана си и му го подхвърли.

Той го улови, като й кимна в знак на благодарност.

— Трябва да се върнем назад — каза тя.

— Не можем. Това е пътят за Планината.

Кехлибарените очи на Вълк бяха потъмнели от страх. Той продължи бавно напред с наведена глава и настръхнала козина.

Торак и Рен го последваха колкото може по-безшумно. Хвойните деряха мокасините им. Брадатият мъх протягаше тънки пръсти към лицата им. Дърветата не помръдваха: бяха притаили дъх в очакване.

— Може би не е... — прошепна Рен. — Искам да кажа, че може да е рис. Или росомаха.

На Торак не му се вярваше.

Завиха по пътеката и излязоха при една повалена бреза. Върху кървящата й кора имаше дълбоки следи от нокти.

И двамата мълчаха. Знаеха добре, че понякога мечките острят нокти на дърветата, за да отбележат територията си и да прогонят останалите ловци.

Вълк се приближи до брезата, за да я подуши по-добре. Момчето го последва и въздъхна облекчено:

— Язовец.

— Сигурен ли си? — попита Рен.

— Драскотините са по-малки от мечешки и върху кората има кал.

— Той обиколи дървото. — Предните му нокти са били пълни с пръст, защото е ровел за червеи. Спрял е тук, за да ги почисти, и после си е тръгнал. Натам. — Той махна с ръка на изток.

— Откъде знаеш всичко това? — учуди се момичето. — Вълк ли ти каза?

— Не. Гората. — Той улови озадачения й поглед. — Преди малко видях една червеношийка с косми от язовец в човката. Идваше от изток.

— Dobър следотърсач си.

— Татко беше по-добър.

— Във всеки случай си по-добър от мен — призна Рен. В гласа ѝ нямаше завист, просто установяваше факт. — Но защо язовец ще уплаши Вълк?

— Не е язовецът. Според мен беше нещо друго — отвърна Торак.

Тя свали неговия лък и колчана от рамото си и му ги подаде. После му върна и брадвичката.

— Дръж. По-добре ги вземи.

Отново поеха по пътеката. Вълчето вървеше отпред, след него Торак се оглеждаше за знаци, а Рен ги следваше, като се напрягаше да види какво има зад дърветата.

Бяха изминали около петдесет крачки, когато Торак спря толкова внезапно, че тя едва не се блъсна в него.

Младият бук все още стенеше, но нямаше да живее дълго. Мечката беше изляла яростта си върху него: прекършила бе върха му, смъкнала бе кората му на дълги кървящи ивици и бе издълбала жестоки бразди високо върху стволя му. Много високо. Ако Рен се покачеше на раменете на Торак, пак нямаше да стигне най-долната следа от ноктите ѝ.

— Никоя мечка не е толкова огромна — прошепна момичето.

Торак не отговори. Пред очите му изплува споменът за спускащата се есенна вечер, обвита в синкав здрач, когато двамата с баща му се готвеха да лагеруват. Той бе казал нещо смешно и баща му

се беше засмял. После Гората бе експлодирала. Гарваните се бяха разлетели с дрезгав вик. Боровете бяха застенали. От тъмнината между дърветата се бе надигнала още по-дълбока тъмнина...

Стара е — добави Рен.

Какво? — не разбра Торак.

Тя посочи към ствola.

Кръвта на дървото се е втвърдила. Виж, почти е черна.

Торак разгледа бука. Права беше. Мечката бе смъкнала кората преди повече от два дни.

Но той не изпита облекчение като Рен. Тя не знаеше най-лошата част.

„След всяко убийство — бе казал баща му — силата ѝ ще расте... Когато Червеното око се издигне най-високо... мечката ще стане непобедима“.

Дървото бе доказателство за това. През нощта на нападението мечката беше огромна, но не чак толкова.

Става все по-голяма — прошепна той.

— Какво? — попита Рен.

Торак ѝ предаде думите на баща си.

— Но... оттогава не е изминал дори една луна.

— Знам.

На няколко крачки встрани от пътеката забеляза три дълги черни косъма, закачени на едно клонче на височината на главата му. Дръпна се рязко.

— Продължила е натам. — Посочи към долината. — Виждаш ли как клоните са се извили малко неестествено.

Но това не го успокои. Мечката можеше да се върне по друга пътека.

От храстите се чу острото изсвирване на мушитрънче.

Торак си пое дълбоко дъх.

— Едва ли е наблизо. Мушитрънчето нямаше да се обади.

Малко преди залез-слънце спряха край един кален поток да си направят заслон от гъвкави лескови фиданки. Бодливата зеленика им осигуряваше известно прикритие и те запалиха малък огън. Хапнаха от сухото месо, но не посмяха да рискуват с питките от съомга — мечката щеше да надуши миризмата им от много дни разстояние.

Нощта беше студена и Торак се сви в спалния си чувал, заслушан в слабия, далечен рев на Гърмящия водопад.

Зашо баща му не му беше казал нищо за Предсказанието? Зашо го наричаха Слушателя? Какво означаваше това?

До него Вълк спеше дълбоко и от време на време ушите му потрепваха. Рен седеше край огъня и наблюдаваше как един бръмбар прави отчаяни опити да се измъкне от пламъците по сухите съчки.

Торак вече знаеше, че може да ѝ се довери. Тя беше поела голям риск, за да му помогне. Едва ли щеше да успее да избяга без нея. Това чувство бе ново — да имаш някого на своя страна. Той заговори:

— Трябва да ти кажа нещо.

Рен взе една клечка и помогна на бръмбара да слезе от клончето.

— Преди да умре — продължи Торак, — баща ми ме накара да се закълна, че ще намеря Планината, дори това да ми струва живота.

— Той замълча. — Не знам защо ме накара да се закълна. Ала го направих. И ще се постараля да изпълня обещанието си.

Рен кимна и той за пръв път видя, че наистина му вярва.

— И аз трябва да ти кажа нещо — рече тя. — Става дума за Предсказанието. — Намръщи се и завъртя клечката в ръцете си. — Когато... ако... намериш Планината, не може просто да помолиш Духа за помощ. Трябва да докажеш, че си достоен за нея. Саен ми го каза снощи. Каза, че когато сакатият скитник е създал мечката, той е нарушил обета, защото е направил животно, което убива без причина. Разгневил е Световния дух. Ще са нужни много усилия, за да го накараш да ти помогне.

Момчето прегълътна с усилие.

— Колко много?

Тя срещна погледа му.

— Трябва да му занесеш трите най- силни неща на Нануак.

Торак я изгледа неразбиращо.

— Саен каза, че Нануак е като голяма река, която няма край. Във всяко живо същество има част от него. В ловците, дивеча, скалите, дърветата. Понякога от него се образува специална част, като пяната в Реката. Тази част притежава невероятна сила. — Рен се поколеба. — Такова нещо трябва да намериш. Иначе Световният дух няма да ти помогне и ти никога няма да унищожиш мечката.

Дъхът на момчето секна.

— Три неща от Нануак — рече дрезгаво. — Но кои са те? Как да ги намеря?

— Никой не знае. Всичко, което имаме, е една гатанка. — Тя затвори очи и изрецитира:

Най-дълбокото от всичко — удавеният поглед.

Най-старото — хапещият камък.

Най-студеното — тъмният пламък.

Задуха лек ветрец. От бодливите зеленики се понесе приглушен шепот.

— Какво означава това? — попита Торак.

Рен отвори очи.

— Никой не знае.

Той отпусна глава на коленете си.

— Значи трябва да намеря планина, която никой не е виждал. Да открия отговора на гатанка, която никой не е разгадал. И да убия мечка, която никой не може да победи.

Момичето въздъхна шумно.

— Налага се да опиташ.

Торак не каза нищо. Най-сетне заговори:

— Защо Саен ти е обяснила всичко това? Защо точно на теб?

— Не съм я молила да го прави, просто така реши. Тя смята, че трябва да стана шаманка, когато порасна.

— А ти искаш ли?

— Не! Но... може би така трябва. Ако не ми беше обяснила тези неща, и аз нямаше да мога да ти кажа.

Двамата отново замълчаха. Рен се измъкна от спалния си чувал.

— Ще изкарам раниците навън. Миризмата на храната може да привлече мечката.

Щом тя излезе, Торак се обърна на хълбок и се загледа в меките отблъсъци на огъня. Заспалата гора проскърцваше леко и сънуващо красивите си зелени сънища. Той се замисли за хилядите дървесни души, изпълнили тъмнината, които очакваха от него, единствено от него, да ги избави от мечката.

Замисли се за златистата бреза, червената калина и прекрасните зелени дъбове; за изобилието от дивеч; за езерата и реките, пълни с риба; за различните видове дървесина, кора и камък, които просто чакаха да ги използваш, стига да знаеш къде да търсиш. Гората предлагаше всичко необходимо за живота на човек. Досега той не бе осъзнавал колко много я обича.

Ако мечката не бъдеше унищожена, това богатство щеше да се погуби.

Вълк скочи от мястото си и изчезна на обичайния си нощен лов. Рен се върна, пъхна се в спалния чувал, без да каже дума, и скоро заспа. Торак продължи да се взира в огъня.

„Може би така трябва“ — бе казала Рен. По някакъв странен начин думите й му дадоха сила. Той беше Слушателя. Закле се пред баща си да намери Планината. Гората се нуждаеше от него. Щеше да даде всичко от себе си.

Потъна в неспокоен сън. Сънуващо, че баща му е жив, но заместо лице имаше празен бял камък. Аз не съм татко ти. Аз съм шаманът на Вълчия клан.

Торак се стресна.

Усети дъха на Вълк върху лицето си, после нежното пърхане на мустаците му върху клепачите си и леките, подобни на ласка ухапвания по бузите и шията.

В отговор близна вълчето по муциуната и то се настани с доволно ръмжене срещу него.

— Трябваше да преминем Реката по-надолу — каза Рен. Двамата гледаха зашеметени Гърмящия водопад.

Торак избрърса капките вода от лицето си, като се чудеше как е възможно нещо в Гората да е толкова сърдито.

Цял ден бяха следвали спокойната широка вода, движейки се срещу течението й. Но сега, докато я гледаха как се спуска с гръм от отвесната скала, се смаяха от яростта й. Сякаш цялата Гора бе станала на крака и я наблюдаваше със страхопочитание.

— Трябваше да преминем Реката по-надолу — повтори Рен.

— Щяха да ни забележат — отвърна Торак. — Тези поляни са много открыти. Освен това Вълк искаше да продължим.

Рен сви устни.

— Щом е водач, къде е тогава?

— Той мрази Бързата вода. Изгубил е семейството си при наводнение. Обаче ще се върне, щом намерим начин да преминем Реката.

— Хм — измърмори Рен със съмнение. И тя като Торак не бе спала добре и цялата сутрин бе кисела. Никой от двамата не бе споменал гатанката.

Най-сетне попаднаха на еленова пътека, която се изкачваше нагоре покрай Водопада. Беше стръмна и кална, и когато стигнаха на върха, бяха изтощени и мокри от пръските вода. Вълчето ги чакаше: бе седнало под една бреза на безопасно разстояние от Широката вода и трепереше от страх.

— А сега накъде? — попита задъхано момичето.

Торак погледна към Вълк.

— Ще продължим и ще преминем Реката, където ни каже той.

— Можеш ли да плуваш? — поинтересува се Рен.

Той кимна.

— А ти?

— Да. Ами Вълк?

— Едва ли.

Продължиха нагоре по течението, като се провираха през къпинови храсти и израснали нагъсто калини и брези. Денят беше студен и мъглив, а вятърът запращаше брезовите листа към Реката като кехлибарени върхове на стрели. Вълчето вървеше пред тях с прибрани назад уши. Реката се спускаше бързо и плавно към водопада.

Изведнъж Вълк затича нагоре-надолу по брега и заскимтя. Торак усети страха му. Обърна се към Рен:

— Иска да преминем Реката тук, но се бои.

— Къпиновите храсти са много гъсти — рече момичето. — Подобре да продължим до онези камъни.

Камъните бяха гладки, обрасли с предателски, хълзгав мъх, но се показваха доста над водата. Можеха да преминат Реката по тях.

Торак кимна.

Аз ще мина първа — каза Рен и събу мокасините си. Завърза ги за раницата и нави крачоли. Намери една пръчка за равновесие и прехвърли раницата през рамо, за да не я повлече към дъното, ако падне във водата. С другата ръка вдигна лъка и колчана си високо над главата.

Изглеждаше уплашена, докато приближаваше водата. Обаче мина по камъните доста ловко — залитна едва на последния, от който трябваше да скочи на брега. Наложи се да сграбчи клона на една върба, за да се изтегли от водата.

Торак остави раницата и оръжията си на брега и изсучи мокасините си. Щеше да пренесе вълчето отсреща, а после да се върне за нещата си.

Хайде, Вълк — каза той. После го подкани и на вълчи език, с ниско, успокоително ръмжене.

Вълчето се шмугна под една хвойна и отказа да излезе оттам.

— Сложи го в раницата си! — провикна се Рен от другата страна.
— Само така ще успееш да го пренесеш през Реката!

— Ако го направя, повече няма да ми се доверява — извика в отговор Торак.

Той седна върху обрасналия с мъх бряг и се прозя, и протегна, за да покаже на Вълк, че няма нищо страшно.

След малко вълчето се измъкна от храстите и го приближи предпазливо.

Момчето отново се прозя.

Вълк го погледна и също се прозя широко, но прозявката му премина в скимтене.

Торак се изправи бавно и като взе вълчето в обятията си, му заговори нежно на вълчи език.

Под голите му крака камъните бяха леденостудени и хълзгави. Вълк започна да трепери ужасено в прегръдките му.

От другия бряг Рен протягаше към тях дебела брезова пръчка.

— Справяте се чудесно — викаше тя през шума ми Водопада, — почти стигнахте!

Ноктите на Вълк се впиха в елека му.

— Последния камък! — викаше Рен. — Аз ще го поема...

Една вълна се удари в камъка и ги опръска с ледена вода. Куражът на вълчето го изостави. То се изви бясно в прегръдките на Торак, хвърли се към брега и задните му крака цопнаха във водата.

Рен се наведе и го сграбчи за козината.

— Хванах го! — извика тя.

Торак загуби равновесие и падна в Реката.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Торак се появи над водата с тракащи от студ зъби. Беше много добър плувец, затова не се разтревожи особено. Щеше да се улови за онзи стърчащ от брега клон...

Добре де, за следващия.

Зад гърба си чуваше виковете на Рен, която се провираше през къбините, и настойчивия лай на Вълк. Изглежда, къбиновият шубрак беше много гъст, защото Рен и Вълк изоставаха все повече.

Реката го блъскаше в гърба и го подхвърляше като мокро листо към скалите. Той се гмурна под водата.

Изплува с ритане на повърхността и се изненада, като видя колко далече е отнесен. Вече не чуваше Рен и Вълк, а Водопадът се приближаваше със смайваща бързина и давеше всички шумове, освен своя собствен.

Елекът и панталоните на Торак го теглеха надолу. Студът беше вкочанил крайниците му и ги бе превърнал в безчувствени пръчки от кост и плът, които се опитваха инстинктивно да задържат главата му над повърхността. Пред очите си виждаше само пенливи вълни и размазани върби.

Изведнъж осъзна, че скоро ще бъде пометен и убит от Водопада.

Нямаше време да изпита страх. Усети само някакво подобие на гняв, че всичко ще свърши така. Горкият Вълк. Кой щеше да се грижи

за него? Горката Рен. Дано не успее да намери тялото му — ще е страшно за гледане.

Смъртта приближаваше безмилостно. През пръските вода блесна дъга... после вълните се изгладиха като отпъната кожа и изведнъж Реката изчезна. Беше му трудно да диша, докато пропадаше. Смъртта се пресегна и го дръпна надолу, беше светла и ласкова, като прегръдката на съня...

Не спираше да пада. Водата пълнеше устата, носа, ушите му. Реката го погълна целия — беше уловен в ревящата й, смъртоносна паст. Успя да изскочи за миг на повърхността и да си поеме въздух. После водата отново го дръпна надолу в бучащите си зелени дълбини.

Ревът на Реката загълхна. В главата му проблесна светлина. Той потъна. От синя, водата стана тъмнозелена, после черна. Торак вече не усещаше замръзналото си тяло. Копнееше да се предаде и да застпи.

Изведнъж до ушите му достигна slab, бълбукаш смях. Усети върху гърлото си допира на лигава като водорасло коса. Някакви жестоки лица бяха вперили и него безмилостните си бели очи и се кикотеха злобно.

„Ела при нас! — зовяха го Скритите хора. — Позволи на душите ти да се отделят от това скучно, тежко тяло!“

Той усети, че му се повдига — сякаш стомахът му се беше качил в гърлото.

„Вижте, вижте! — смееха се Скритите хора. — Колко бързо се носят освободените му души! С какво желание идват при нас!“

Торак се подмяташе във водата като мъртва риба. Скритите хора бяха прави. Щеше да е толкова лесно да напусне тялото си и да им позволи да го приютят завинаги в студената си прегръдка...

До ушите му достигна отчаяният лай на Вълк.

Той отвори очи. Тъмнината се изпълни със сребърни мехурчета, а Скритите хора се разбягаха.

Вълк зави отново. Нуждаеше се от него. Двамата имаха работа за вършене.

Той раздвижи безчувствените си като дърво крайници и се отгласна с последни сили към повърхността. Зеленото стана по-ярко. Светлината го дърпаща към себе си...

Почти я беше достигнал, когато нещо го накара да погледне надолу — и тогава ги видя. От дълбините го следваха две слепи бели

очи.

Какво бяха те? Речни перли? Очите на някой от Скритите хора?

Предсказанието. Гатанката. Най-дълбокото от всичко — удовеният поглед.

Гърдите го боляха ужасно. Ако не си поемеше скоро въздух, щеше да умре. Но ако не се гмурнеше обратно и не вземеше тези две очи — каквото и да представляваха те, — щеше да ги загуби завинаги.

Сви се надве и като зарита с всички сили, се гмурна надолу.

От студа очите го заболяха, но не посмя да ги затвори. Приближаваше дъното все повече... пресегна се и загреба ледената кал. Успя да ги вземе! Не беше съвсем сигурен, но не смееше да разтвори ръка — калта щеше да се размие във водата. Стори му се, че тежестта на очите го дърпа надолу. Направи рязко движение с тялото и зарита с крака към светлината.

Ала силите му го напускаха. Издигаше се нагоре агонизиращо бавно, мокрите дрехи го затрудняваха. В главата му пак проблеснаха светлини. Отново чу бълбукация смях. „Много е късно — шепнеха Скритите хора. — *Никога няма да се добереш до светлината! Остани с нас, момко, с освободените души. Остани тук завинаги...*“

Нещо сграбчи крака му и го дръпна надолу.

Торак зарита отчаяно. Не можеше да се освободи. Нещото бе уловило крака му точно над глезната. Той изви тяло, за да се отскубне от хватката, но тя беше много силна. Опита се да извади ножа си от канията, но беше затегнал кайшката около дръжката му, преди да тръгне по камъните през Реката, и сега не можеше да го измъкне.

Торак усети как го изпъльва гняв. „Махни се от мен! — изкрешя безмълвно. — Няма да ме имаш, няма да имаш Нануак!“

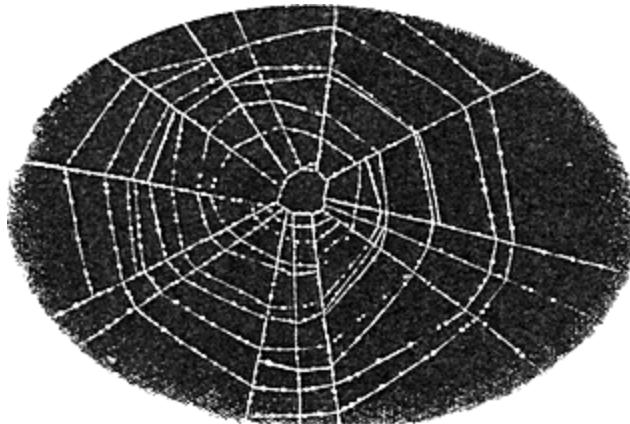
Яростта му даде сила и той зарита яростно с крака, отгласквайки се към повърхността. Чу как нещо изръмжа дрезгаво и потъна в тъмнината. Торак се изстреля нагоре.

Почти излетя от водата и си пое въздух на едри гълтки. В яркия блъсък на слънцето зърна ивица зелена река и един надвиснал над водата клон. Със свободната си ръка поsegна към него и... не успя да го улови. При сблъсъка с якия клон главата му експлодира.

Знаеше, че не е загубил съзнание. Усещаше плясъка на водата, чуваше задъханото си дишане, ала не виждаше нищо, макар очите му да бяха широко отворени.

Обзе го паника. „Само не сляп — помисли отчаяно. Само не сляп!“

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Женската без опашка хленчеше и размахваше предните си лапи, затова Вълк я оставил и се втурна по пътеката. Но щом откри Прав-безопашка сред върбите, също заскимтя уплашено — побратимът му се беше отпуснал безжизнено върху брега, наполовина в Мокрото. Мириеше силно на кръв и изобщо не помръдваше.

Вълк го близна по студената буза, но Прав-без-опашка не трепна. Дали беше спрял да дишаш? Вълчето вдигна муцуна и зави отчаяно.

Шум от счупени клони го предупреди, че женската без опашка е наблизо. Той се втурна към побратима си, за да го защити, но тя го изблъска, пъхна предните си лапи под мишниците на Прав-без-опашка и го изтегли от Мокрото.

Въпреки че я мразеше, Вълк бе впечатлен.

Гледаше я как поставя предните си лапи върху гърдите на Прав-без-опашка и ги натиска надолу. Изведнъж побратимът му се закашля! Отново можеше да дишаш!

Вълк се хвърли радостно към Прав-без-опашка, за да го близне по муциуната, но отново го натираха! Без да обръща внимание на предупредителното му ръмжене, женската без опашка помогна на побратима му да се изправи и двамата се заизкачваха с олюяване по брега. Прав-без-опашка се препътваше в лесковите храсти, сякаш не ги виждаше.

Като ги наблюдаваше зорко, вълчето закрачи край тях и усети известно облекчение, когато стигнаха до една бърлога на достатъчно разстояние от Мокрото добра бърлога — широка и удобна.

Ала женската пак не му позволи да се приближи до побратима си. Вълк скочи върху нея с ръмжене и се опита да я отстрани от пътя си. Вместо да се махне, тя взе една пръчка, метна я навън от бърлогата и му я посочи.

Той не ѝ обрна внимание и се върна при Прав-без-опашка, който се опитваше да смъкне козината от тялото си. Накрая остана само с дългите тъмни косми на главата. Лежеше свит на една страна със затворени очи и трепереше от студ. Това, че свали козината от тялото си, изобщо не му помогна.

Вълк се притисна към него, за да го стопли, а през това време изпод ръцете на женската без опашка се появи Червеният звяр, който хапе с език. Прав-беч-опашка се премести по-близо до топлината и вълчето застана нащрек — побратимът му можеше да си опари лапите. Тъкмо тогава забеляза, че Прав-без-опашка държи в предните си лапи нещо, което излъчваше странна светлина.

Вълк го подуши и изляя уплашено. Мириеше на ловец и на плячка, на Мокро и на дървета, всичко това смесено в едно и издаващо остьр, пронизителен звук — толкова остьр, че само той можеше да гоолови.

Вълчето разбра, че това е нещо много, много силно.

* * *

Торак се сгущи в спалния чувал — трепереше неудържимо. Главата му гореше и цялото тяло го болеше, но най-лошо от всичко бе, че не виждаше. Ослепях, ослепях — туптеше уплашено сърцето му.

През прашенето на огъня чу Рен да шепне сърдито:

— Да не би да искаше да се убиеш?

— Какво? — Той усети в устата си сладко-соления вкус на кръв.

Беше на повърхността, когато се обрна и нарочно заплува пак надолу — обясни момичето, докато притискаше нещо подобно на паяжина към челото му.

Той осъзна, че тя не знае за Нануак, но свитият му юмрук беше толкова измръзнал, че не можеше да го разтвори, за да й покаже.

Усети топлия език на Вълк върху лицето си. Появи се ивица светлина. После голям черен нос. Торак се изпълни с безмерна радост.

— Аз можъ да вихдам! — изфъфли той.

— Какво? — сопна се Рен. — Разбира се, че можеш да виждаш! Поряза си челото, когато се удари в онзи клон и кръвта влезе в очите ти. Раните на главата кървят много. Не го ли знаеш?

Торак изпита такова облекчение, че щеше да се засмее, ако зъбите му не тракаха толкова силно.

Видя, че се намират в малка пещера с пръстени стени. Огънят от брезово дърво гореше силно и мокрите му дрехи, окачени на стърчащи от тавана корени, вече бяха започнали да изпускат пара. Чуваше се ревът на падаща вода и съдейки по звука и по върховете на дърветата, които се виждаха през входа на пещерата, Торак прецени, че Водопадът е съвсем наблизо. Не си спомняше как се е озовал в пещерата. Сигурно Рен го беше довлякла дотук. Зачуди се как е успяла.

Тя беше коленичила до него, бледа и изтощена.

— Голям късметлия си, да знаеш — каза накрая. — А сега стой мирно. — От торбичката с билки момичето извади няколко изсушени листа от бял равнец и ги стри в дланта си. После махна паяжините и притисна към челото му стритите листа. Те тутакси се залепиха здраво за раната.

Торак затвори очи и се заслуша в неспирния грохот на Водопада. Вълк се пъхна в спалния чувал до него и се намести удобно. Беше пухкав и топъл и момчето се почувства прекрасно. Вълчето го близна по рамото и то също го близна, но по муцуната.

Когато се събуди, вече не трепереше и все още стискаше Нануак в ръка. Усещаше тежестта му в юмрука си.

Вълк изучаваше вътрешността на пещерата, а Рен подреждаше билки в ската си. Раницата му, мокасините, колчанът и лъкът бяха струпани на купчинка до нея. Той осъзна, че тя пак е трябвало да мине през Реката, за да ги вземе. И то два пъти.

— Рен — каза той.

— Какво? — попита тя, без да вдига поглед. От тона й личеше, че още му е сърдита.

— Ти си ме извадила от Реката. Влачила си ме през целия път дотук. Дори си донесла нещата ми. Не знам какво бих... искам да кажа, че си постъпила много храбро.

Тя не каза нищо.

— Рен... — започна той отново.

— Какво?

— Трябаше да се гмурна. Не можех иначе.

— Защо?

Торак непохватно протегна към нея ръката си, в която държеше Нануак, и разтвори пръсти.

Щом го стори, сякаш огънят угасна. По стените на пещерата запълзяха сенки. Въздухът запука, като след падане на мълния.

Вълк прекъсна заниманието си и изръмжа предупредително. Рен притай дъх.

Речните очи лежаха в дланта на момчето сред рядка зелена кал и проблясваха слабо, като луна в мъглива нощ.

Щом се взря в тях, Торак почувства същото гадене, което го бе повлякло към дъното на Реката.

— Това е нали? — каза той. — *Най-дълбокото от всичко — удавеният поглед*. Пъrvата част на Нануак.

Рен пребледня.

— Не... мърдай — прошепна тя и изскочи от пещерата. След малко се върна с връзка алени листа от калина.

— Добре че в ръката ти има кал — каза момичето. — Не бива да докосват кожата ти. Може да изсмучат твоята част от Душата на света.

— Значи това е станало... имам предвид в Реката. Изведнъж се почувствах... замаян. — Той й разказа за скритите хора.

Рен го гледаше ужасено.

— Как си посмял? Ако те бяха хванали... — Тя направи с ръка знака за пропъждане на злато. — Не мога да повярвам, че си спал с очите в дланта си. Нямаме време за губене.

Момичето извади малка черна торбичка от елека си и я натъпка с листа от калина.

— Листата ще ни защитят — обясни то. — Торбичката също ще ни помогне, от гарванова кожа е. — Рен хвани Торак за китката, изсипа речните очи в торбичката и я завърза здраво.

Щом Нануак бе скрит, огънят отново се разгоря и сенките се свиха. Въздухът в пещерата престана да пуха.

Торак се почувства тъй, сякаш бе свалил голям товар от плещите си. Вълк се приближи, легна до Рен с муцуна между лапите, вторачи се в торбичката на скута й и заскимтя тихичко.

— Как мислиш, дали може да ги подуши? — попита тя.

— Или да ги чуе — добави Торак. — Не знам.

Рен потрепери.

Добре, че никой друг не може...

СЕДЕМНАДСЕТА ГЛАВА

На зазоряване Торак се събуди, схванат и с болки по тялото. Обаче вече можеше да движи крайниците си и установи, че няма нищо счупено. Изведнъж се почвства по-добре.

Рен бе коленичила край входа на пещерата и се опитваше да примами Вълк с шепа червени боровинки. Държеше ръката си протегната и беше сбърчила чело от напрежение. Вълчето ту се приближаваше предпазливо, ту рязко се отдръпваше. Най-сетне реши, че може да ѝ се довери и изгълта боровинките. Рен се засмя, когато мустаците му погъделичкаха дланта ѝ.

Тя улови погледа на Торак и спря да се смее, смутена, че я бе видял да се държи приятелски с вълчето — Как си? — попита.

— По-добре.

— Не изглеждаш добре. Трябва да полежиш поне още един ден.

— Момичето се изправи на крака. — Аз ще ида да убия нещо. Погодбре да пестим сухата храна, за да имаме при нужда.

Торак се надигна с мъка.

— И аз идвам.

— Не бива, ти трябва да лежиши...

— Дрехите ми вече са сухи, а и имам нужда от раздвижване. — Той не ѝ каза истинската причина, а тя беше, че мрази пещерите. Случвало се беше двамата с баща му да лагеруват в пещери, но Торак

винаги бързаше да излезе на открито. Не обичаше да спи между каменни стени, далеч от вятъра и Гората. Задушаваше се.

Рен въздъхна.

— Тогава ми обещай, че веднага щом убием нещо, ще се върнеш тук да почиваш.

Торак ѝ обеща.

Обличането бе по-болезнено, отколкото очакваше, и когато свърши, очите му се бяха насыкли. За негово облекчение Рен не забеляза нищо, защото се приготвяше за предстоящия лов. Среса косата си с гребен от ясен, издялан под формата на гарванов нокът, завърза я на конска опашка и я украси с перо от бухал за късмет. След това се натърка с пепел, за да прикрие миризмата си, и смаза лъка си с няколко счукани лешника, като си припяваше: „Дано закрилникът на клана лети над мен и направи лова ми успешен“.

Торак се изненада:

— Ние се приготвяме за лов по същия начин. Само дето казваме: „Дано закрилникът на клана тича редом с мен“ и не смазваме лъковете си всеки път.

Аз винаги го лъскам — поясни Рен. Тя вдигна с обич лъка си и той заблестя на светлината. — Фин-Кедин ми го направи, когато бях на седем, скоро след смъртта на татко. Това е тисово дърво, сущено в продължение на четири лета. Отвън лъкът е направен от беловината^[1], за да е по-гъвкав, а от вътрешната страна — от сърцевината на тиса, за здравина. Фин-Кедин ми оплете и колчана от ракита и ме оставил сама да избера украсата. Ето тази зигзагообразна лента от червена и бяла върба.

Тя замълча и върху лицето ѝ легна сянка:

— Не помня майка си. Татко беше всичко за мен. Когато загина, плахах много. Тогава Фин-Кедин дойде и аз го заудрях с юмруци. Той не помръдна. Просто стоеше там като дъб и ме оставил да го бия. Накрая каза: „Той беше мой брат. Сега аз ще се грижа за теб“. Сигурна бях, че ще го направи. — Тя се намръщи и прехапа устни.

Торак знаеше, че ѝ е мъчно за чично ѝ. Сигурно се тревожеше, че я търси в Гората, в която се разхожда мечката. Засъбира оръжията си, за да ѝ даде време да се успокои. След малко я подкани:

— Хайде, време е да тръгваме.

Тя кимна и преметна колчана през рамо.

Беше слънчева, студена утрин и Гората изглеждаше невероятно красива. Алени калини и златистите брези грееха като огньове сред тъмнозелените смърчове. Боровинковите храсти блестяха, покрити с дантела от безброй заскрежени паяжини. Замръзналият мъх скърцаше под краката им. Няколко свраки ги следваха с препирните си от дърво на дърво. Мечката сигурно бе далеч оттук.

За жалост не се любуваха дълго на красотата на природата. Скоро Вълк стресна ято диви гъски, които се стрелнаха към небето с възмутени крясъци. Птиците летяха право към слънцето и Торак дори не вдигна лъка си — знаеше, че няма да успее да ги улучи. Остана смаян, когато Рен постави стрела на тетивата и се при цели, а после една гъска тупна в мъха.

Той зяпна невярващо.

— Как го направи?

Момичето се изчерви.

— Ами, с повече упражнения.

— Досега не съм виждал толкова точно попадение. Сигурно си най-добрата в клана?

Рен се почувства неловко.

— Или има някой по-добър?

— Хм. Май не. — Все още смутена, тя си запробива път през боровинковите храсти, за да прибере гъската. — Нали помниш какво ми обеща? — Усмивката оголи острите й зъби. — Сега трябва да се върнеш и да си почиваш.

Торак взе гъската. Ако знаеше, че Рен е толкова добър стрелец, никога нямаше да й обещае.

Когато тя се върна в пещерата, си спретнаха истинско угощение. Знаеха, че щом младата кукумявка буха, значи мечката е далече, а според момичето бяха успели да избягат и от Гарваните. Освен това се нуждаеха от топла храна.

Рен уви две малки парчета от гъшето месо в лападови листа и ги оставил на закрилниците на клановете им, а през това време Торак премести огъня по-близо до изхода на пещерата, защото не искаше да прекара още една нощ в нея. Напълни меха за готовене на Рен с вода до половината и го окачи над огъня. После, с помощта на една разклонена пръчка, пусна във водата няколко нагорещени до червено камъка, за да я загрее, и добави оскубаната и разчленена гъска. Скоро бъркаше

ароматна гозба, подправена с див чесън и големи, месести дървесни гъби.

Изядоха почти всичко. Оставиха малко за по-късно и отопиха сока с корени от глухарче, изпечени на жаравата. След това хапнаха от чудесната каша, която Рен приготви от късни червени боровинки и лешници, а накрая изядоха и няколко жъльда, които изпекоха на огъня и ги обелиха, за да стигнат до малките, вкусни ядки.

Когато свършиха с яденето, Торак се чувстваше така, сякаш вече никога няма да огладнее. Настани се край огъня и се зае да кърпи дупката на панталоните си, направена от Скритите хора. Рен седна наблизо и започна да оправя перата на стрелите си, а Вълк легна между двамата и заблиза мазнината по лапите си, останала от гъния бут, който побратимът му бе запазил.

Цареше приятна тишина и Торак се изпълни със спокойствие и дори с надежда. Та нали беше намерил първата част на Нануак — това все пак беше нещо.

Изведнъж вълчето скочи и потъна в тъмнината извън отблясъка на огъня. След малко се върна и взе да обикаля пламъците, като ръмжеше слабо.

— Какво има? — прошепна Рен.

Торак също бе скочил на крака и наблюдаваше Вълк. Поклати недоумяващо глава.

— Не мога да разбера. „Миризма на улов. Стар улов. Движи се“. Нещо такова.

Те обърнаха очи към тъмнината.

— Не биваше да палим огън — каза момичето.

— Вече е твърде късно — измърмори Торак.

Вълк спря да ръмжи и вдигна муцуна към небето.

Момчето погледна нагоре — и каквото бе останало от доброто му настроение, тутакси се изпари. На изток, над далечните черни очертания на Високите планини, грееше Червеното око на Великия зубър. Беше невъзможно да го пропусне: кървавочервено, пулсиращо злобно. Торак не можеше да откъсне очи от него. Усещаше огромната му мощ: то изпращаше сила на мечката, но изсмукваше неговата воля и решимост.

— Какъв шанс имаме срещу мечката? Имаме ли изобщо шанс? — попита той отчаяно.

— Не знам — отвърна Рен.

— Как ще намерим останалите две части на Нануак? *Най-старото* — *хапещият камък*. *Най-студеното* — *тъмният пламък*. Дори не разбирам какво означава това.

Рен не отговори.

Момчето най-сетне откъсна поглед от небето и седна край огъня. Червеното око сякаш продължаваше да го гледа свирепо от жаравата.

Зад него Рен се размърда.

— Торак, виж, това е Първото дърво!

Той вдигна глава.

Окото беше изчезнало. Небето се изпълни с трептяща зелена светлина. Образува се широка бляскава лента, която се заизвива като спирала от безмълвния вятър, после тя изчезна и върху звездите се надиплиха бледозелени вълни. Постепенно Първото дърво изпълни целия небосвод, осветявайки с вълшебния си огън Гората.

Торак го гледаше очарован и усети как се изпълва с нова надежда. Обичаше да наблюдава Първото дърво през студените нощи, когато баща му разказваше историята за Началото. Първото дърво означаваше късмет в лова. Може би щеше да донесе късмет и на него.

— Мисля, че това е добър знак — каза Рен, сякаш бе чула мислите му. — Питам се дали си беше чист късмет, че намери Нануак... Защо падна точно в онази част на Реката, където се намираха очите? Според мен това не е случайно. Смятам, че точно ти трябваше да ги намериш.

Той я погледна въпросително.

— Може би — продължи тя бавно — Нануак е бил поставен на пътя ти, но е трявало да решиш какво да правиш. Когато си го видял на дъното на Реката, можел си да решиш, че е много опасно да се гмурнеш за него. Но ти не го стори. Рискува живота си, за да вземеш очите. Може би... това е част от изпитанието.

Думите ѝ звучаха разумно и Торак се почувства малко по-добре. Скоро заспа, загледан в меките зелени клони на Първото дърво, а Вълк се измъкна от пещерата, за да свърши нещо, което си беше наумил.

* * *

Вълк излезе от бърлогата и пое с едри скокове към скалата, надвисната над долината, за да подуши по-лесно миризмата: силна миризма като от развалена плячка, много стара плячка — само дето се движеше.

Докато бягаше, усети с радост колко са заякнали лапите му и колко мощнни са станали крайниците му. След всяко отминаващо Тъмно се чувстваше все по-уверен. Обичаше да тича на воля и му се искаше побратимът му да е като него. Само че понякога Прав-безопашка се движеше ужасно бавно.

Щом приближи скалата, вълчето чу рева на Гърмящото мокро и хрупането на заек в близката долина. Над главата си виждаше Блестящото бяло око и многобройните му вълчета. Всичко беше както трябва да бъде. Освен миризмата.

То застана на скалата и вдигна муцуна, за да улови носените от вятъра аромати. Отново я надуши: беше съвсем близо и се приближаваше още. Спусна се бегом в долината и скоро намери странното мърдащо нещо, което миришеше толкова отвратително.

Приближи се, за да го разгледа в Тъмното, като внимаваше да не издаде присъствието си. Изненадано установи, че това изобщо не е стара плячка. Имаше дъх и нокти и се движеше някак тромаво. Ръмжеше едва чуто и от муциуната му се стичаше слюнка.

Вълк не можеше да разбере какво чувства създанието и това го озадачи. Сякаш умът на незнайния миризливец бе разбъркан; разпилян като стари кости. Никога досега не беше доловял подобно нещо.

Гледаше го как се движи по склона към бърлогата, където спяха ловците без опашки. Приближаваше се все повече и повече...

Тъкмо когато вълчето реши да го нападне, съществото смени посоката и се отдалечи. Въпреки обърканите му мисли обаче, Вълк усети, че то ще се върне.

---

[1] Дървесината непосредствено под кората. — Б.пр. ↑

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

През нощта се бе спуснала гъста мъгла. Когато Торак се измъкна сковано от спалния си чувал, долината долу беше изчезнала. Дъхът на Световния дух я бе погълнал цялата.

Той се прозя широко. Вълк го бе будил няколко пъти през нощта — тичаше наоколо и ръмжеше настойчиво: „*Миризма на убита плячка — внимавай!*“ Всеки път, когато момчето отиваше да погледне, нямаше нищо, освен вонята на мърша и необяснимото чувство, че някой ги наблюдава.

— Може би той просто мрази мъглата — рече раздразнено Рен, докато навиваше чуvala си. — Аз я мразя. В мъглата нищо не е каквото изглежда.

— Едва ли е това. — Торак гледаше как вълчето души из въздуха.

— Какво е тогава?

— Не знам. Сякаш има нещо. Не е мечката, не са и Гарваните, нещо друго е.

— Какво искаш да кажеш?

— Вече ти отговорих — не знам. Но трябва да сме нащрек. — Той замислено хвърли още дърva в огъня, за да претопли вчерашната гозба за обед.

Рен се намръщи и започна да брои стрелите си.

— Общо четиринадесет. Малко са. Знаеш ли как да дялаш кремък?

Торак завъртя отрицателно глава.

— Ръцете ми не са достатъчно силни. Татко щеше да ме учи следващото лято. А ти?

— И аз не мога. Трябва да бъдем пестеливи. Планината сигурно е далече. Ще ни е нужно повече месо.

— Може би ще уловим нещо днес.

— В тази мъгла?

Права беше. Мъглата бе толкова гъста, че не виждаха Вълк, ако се отдалечеше на пет крачки от тях. В клановете наричаха подобна мъгла Замръзнал пушек: леден дъх, който се спускаше от Високите планини в началото на зимата, попарваше горските плодове и караше дребните животни да се скрият в дупките си.

Вълк ги поведе по една зурова пътека, която се виеше нагоре по северния склон на долината. Изкачваха се в студа през замръзналата трошлива папрат. Мъглата заглушаваше звуците и пречеше на видимостта им. Пред тях стряскащо изскачаха дървета. Веднъж стреляха по елен, който после се оказа дънер. Трябваше да положат огромни усилия, за да измъкнат върховете на стрелите от дървото, понеже не можеха да си позволят да ги оставят. На два пъти Торак помисли, че е зърнал някаква фигура в храстите, но щом ги приближеше, не намираше нищо.

Отне им цяла сутрин да се изкачат по склона, а после целия следобед, за да се спуснат в следващата долина, където смълчана борова гора бдеше над сънливо течаща река.

— Забеляза ли, че не видяхме нито един елен? — попита Рен, докато строяха заслона, след като бяха хапнали набързо. — Би трябвало да гъмжи от тях по това време на годината.

— И аз си помислих същото — призна Торак. Подобно на Рен, и той знаеше, че снегът по откритите склонове прогонва стадата в Гората, където изobilстваше от мъх и гъби. Понякога животните изяждаха толкова много гъби, че месото им придобиваше техния вкус.

— Какво ще правят клановете, ако стадата не се появят? — попита момичето.

Торак не отговори. Елените означаваха оцеляване: месо, мека постеля и дрехи.

Чудеше се от какво ще ушие зимните си дрехи. Рен предвидливо бе облякла дебел кожух и панталони, преди да напусне лагера на Гарваните, но не бе успяла да открадне и за него, и сега той носеше дрехи от еленова кожа, а тя не можеше да се сравнява с топлата пухкова кожа, от която двамата с баща му си шиеха кожуси и панталони всяка есен.

Дори и да попаднха на дивеч, нямаше време да си ушие дрехи. Над мъглата Червеното око на Великия зубър се изкачваше все по-високо на небосклона.

Торак затвори очи, за да пропъди неприятните мисли и най-сетне се унесе в неспокоеен сън. Ала винаги щом се събудеше през нощта, долавяще странната миризма на мърша.

Новото утро се оказа още по-студено и мъгливо и дори Вълк изглеждаше потиснат, докато ги водеше нагоре по течението. Стигнаха до повален над реката дъб и запълзяха по него на четири крака. Скоро след това пътеката се разклони. Вляво се виеше сред долина, обрасла с букови дървета, а вдясно изчезваше в усойна клисура, чиито стръмни каменисти склонове бяха покрити с мъх и изглеждаха неприветливо.

За тяхна изненада Вълк пое по дясната пътека.

— Сигурно бърка! — извика Рен. — Планината е на север! Защо все ни води на изток?

Торак поклати глава.

— И аз мисля, че бърка, но той изглежда сигурен.

Момичето изсумтя недоволно. Явно имаше големи съмнения.

Торак погледна към Вълк, който ги изчакваше търпеливо, и почувства лека вина. Вълчето нямаше дори четири луни. На тази възраст би трябвало да си играе край бърлогата, а не да изкачва стръмни байри.

— Според мен е по-добре да му се доверим — каза накрая.

— Хм... — измърмори Рен.

Те наместиха раниците по-високо на схванатите си гърбове и навлязоха в клисурата.

Не бяха изминали и десет крачки, когато усетиха, че тя не ги иска. Високите смърчове с разперени клони сякаш ги предупреждаваха да не ги приближават. Пред тях се изтърколи голям камък. Друг задръсти пътеката точно след Рен. Вонята на мърша се увеличаваше,

но не чуваха граченето на гарвани, както става, ако някъде има разлагашо се животно.

Мъглата ставаше все по-гъста и накрая не виждаха на две крачки пред себе си. Чуваха само капещата от папратите роса и шума на малък поток, ромолящ между обраслите с папрат брегове. На Торак започна да му се струва, че вижда очертанията на мечка. Гледаше дали Вълк няма да покаже признания на тревога, но той продължаваше без страх напред.

По пладне — или поне изглеждаше, че е пладне спряха да починат. Вълчето се отпусна задъхано на земята, а Рен свали раницата си. Лицето ѝ гореше от студа, косата ѝ беше мокра.

— Видях няколко тръстики наблизо. Ще си изплета качулка.

Окачиха колчаните и лъковете си на един клон и тя тръгна към тръстиките. Вълк се надигна и пое бавно след нея.

Торак клекна на брега на потока, за да напълни меховете от еленова кожа с вода. Не мина много и той чу, че Рен се връща.

— Бързо свърши — учуди се момчето.

— Вън! — изрева някакъв глас зад него. — Вън от долината на Скиталеца или той ще ви пререже гърлата!

Торак се обърна рязко и едва не се бълсна в някакъв ужасно мръсен човек, който се бе надвесил над него с нож в ръка.

За миг успя да зърне съсухreno, набръчкано като дървесна кора лице. Дългата до кръста коса беше спъстена от мръсотия. Тялото му бе покрито с наметка от изгнила жълта тръстика. Най-сетне момчето разбра откъде идваше миризмата на мърша — на врата на мъжа беше окачено омекналото, разлагашо се тяло на гълъб.

Всъщност всичко в него сякаш се разлагаше — от празната очна ябълка до беззъбите черни венци и разбития нос, от който висяха жълто-зелени сополи.

— Вън! — изкрешя повторно той, като размаха ножа от зелен аспид. — Нарик и Скиталеца ви заповядват.

Торак бързо постави свитите си в юмрук ръце върху сърцето си в знак на приятелство.

— Моля те, ние идваме като приятели. Не ти мислим лошото...

— Те вече го причиниха! — изрева мъжът. — Докараха го със себе си в красивата долина! Скиталеца ги наблюдава цяла нощ! Цяла нощ чака да види дали ще донесат злото в долината!

— Какво зло? — попита отчаяно момчето. — Не сме искали да ти сторим никакво зло!

Папратите се размърдаха и Вълк се хвърли към Торак. Той го стисна силно в обятията си и усети учестеното биене на сърцето му.

Мъжът сякаш не забеляза вълчето. Беше чул Рен, която се промъкваше крадешком зад него.

— Тя го дебне, а? — изръмжа той и като се изви рязко, размаха ножа пред лицето й.

Момичето отскочи назад, но това още повече го ядоса.

— Тя май иска да ги види във водата! — извика той и като грабна колчаните и лъковете им от клона, протегна заплашително ръка над потока. — Май иска да ги види как плуват, тези хубавички стрели и лъскави лъкове!

Онемяла от ужас, Рен поклати отрицателно глава.

— Тогава те трябва веднага да хвърлят ножовете и брадвичките си на земята. Иначе лъковете заминават!

И двамата знаеха, че нямат избор, затова хвърлиха в краката му останалите си оръжия. Той бързо ги напъхна под наметката си.

— Какво искаш от нас? — попита Торак. Сърцето му пърхаше уплащено като това на Вълк.

— Вън! — изрева отново мъжът. — Скиталеца им нареджа! Нарик им нареджа! А гневът на Нарик е ужасен!

Рен и Торак се огледаха едновременно за въпросния Нарик, но наоколо имаше само дървета и мъгла.

— Добре, ще се махнем оттук — обеща момичето, вперило поглед в протегнатите над водата лъкове.

— Не през долината. Оттам! — Той посочи склона на клисурата.

— Няма да можем да се изкачим, много е стръмно! — възпротиви се Рен.

— Без повече номера! — ревна Скиталеца и метна колчана ѝ в потока.

Тя изпища и понечи да скочи подире му, но Торак я сграбчи за ръката.

— Късно е — каза той. — Няма да го стигнеш.

Потокът беше по-дълбок и по-бърз, отколкото изглеждаше. Любимият ѝ колчан бе изчезнал.

Рен се обърна към Скиталеца.

— Направихме каквото ни каза! Не биваше да хвърляш колчана!

— Да, ама той го хвърли — ухили се Скиталеца с беззъба черна усмивка. — Те вече знаят, че Нарик не се шегува.

— Хайде, Рен — обади се Торак. — Нека направим каквото иска. Рен вдигна сърдито раницата си от земята.

Ако дотук придвижването им беше трудно, сега стана още по-зле. Скиталеца ги следваше по петите и не им даваше да си поемат дъх, а те трябваше да се катерят по една скалиста еленова пътека, която на моменти бе толкова стръмна, че се налагаше да пълзят на четири крака. Вълк скоро започна да изостава.

Торак спря да му помогне, но Скиталеца размаха заплашително пръст.

— Продължавай! — кресна той.

— Искам само да нося...

— Продължавай!

Рен се обади:

— Ти си от клана на Видрата, нали? Познах те по татуировките. Скиталеца я изгледа кръвнишки.

Торак се възползва от възможността и грабна източеното вълче в прегръдките си.

Бях от клана на Видрата — измърмори Скиталеца и почеса набръчкания си врат, върху който бяха татуирани вълнообразни синьо-зелени линии.

— Защо ги напусна? — попита момичето, което полагаше върховни усилия да забрави за колчана си и да се държи приятелски с него, за да не ги убие.

— Не ги напусна той — отвърна мъжът. — Те го напуснаха. — Откъсна едното крило на гъльба и го засмука между беззъбите си венци. Заедно с него засмука и голямо количество сополи.

Торак се олюля. Рен усети как ѝ прилошава.

— Скиталеца правеше върхове на копия — продължи той с пълна уста, — когато кремъкът излетя и се заби в главата му. — Мъжът изляя някакво подобие на смях и ги опръска със слюнка. — Тя се разцепи, шиха я, после пак го заболя. Накрая окото му изхвръкна и един гарван го изяде. Ха-ха! Гарваните обичат очи.

Изведнъж лицето му се сгърчи и той заудря главата си с юмруци.

— Ох, как боли, как боли! Тия гласове не спират да вият!
Душите му се борят в главата! Затова Видрите го прогониха!

Рен прегълътна.

— Един от нашите изгуби окото си по същия начин — каза тя. —
Моят клан е в приятелски отношения с Видрите. Ние... няма да ти
сторим зло.

— Може би — отвърна Скиталеца. Извади от устата си един
кокал и внимателно го пъхна под наметката си. — Но те го носят със
себе си. — Изведнъж спря рязко и огледа склоновете. — Скиталеца
забрави — Нарик го помоли за лешници! Къде ги тия пусти лешници,
а?

Торак намести Вълк в ръцете си.

— Злото, което носим... Да не искаш да кажеш, че...

— Те знаят какво искам да кажа — прекъсна го Скиталеца. —
Мечката, демонът мечка. Скиталеца го предупреди да не я
предизвика!

Момчето спря.

— Предупреди кого? Да не говориш за сакатия скитник? Онзи,
който е направил мечката?

Ръгване с ножа го подканни да върви.

— Сакатият, да, точно той! Умникът, дето иска да заповядва на
демоните. — Още от лаещия смях. — Обаче момчето от Вълчия клан
не знае за демоните, а? Дори не знае какви са! О, да, Скиталеца не е
вчерашен!

Рен изглеждаше изненадана. Торак избягна погледа ѝ.

— Скиталеца знае за момчето — продължи мъжът, все още
оглеждайки хълмовете за лески. — О, да. Преди кремъкът да го удари,
той също беше умен. Знаеше, че ако умреш и изгубиш душата на името
си, ще станеш призрак и ще забравиш кой си. Скиталеца съжалява
призраците. Но ако изгубиш душата на клана си, тогава се превръщаш
в демон.

Той се наведе към Торак и едва не го задуши с отровния си дъх:

— Помисли върху това, момко от Вълчия клан. Без душата на
клана, ставаш демон. Имаш грубата сила на Нануак, но без чувството
за клан, което да я опитоми. Само яростта, че нещо ти е било отнето.
Затова демоните мразят живите.

Торак знаеше, че Скиталеца казва истината. Вече беше виждал тази омраза. Тя бе убила баща му.

— Ами сакатият? — попита дрезгаво. — Този, дето е уловил демона и го е затворил в тялото на мечката? Той как се казва?

— Ох! — Скиталеца махна на Торак да продължава да върви. — Толкова умен, толкова хитър. Отначало той иска само малките демони, пълзящите и припкащите. Но все не му стигат, винаги иска повече. Затова създава хапещите и ловците. Ама пак не му стигат. — Той се ухили и момчето усети как го залива нова вълна от смрад. — Накрая призовава... Първичния демон.

Рен ахна уплашено.

Торак не проумяваше.

— Какъв Първичен демон?

Скиталеца се засмя.

— А, тя знае! Момичето от Гарвановия клан знае!

Рен срещна очите на Торак. Нейните бяха потъмнили.

— Колкото по-силни са душите, толкова по-силни стават демоните. — Тя облиза изсъхналите си устни. Първичният демон се появява, когато умре нещо много могъщо — например водопад или ледена река — и душите му се разпръснат. Той е най-могъщият демон от всички.

Вълк се заизвива в ръцете на побратима си и щом се освободи, изчезна между папратите.

— Първичната сила — повтори Торак смяяно.

Обясненията за демоните, изглежда, бяха разстроили Скиталеца и той не спираше да говори за тях.

— Ах, колко мразят живите — мърмореше той и се полюшваше леко. — Много ярки, много ярки, ох, всички тези светещи, светещи души! Боли! Боли! Те са виновни — момчето-вълк и момичето-гарван! Те го водят със себе си в красивата долина на Скиталеца.

— Но нали вече излизаме от нея? — каза Рен раздразнено.

— Ето, виж — обади се и Торак, — почти сме на върха и...

Скиталеца не искаше да се успокои.

— Защо го правят? — крещеше той. — Защо? Скиталеца не им е сторил нищо лошо! — Размаха лъковете над главата си и ги хвана в двата края, сякаш искаше да ги счупи на две.

Рен не издържа и извика:

— Да не си посмял! Да не си посмял да направиш нещо на лъка ми!

— Назад! — ревна Скиталеца. — Или Той ще ги строши като вейки!

— Свали ги долу! — изкрещя момичето и скочи към него, като се опитваше напразно да достигне лъка си.

Торак трябаше да действа бързо. Припряно разтвори торбата с храна и протегна длан към Скиталеца:

Вземи! — извика той. — Лешници за Нарик!

Ефектът беше незабавен.

Лешници... — измърмори Скиталеца. Пусна лъковете им на камъните, грабна ядките от ръката на Торак и клекна на земята. Извади един камък от наметката си и започна да ги троши.

— Хм, сочни и сладки. Нарик ще остане доволен.

Рен прибра предпазливо лъковете и ги избрса от влагата. Подаде на Торак неговия, но той не го взе.

Беше втренчил поглед в камъка, с който Скиталеца трошеше ядките.

— Кой е Нарик? — попита той, за да отвлече вниманието на Скиталеца и да разгледа камъка по-добре. — Някой твой приятел?

— Скиталеца го вижда ясно — измърмори той. — Защо момчето-вълк не може? Да не са болни очите му? — И като пъхна ръка под наметката си, извади отвътре мърлява кафява мишка. Тя стискаше половин лешник и ноктите си и изглеждаше недоволна, че са я прекъснали.

Торак се облещи. Мишката кихна и отново се зае с лешника.

Скиталеца погали нежно малкото й извито гръбче с мръсния си пръст.

— Ох, на Скиталеца храненичето!

Камъкът лежеше забравен на земята. Беше с големината на човешка ръка: остьр, извит нокът от лъскав черен камък.

Дали там, където имаше каменен нокът, нямаше и каменен зъб? Торак погледна към Рен. И тя го беше видяла. От изражението й разбра, че си мисли същото. Най — старото — хапещият камък. Втората част на Нануак.

— Този камък... — поде Торак внимателно. — Дали Скиталеца може да ми каже откъде го е взел?

Скиталеца, който продължаваше да гали мишката, вдигна разсеяно глава. Изведнъж лицето му се сгърчи.

— Каменна уста — произнесе той. — Дълго време, лошо време. Той се крие. Видрите са го натирили, но той още не е намерил красивата си долина.

Торак и Рен отново се спогледаха. Дали да рискуват ново избухване?

— Това каменно създание — продължи Торак, — то има ли каменни зъби в каменната си уста?

— Разбира се! — тросна се Скиталеца. — Как ще се храни иначе?

— Къде намери зъба? — попита Рен.

— Скиталеца каза: В каменната уста!

— А къде е съществото с каменната уста?

Изведнъж лицето на Скиталеца стана безизразно. Изглеждаше безкрайно уморен.

— Лошо място — прошепна той. — Много лошо. Земята-убиец: смуче и погълъща. Пазачите са навсякъде. Те те виждат, но ти не можеш. Не и преди да е твърде късно.

— Кажи ни къде да го намерим — помоли Торак.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Чудя се дали изобщо има каменно създание — рече Рен ядосано. Беше в лошо настроение, откакто загуби колчана си.

— Не знам — отвърна Торак за десети път.

— И какво е точно — глиган, рис? Трябваше да попитаме.

— Той едва ли щеше да ни обясни.

Момичето постави ръце на хълбоците си и поклати глава.

— Направихме всичко, което ни каза. Ходим вече цели два дни. Минахме през три долини. Следвахме потока, който спомена. Нищо. Сигурно просто е искал да се отърве от нас.

На Торак му се въртеше същата мисъл, но си замълча. Изминали бяха два дни, а мъглата още не се бе вдигнала. Нещо не беше наред. Това място не беше наред.

След упорито увещаване Скиталеца им бе върнал оръжията и ги бе пуснал да си вървят. Следвайки обясненията му, те се бяха отдалечили от потока в подножието на каменистия сив хълм и се изкачваха по пътеката, която се виеше към върха. Мястото беше мрачно и злокобно. От мъглата изскачаха хилави, недорасли брези, от време на време проблясваха голи скали. Единственият звук бе почукването на кълвача, който предупреждаваше съперниците си да стоят надалеч.

— Не сме желани тук — рече Рен. — Може би сме събркали пътя.

— Ако беше така, Вълк щеше да ни каже.

Тя не изглеждаше убедена.

— Още ли вярваш в това?

— Да — отвърна Торак, — вярвам. Ако не ни беше отвел в долината на Скиталеца, нямаше да видим каменния нокът и нямаше да разберем за каменния зъб.

— Може би. Но според мен се отдалечихме твърде много на изток. Прекалено близо сме до Високите планини.

— Откъде знаеш, като не виждаш и на десет стъпки пред себе си?

— Усещам го. Този хладен въздух? Той идва от Ледената река.

Торак спря и я погледна изненадано.

— Каква Ледена река?

— Тази в подножието на Планините.

Момчето прехапа ядно устни. Все нещо не знаеше.

Продължиха да се изкачват в безмълвната тишина скоро дори кълвачът престана да се чува. Торак започни да се беспокои заради шума, който вдигаха: скърцането на раниците, трополенето на малките камъчета под краката на вървящата пред него Рен. Струваше му се, че скалите наоколо се ослушват, а дърветата ги предупреждават да се върнат обратно.

Внезапно момичето се обрна и тръгна към него.

— Не сме го разбрали! — изрече задъхано, с широко отворени, уплашени очи.

— Какво не сме разбрали?

— Скиталеца не каза, че това е каменно създание! Ние решихме така. Той само каза, че има каменна уста! — Тя го сграбчи за ръката и го задърпа нагоре по хълма.

Земята стана по-равна и пътеката свърши. Торак спря рязко сред разреждащата се мъгла. Щом видя какво има отпред, сърцето му се изпълни с боязнь.

Над тях се извисява голяма скала, сива като буреносен облак. В подножието ѝ, пазена от самотен тис, зееше тъмна дупка и сякаш крещеше мълчаливо — каменната уста!

* * *

— Не можем да влезем там — каза Рен.

— Ние... аз... трябва да вляза — отвърна Торак. — Това е каменната уста, за която говореше Скиталеца. Тук е намерил каменния нокът. Тук може да намеря и каменния зъб.

Отблизо входът на пещерата беше по-малък, отколкото му се беше сторил в началото: тъмен полукръг, стигащ до раменете му. Опра ръка в каменната устна и надзърна вътре.

— Внимавай — предупреди го Рен.

Пещерата се спускаше стръмно надолу. От вътрешността ѝ лъхаше студ — като мразовитото дихание на древно същество, което никога не е виждало слънце.

„Лошо място — беше казал Скиталеца. — Много лошо. Земята-убиец: смуче и погълъща. Пазачите са навсякъде“.

— Не си движи ръката — обади се момичето зад него.

Той погледна стреснато нагоре и видя, че пръстите му са на косъм разстояние от една голяма ръка, изрязана дълбоко в камъка. Той отдръпна рязко длан.

— Това е предупреждение — прошепна Рен. — Виждаш ли трите черти над средния пръст? Това са линиите, които пазят от зло. — Тя се наведе по-близо. — Ръката е стара. Много стара. Не можем да влезем вътре. Там долу има нещо.

— Какво? — попита Торак. — Какво има?

Тя поклати глава.

— Не знам. Може би врата към Отвъдния свят. Сигурно не е нещо добро, щом някой е издълбал тази ръка.

Той се замисли върху думите ѝ.

— За съжаление нямам избор. Трябва да вляза. Ти остани тук.

— Не! Ако ти влезеш, влизам и аз...

— Вълк не може да дойде с мен, няма да понесе миризмата. Трябва да останеш тук с него. Ако имам нужда от помощ, ще те извикам.

Отне му известно време да я убеди, но накрая и самият той започна да мисли, че така е по-добре.

Остави под тиса лъка и колчана си, заедно с раницата, спалния чувал и меха за вода, свали и брадвичката от колана си. Само ножът можеше да му свърши работа в тъмната дупка. Накрая отряза кайшка от сурова кожа за вълчето. Вълк се съпротивляващо яростно, но той му обясни, че е по-добре да остане с Рен. Тя дооправи работата, като извади пълна шепа сушени боровинки от торбата с храна. Ала Торак не знаеше как да каже на Вълк, че ще се върне. Във вълчия език нямаше бъдеще време.

Рен му подаде клонче от калина, за да го пази, и една от ръкавиците си от кожа на съомга.

— Помни — каза му тя, — ако намериш каменния зъб, не го докосвай с голи ръце. И ми остави торбичката с речните очи.

Беше права. Не се знаеше какво може да се случи, ако вземе Нануак от пещерата.

Със странното чувство, че се отървава от нежелан товар, момчето ѝ подаде торбичката от гарванова кожа и тя я завърза за колана си. Вълк наблюдаваше действията им с наострени уши, сякаш торбичката издаваше някакъв звук.

— Ще ти трябва светлина — каза Рен, доволна, че може и тя да свърши нещо. Извади от раницата си две тръстикови факли: от обелени тръстики, накиснати в еленова мас и изсушени на слънце. С огнивото и кремъка си запали парче изсушена кора от хвойна и я приближи към една от тръстиковите факли: скоро тя засия с ярък, спокоен пламък. Торак изпита огромна благодарност.

— Ако имаш нужда от помощ, само извикай. Веднага ще дойдем.

— Момичето коленичи и прегърна Вълк, за да спре да трепери.

Торак кимна. После се наведе и влезе в каменната уста.

* * *

Опра ръце в стената. Беше лепкава като мъртва плът. Заопипва внимателно пътя си с крака. Факлата потрепери и пламъкът се сви рязко. Идващата от вътрешността воня изпълни ноздрите му.

След пет-шест колебливи стъпки се изправи пред каменна стена. Пещерата изведнъж беше станала много Тясна и той трябваше да се обърне странично, за да продължи. Затвори очи и се запромъкva

напред. Чувстваше се така, сякаш нещо го погълъща. Дишаше трудно и не спираше да мисли за тежката канара, която го притискаше отгоре.

Въздухът стана по-хладен. Още се намираше в тунел, но сега той беше по-широк и завиваше рязко надясно. Погледна назад и видя, че слънчевата светлина е изчезнала, а заедно с нея и Рен, и Вълк.

Вонята в тунела се усили. Чуваше само собственото си дишане, виждаше само проблясването на лъскава червена скала.

Усети внезапен хладен полъх отляво и едва не загуби равновесие. Под краката му изтрополяха камъчета и отново стана тихо. Стената от лявата му страна бе изчезнала. Стоеше на тесен ръб, издаден над тъмнината. Далече долу се чу глух плясък на вода. Едно подхълъзване — и можеше да се озове в пропастта.

Пореден завой — този път наляво — и скалата под краката му се разклати. Торак извика и едва успя да запази равновесие.

При звука от гласа му нещо се размърда.

Той замръзна на място.

— Торак? — чу отдалече гласа на Рен.

Не посмя да отговори. Каквото и да се бе размърдало, сега отново се спотайваше неподвижно, но това беше ужасна, дебнеща неподвижност. То знаеше, че той е там. „Пазачите са навсякъде. Те те виждат, но ти не можеш. Не и преди да е твърде късно“.

Насили се да продължи. Спускаше се все по-надолу и по-надолу. Вонята достигаше до него на вълни. „Дишай през устата“ — обади се един глас в главата му. Така правеха с баща му, когато попаднеха на разложен труп или на пълна с прилепи пещера. Опита и вонята вече не бе толкова непоносима, макар че продължаваше да дразни очите и гърлото му.

Изведнъж земята стана равна и Торак усети, че пространството около него се е разширило. Отнякъде проникваше слаба светлина и той различи голяма, сумрачна пещера. Миризмата стана нетърпима. Беше се озовал в гниещите, смърдящи вътрешности на земята.

Ръбът, върху който се намираше, свърши, нататък подът бе странно изгърен. В средата на пещерата, подобно на парче черен лед, блестеше огромен камък с плосък връх. Изглеждаше тъй, сякаш не е бил докосван в продължение на хиляди зими. Дори от двайсет стъпки разстояние Торак усещаше мощта му.

Значи тук Скиталеца беше намерил своя каменен нокът. Тази беше причината на входа на пещерата да има предупредителна ръка. Това охраняваха Пазачите: врата към Отвъдния свят.

Торак не можеше да пристъпи напред. Чувстваше се така, сякаш се е събудил недоспал и няма сили да помръдне дори пръста си.

За да се овладее, постави свободната си ръка на дръжката на ножа си. Увитото около нея сухожилие беше топло на пипане и му вдъхна смелост да стъпи на каменния под.

Щом го направи, извика отвратено. Земята под мокасините му потъна: бълбукаща мекота, която се опитваше да го засмуче. „Земяубиец, погълъща те бавно...“

Викът му отекна между стените и високо горе усети някакво раздвижване. Нещо тъмно се отдели от тавана и полетя към него.

Нямаше къде да се скрие, къде да избяга. Мекотата засмукваше краката му като мокър пясък. Лъхна го отвратителна миризма и някаква лепкава кожа запуши устата и носа му, а в косата му се забиха остри нокти. Той изръмжа ужасено и замахна към мълчаливия нападател.

Нещото се отдръпна от него със сухо шумолене. Но Торак знаеше, че не е изчезнало. Пазачът просто бе дошъл да провери кой е и след като бе разbral, го оставил.

Но какво бе това същество? Прилеп? Демон? Колко още такива имаше?

Торак продължи с мъка напред. На половината път до камъка се спъна и падна. Вонята беше непоносима. Потъна в задушаваща тъмнина, не можеше да вижда, не можеше да мисли. Дори светлината от факлата беше станала черна — черен пламък, издигащ се над него...

Изправи се с олюляване и се отърси като плувец, който си поема дълбоко въздух. Способността му да мисли се върна. Черният пламък отново стана жълт.

Посегна към камъка. Върху древната му гладка повърхност под формата на спирала бяха наредени шест каменни нокти, а на мястото на седмия — откъртеция от Скиталеца — зееше дупка. В центъра имаше един-единствен черен каменен зъб.

Най-старото — хапещият камък. Втората част на Нануак.

Усети как по гърба му се стича пот. Чудеше се каква ли сила ще отприщи, ако я докосне.

Протегна ръка, после я отдръпна рязко, припомняйки си предупреждението на Рен: „Не докосвай Нануак с голи ръце“.

Къде беше ръкавицата, която му даде тя? Сигурно я беше изпуснал.

Освети наоколо с тръстиковата факла и зарови с ръка във вонящата тиня. Отново почувства замайване. Пламъкът пак потъмня...

Успя да открие ръкавицата тъкмо навреме, беше завързана за колана му. Нахлузи я и посегна към зъба.

Светлината на факлата освети стената на пещерата зад камъка — и оттам грейнаха хиляди очи.

С ръка над зъба, той размаха бавно факлата. Отвсякъде надничаха влажни очи. Стените гъмжаха от Пазачи. Щом светлината попаднеше върху тях, виждаше как се гънат и извиват като червеи върху труп. Ако вземеше зъба, щяха да се нахвърлят отгоре му.

Изведнъж всичко се случи от само себе си.

Далече горе се чу острото, нетърпеливо виене на Вълк.

Рен изкрештя:

— Торак! Тя идва!

Пазачите около него се разлетяха като луди.

Факлата угасна.

Нешто го удари в гърба и той падна върху камъка.

Рен изкрештя отново:

— Торак! Мечката!

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Като стискаше здраво колчана на Торак, Рен се втурна към края на пътеката, но се спъна в корените на едно дърво и разсипа стрелите в калта. Паниката я сграбчи за гърлото ѝ. Какво да прави? Какво да прави?

Само преди миг беше крачила неспокойно нагоре-надолу и бе гледала как ято зеленики късат сочните розови плодове на тиса. Вълк дърпаше кайшката и ръмжеше, сякаш искаше да ѝ каже нещо. Торак би го разбраł, но тя само се дразнеше.

Изведнъж зелениките отлетяха с уплашено цвърчене и тя погледна надолу по склона. Мъглата се беше разкъсала и видимостта бе добра: забеляза поток, който минаваше покрай смърчова горичка, а също и голям черен камък, полегнал край нея. Внезапно камъкът се раздвижи.

Замръзнало от ужас, момичето гледаше как мечката се изправя на задните си крака и се извисява над смърча. Душеше въздуха и огромната ѝ глава се полюшваше. Щом улови миризмата му, отново застана на четири крака.

Тъкмо в този момент Рен се беше втурнала към пещерата и бе извикала предупредително, но в отговор чу само ехото на собствените си думи.

Мъглата се спусна отново и тя затърси пипнешком стрелите, като си представяше как мечката се катери към нея по склона. Знаеше колко бързо могат да се движат мечките: щеше да е тук съвсем скоро.

Скалата над нея беше много стръмна и нямаше да успее да я изкачи, а и не можеше да изостави вълчето. Оставаше пещерата, но всяка нейна клетка крещеше да не влиза вътре. Щяха да бъдат уловени като зайци в капан и никога нямаше да успеят да се измъкнат.

Вълк задърпа отчаяно кайшката и я изтръгна от обзелата я паника. Теглеше я към пещерата — изведенъж тя осъзна, че е прав. Торак беше вътре. Щяха да се борят заедно.

Рен скочи вътре и задърпа след себе си раниците и спалните чували. Тъмнината я ослепи. Не виждаше нищо и си удари главата в каменната стена.

След задъхано лутане установи, че пещерата рязко се стеснява. Вълк вече беше минал през теснината и ги теглеше след себе си. Тя започна да се движи бързо-бързо на една страна, после застана на четири крака и се пресегна през теснината, за да вземе нещата.

Докато вкарваше вътре раниците, лъковете и колчана, се изпълни със слаба надежда. Може би пролуката ще се окаже твърде тясна за мечката? Може би ще успеят да се спасят...

Силата, с която мехът бе изтръгнат от ръката ѝ, я запрати към стената и едва не изкълчи рамото ѝ. Тя запълзя замаяно навътре в пещерата, сви се в една кухина и дръпна Вълк при себе си.

Мечката не би могла да дойде толкова бързо, помисли си онемяла.

В пещерата отекна мощен рев. Кожата ѝ настръхна.

„Не може да мине през пролуката — каза си тя. — Успокой се. Успокой се!“

От вътрешността на пещерата долетя вик:

— Рен!

Дали Торак викаше за помощ, или идваше да ѝ помогне? Не можеше да каже. Не можеше да извика. Не можеше да направи нищо, освен да се крие с Вълк в кухината, макар да знаеше, че е твърде близо до пролуката — само на две крачки от нея. Някаква сила я задържаше на мястото ѝ. Не беше способна да откъсне поглед от тази тънка ивица светлина.

Изведенъж светлината изчезна.

Знаеики, че това е най-лошото, което може да направи, Рен се наведе напред и надзърна през пролуката. Кръвта забушува в главата й. Мярна тъмна козина, потрепваща от невидим вятър; светкавично движение на дълги жестоки нокти, покрити с блестяща черна кръв.

Пещерата се разтърси от силен рев. Момичето запуши уши с юмруци, но ревът продължаваше да кънти в главата му и то помисли, че тя ще се пръсне...

Тишина: също толкова кошмарна колкото и ревът. Рен свали юмруци от ушите си и се ослуша. Чуваше се само дишането на Вълк. Нищо повече.

Бавно, ужасена от това, което правеше, тя запълзя към процепа, теглейки дърпащото се вълче със себе си.

Отново видя дневната светлина. Сивата скала. Тиса с разпилени под него семена. Нямаше следа от мечката.

Разтърсващ рев: толкова близо, че тя чу влажното изтракване на челюстите и усети смрадта на звяра. После светлината изчезна и в нея се впи едно око. По-черно от базалт, но пламтящо като огън — теглеше я непреодолимо, искаше я.

Тя понечи да излезе през пролуката.

Вълк я дръпна рязко, изваждайки я от смъртоносния унес. Рен се сви назад, тъкмо когато хищните нокти се забиха в земята, където бе коленичила преди малко.

Мечката изрева отново. Тя пак се сгущи в кухината. После чу нови звуци: шум от откъртваща се скала, стенанията на умиращо дърво. В яростта си мечката се опитваше да разрушит входа на пещерата. Беше изтръгнала тиса и го беше натрошила.

Рен се притисна още по-силно към каменната стена и се разрида.

Изведнъж стената се раздвижи под рамото й. Тя се отдръпна с вик.

Чуваше как от другата страна някой троши камъка и пръстта лети във всички посоки под напора на убийствена сила. Осъзна какво става: скалата, която образуваше тази страна на теснината, не беше, както тя бе помислила, част от самата пещера, а просто камък, стърчащ от земята. Мечката се мъчеше да го изтръгне: копаеше под него, все едно вадеше дървесни мравки от гнездото.

Тялото й плувна в пот. Впери поглед във Вълк.

Изведнъж осъзна, че той вече не е малко вълче. Беше навел глава и гледаше втренчено в нещо отвъд пролуката. Черните му бърни бяха обърнати и оголваха хищни бели зъби.

Нещо в нея се стегна.

— Ние не сме дървесни мравки — прошепна тя. Произнасянето на думите ѝ вдъхна кураж.

Развърза кайшката, за да освободи Вълк: може би той щеше да успее да избяга, дори ако тя и Торак не успеаха. После заопипва наоколо за лъка си. Щом докосна хладното, гладко тисово дърво, усети прилив на сили. Изправи се на крака.

„Съсредоточи се върху мишената! — каза си, припомняйки си многото уроци, които Фин-Кедин ѝ беше давал. — Това е най-важното нещо. Трябва да се съсредоточиш толкова силно, че да прогориш дупка в мишената... И не напрягай опънатата си ръка, отпусни се. Силата идва от гърба ти, не от ръката...“

— Четиринадесет стрели — преброи ги тя. — Все ще успея да вкарам няколко в нея, преди да ме докопа.

Измъкна се от кухината и зае позиция за стрелба.

* * *

Торак се мъчеше да отблъсне нахвърлилите се отгоре му Пазачи.

Нокти се впиваха в лицето и косата му. Смърдящи криле запушваха устата и носа му. Най-после успя да надене ръкавицата на Рен и поsegна към каменния зъб. Беше по-тежък, отколкото очакваше. Смъкна ръкавицата с камъка в нея и я пъхна под кожуха си.

— Рен! — провикна се силно. Викът му бе задушен от кожести криле.

Помъчи се да си проправи път през вонята, но без светлината на факлата не можеше да види дори ръцете пред лицето си.

Далеч отгоре до него стигна ужасеният вой на Вълк: „Къде си? Опасност! Опасност!“

Той се насочи към звука, а през това време Пазачите продължаваха да кръжат около него и да го повалят в шията.

Започна да си представя ужасни неща: Вълк и Рен лежат мъртви — също като баща му. Защо ги бе оставил горе, където беше

„безопасно“, когато всъщност истинската опасност се спотайваше именно там?

Побеснял, Торак изтегли ножа от канията и го размаха към Пазачите. Те се отдръпнаха малко, за да се предпазят от острието.

Ха, изплашихте се, а? — извика той. — Ето ви още от това! — Отново замахна с ножа и те отново се отдалечиха — тъмен облак, кръжащ на безопасно разстояние от него. Дръжката в ръката му се затопли. Продължи да гази смело в тинята.

Най-после ходилата му стъпиха на твърда скала. Беше стигнал до тунела.

— Идвам! — извика и забърза нагоре към изхода.

Пещерата се разтърси от силен рев и той се свлече на колене. Пазачите се вдигнаха в облак и изчезнаха.

Ехoto загълхна, но настъпилата тишина беше по-лоша. Торак усети твърда скала под коленете си; каменният зъб пулсираше под кожуха му. Изправи се с усилие и се втурна нагоре по тунела. Беше стръмен — много стръмен. Защо отгоре не се чуваше нищо? Какво ставаше там?

Продължи да се катери. Коленете го заболяха и гърлото му пресъхна. Най-накрая излезе от последния завой и слънчевата светлина го заслепи.

Входът на пещерата беше на пет крачки от него и му се стори поширок отпреди. Пролуката, през която се бе промъкнал при слизането си, се бе увеличила и пред нея стоеше Рен — малка, изправена фигурка, невероятно смела: прицелваше се с последната си стрела в надвисналия над нея звяр.

Замаян от злобата на тези обладани от демона очи, Торак се върна за миг при баща си в нощта на нападението.

— Не! — изкрештя той.

Рен пусна стрелата. Мечката я отклони с едно перване на лапата. Но тъкмо когато се канеше да нападне плячката си, Вълк изскочи от сенките, обаче се хвърли към Рен, а не към мечката. С едно-единствено движение на мощните си челюсти откъсна торбичката от гарванова кожа от колана ѝ, повали я на земята далеч от обсега на мечката и излетя от пещерата. Мечката побесня и заора земята на косъм разстояние от място то, където се бе намирало вълчето.

— Вълк! — извика Торак и се втурна напред.

С торбичката в уста, Вълк изчезна в мъглата. Мечката се извъртя с ужасяваща пъргавина и се понесе след него.

— Вълк! — отново извика момчето.

Мъглата ги погълна и на него му се стори, че празният склон му се присмива. Мечката беше изчезнала. Вълк — също.

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

— Къде си? — проехтя отчаяният вой на Торак.

— Къде си? — отвърнаха хълмовете наоколо. Старата болка в гърдите се обади отново. Първо баща му, а сега и Вълк. Не и Вълк...

Рен примигваше невиждащо на входа на пещерата. — Защо го отвърза от кашката? — сърдито попита той.

Тя се олюя.

— Налагаше се. Трябваше да го освободя.

Торак започна да се оглежда наоколо с натежало сърце. — Какво търсиш? — попита Рен.

— Раницата си. Отивам да намеря Вълк.

— Недей, скоро ще се стъмни!

— Значи да стоим тук и да чакаме!

— Не! Ще съберем оръжията си, ще построим заслон и ще стъкнем огън. После ще чакаме. Ще чакаме Вълк да ни намери.

Торак понечи да отвърне, но се спря навреме. Едва сега забеляза, че Рен трепери. Имаше кървяща драскотина на бузата и синина колкото гълъбово яйце на едното око.

Обзе го срам. Тя се беше изправила срещу мечката. Дори бе имала смелостта да стреля в нея. А той ѝ се бе развикал.

— Съжалявам — каза тихо. — Не исках... Права си. Не мога да го търся в Тъмното.

Рен се отпусна тежко върху един камък.

— Нямах представа какво ще е — промълви тя. — Никога не съм мислила, че ще бъде толкова... — Момичето запуши устата си с ръце.

Торак вдигна една стрела от земята. Беше счупена на две.

— Улучи ли я? — попита той.

— Не знам. И без това стрелите не могат да я повалят. — Рен поклати глава. — Уж искаше да убие мен, а после се втурна след Вълк. Защо?

Момчето захвърли счупената стрела.

— Има ли значение?

— Може би. — Тя го погледна. — Успя ли да вземеш каменния зъб?

Почти беше забравил за него. Докато пъхаше ръка в кожуха си, за да извади ръкавицата, му се прииска да го няма. Заради Нануак Вълк можеше да умре. Повече нямаше да го буди сутрин с близане, нямаше да лудуват заедно и да си играят на криеница... Торак захапа кокалчето на ръката си, за да се пребори със страха. Не можеше да загуби Вълк.

Рен взе ръкавицата и я заобръща между пръстите си.

— Имаме втората част на Нануак — рече тя замислено, — но загубихме първата. Защо Вълк я взе?

Торак излезе с усилие от унеса си. Нещо проблесна в паметта му.

— Помниш ли, когато намерих речните очи? — попита той. — Сякаш Вълк можеше да ги чуе... или да ги усети по някакъв начин.

Рен се намръщи.

— Искаш да кажеш, че... мечката също може?

— „Всички тези светещи, светещи души“ — промърмори той. —

Това каза Скиталеца. Демоните мразят живите, мразят светещите им души.

— А щом душите на обикновените хора са толкова ярки — продължи думите му Рен, като стана и закрачи възбудено, — значи Нануак ще е направо ослепителен!

— Затова те е нападнала, защото речните очи бяха у теб...

— И затова Вълк грабна торбичката. Защото е знаел. Защото...

— Тя спря да крачи и впери поглед в момчето, защото е искал да примами мечката и да я отдалечи от нас. О, Торак, той ни спаси живота!

Торак отиде до ръба на пътеката. Мъглата най-сетне се бе вдигнала и под него се ширна Гората. Простираше се далеч на запад.

Какъв шанс имаше Вълк да се справи в този необятен свят, сам срещу мечката?

- Вълците са по-умни от мечките — каза Рен.
- Той е още много малък, Рен. Няма и четири луни.
- Но не забравяй, че е твоят водач. Ако някой може да намери пътя, това е той.

* * *

Вълк тичаше между буковете, вятырът свиреше в опашката му, а челюстите му стискаха здраво светещата, пееща гарванова кожа.

В далечината чу самотния протяжен вой на Прав-без-опашка.

Вълчето закопня да му отвърне, но не можеше. Вятырът носеше миризмата на демона към него. То усещаше яростта и страховития глад на чудовището; чуваше неуморния му дъх. Но най-силна от всичко бе омразата му: омраза към него и към онова, което носеше.

Ала Вълк знаеше — и това го изпълваше с дива, ликуваща радост, — че мечката никога няма да го хване. Демонът бе бърз, ала той беше по-бърз.

Вече не беше малкото вълче, което трябваше да чака клетия, бавен Прав-без-опашка да го настигне. Той бе вълк — провираше се ловко между дърветата с характерния за вълците бърз бяг, който можеше да продължаваечно. Наслаждаваше се на силата на краката и на гърба си; на гъвкавостта, която му позволяваше да се обърне с пълна скорост само на една лапа. О, не, демонът никога нямаше да го хване!

Вълк спря да пие вода от едно малко, шумно Мокро и пусна гарвановата кожа за миг. После отново я грабна и продължи с умерен бяг към Големия бял студ, който беше подушвал само в сънищата си.

Пресен мириз отклони мислите му: навлизаше във владенията на глутница непознати вълци. На всеки няколко крачки минаваше покрай маркировката им. Трябваше да внимава. Ако го усетеха, можеше да го нападнат. Когато изпита нужда да разлее мириза си, изчака да стигне до друго малко Мокро, за да го излезе в него, вместо върху някое дърво. Миризът му щеше да се отмие и нито непознатите вълци, нито демонът щяха да го надушат.

Тъмното дойде. Вълк обичаше Тъмното. В него миризмите и звуците бяха по-остри, но той виждаше почти толкова добре, колкото и в Светлото.

В далечината непознатата глутница започна вечерното си виене. Това натъжи Вълк. Той си спомни колко щастливо виеше неговата глутница, колко весело се поздравяваха един друг, щом станеха от сън. Спомни си душенето, близането и взаимното втриване на миризми, усмивките и играта, в която взаимно се окуражаваха да усвояват ловни умения.

Докато мислеше за глутницата си, изведнъж почувства умора. Земята под лапите му сякаш стана по-твърда. Усещаше как болката пронизва краката му. Започна да се движи по-трудно.

Страхът го сграбчи за гърлото. Не можеше да тича вечно. Всъщност не можеше да продължи още дълго така. Беше далеч от Прав-без-опашка и минаваше през владенията на непозната глутница. А демонът го следваше безмилостно по петите в Тъмното.

* * *

Торак прехвърли каквото беше останало от екипировката им под заслона от тисови клони; после подритна нервно огъня и във въздуха се разлетяха искри. Това чакане беше ужасно. Не бе спирал да вие, откакто се здрачи. Знаеше, че рискува да привлече мечката, но Вълк беше по-важен. Къде бе той сега?

Нощта беше студена и звездна и дори без да поглежда нагоре, момчето усещаше как Червеното око на Великия зубър се е втренчило злорадо в него. Наслаждаваше се на неволите му.

Рен изникна от тъмнината. Ръцете й бяха пълни с листа и кора.

— Много се забави — посрещна я грубо Торак.

— Търсех подходящите неща. Някакъв знак от Вълк?

Той поклати глава.

Тя коленичи до огъня и подреди товара си на земята.

— Докато бях в Гората, чух да свири рог. От брезова кора.

Торак се ужаси.

— Какво? Къде?

Рен кимна на запад.

— Много далеч оттук.

— Да не би да е бил... Фин-Кедин?

Тя отново кимна.

Торак стисна клепачи.

— Мислех, че се е отказал.

— Той не се отказва — отвърна Рен. В гласа ѝ прозвуча гордост и това го подразни.

— Нали не си забравила, че Фин-Кедин иска да ме убие? Слушателя дава кръвта от сърцето си на Планината?

Тя не му остана дължна:

— Разбира се, че не съм забравила! Но се беспокоя за тях! Щом мечката не е тук, значи е там долу, при тях. Иначе защо Фин-Кедин ще надува рога?

Торак се почувства зле. Рен се тревожеше, той също. Караниците нямаше да им помогнат.

Развърза от колана си малката кокалена свирка, която бе издялкал, когато за първи път намери Вълк.

— Вземи. — Протегна я към нея. — Опитай и ти да го извикаш.

Тя го погледна изненадано.

— Благодаря.

Настъпи мълчание. Торак я попита защо са ѝ билките.

— За каменния зъб. Трябва да измислим начин да го скрием от мечката. Ако не го сторим, тя ще ни проследи.

„Както следи Вълк“ — помисли си Торак. Болката в гърдите му се усили.

— Щом листата от калина и торбичката не могат да скрият речните очи, защо мислиш, че кората и пелинът ще свършат по-добра работа? — попита той.

— Защото ще ги използвам да пригответя нещо по-силно. — Тя прехапа долната си устна. — Опитвам се да си спомня точно какво прави Саен. Тя много иска да ме научи на нейните магии, но аз предпочитам да ловувам. Да я бях слушала по- внимателно!

— Радвам се, че можеш да направиш нещо — измърмори Торак.

— Да, но ако съркам?

Той не отговори. Усещаше как Червеното око над него му се присмива. Дори Вълк да успееше да намери обратния път, щеше да доведе след себе си и привлечената от речните очи мечка.

Единственият начин, да се отърве от нея, бе да загуби очите — и тогава нямаше да могат да унищожат демона.

Все трябваше да има някакъв изход, но в момента Торак не го виждаше.

* * *

Вълк се уморяваше все повече. Демонът вече бе изостанал много и не можеше да подуши гарвановата кожа, но продължаваше да го следва по миризмата и щеше да го настигне. Щом накрая започнеше да се движи по-бавно, за което лапите му копнееха, мечката щеше да го хване.

Вълците от непознатата глутница вече отдавна не виеха. Бяха поели на лов далеч в Планините. Воят им му липсваше. Почувства се съвсем изоставен.

Вятърът се обърна и тойолови нов миризис. Северен елен. Вълк никога не беше нападал елен, но познаваше миризмата добре, защото майка му често носеше клоните, които растяха от главите на елените, заедно с висящите по тях късове кожа — вкусни и лесни за дъвчене. Щом подуши стадото в съседната долина, той усети прилив на сили и се изпълни с надежда. Ако успееше да стигне до тях...

Докато се изкачваше по склона, тропотът от копита ставаше все по-сilen. Внезапно едрата плячка изникна пред него. Галопираше с високо вдигнати, украсени с клони, глави и с широк разкрак на краката, завършващи с тежки копита. Елените се стичаха между буковете като неудържимо Мокро.

Вълк се извъртя на една лапа и скочи сред тях. Те се извисяваха над него и го опиваха с мускусната си миризма. Едър мъжкар го заплаши с рогата си и вълчето побърза да се дръпне. Една женска му изпръхтя да стои далеч от малкото ѝ и Вълк се мушна под нея, за да се спаси от твърдите ѝ копита. Скоро животните усетиха, че самотният ловец не ги застрашава и забравиха за него. Той побягна заедно с тях през долината: миризмата на стадото погълна неговата.

Напуснаха буковата гора и потънаха в съмърчова. Скалите станаха по-големи, а дърветата по-малки; после дърветата изчезнаха и стадото

се понесе по едно равно, каменисто място, каквото той не беше виждал досега.

По миризмата, носена от вятъра, Вълк разбра, че каменистото място се простира на много скокове в Тъмното и че отвъд него се намира Големият бял студ. Какво беше той? Вълк не знаеше. Но някъде отвъд лежеше нещото, което го беше призовало от първата му бърлога и го теглеше към себе си...

Далеч зад него демонът изрева сърдито. Беше изгубил мириза му! Зарадван, Вълк подхвърли гарвановата кожа във въздуха и я улови с потракване на челюстите.

След малко до ушите му достигна друг звук. Много слаб, но не можеше да го сбърка — бе високият, равен вой, който издаваше Прав-без-опашка, когато поставяше птичата кост в муциуната си!

Последва друг, още по-любим звук: самият Прав-без-опашка виеше и го зовеше! Най-прекрасният звук в Гората!

Северните елени продължиха своя бяг, но Вълк знаеше, че трябва да се върне и отново да поеме към Гората. Още не беше време да стигне до Големия бял студ и онова, което се простираше отвъд него. Трябваше да се върне и да доведе Прав-без-опашка.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Сгущена в спалния си чувал, Рен тъкмо се канеше да става, когато Торак се появи изневиделица на входа на заслона и я стресна.

— Време е да тръгваме — каза, като клекна до огъня и ѝ подаде парче изсушено еленово месо. От сенките под очите му предположи, че и той, също като нея, не бе спал добре.

Измъкна се от чуваля и отхапа вяло от дневната си дажба храна. Драскотината върху бузата ѝ гореше, а синината под окото я болеше. Но най-лош беше прокрадващият се страх. Не само заради близостта на пещерата или ужаса от мечката. Беше нещо друго: нещо, за което тя не желаеше да мисли.

— Намерих следата — каза Торак и прекъсна мислите ѝ.

Тя спря да дъвче.

— Накъде са поели?

— На запад, от другата страна на склона, после надолу през буковата гора. — Той се пресегна и разбърка огъня, чертите на слабото му лице бяха напрегнати. — Мечката го е следвала по петите.

Рен си представи как вълчето тича през гората и мечката го настига.

— Торак — рече тя, — съзнаваш ли, че като следваме Вълк, всъщност вървим по дирите на мечката?

— Да.

— Ако я доближим...

— Знам — прекъсна я той, — но ми омръзna да чакам. Чакахме цяла нощ и нищо. Трябва да идем да го намерим. Поне аз трябва да ида. Ти можеш да останеш тук...

— Не! Разбира се, че ще дойда с теб! Само си говорех. — Рен погледна към увесената на пръта ръкавица от гарванова кожа.

— Мислиш ли, че ще свърши работа? — попита момчето, проследявайки погледа й.

— Не знам.

Магията му се стори доста добра, когато му я бе обяснила вчера.

— Щом някой се разболее — беше казала тя с важен тон, — обикновено причината е, че е ял нещо лошо. Ала понякога е, защото душите му са подмамени от демони. Болните души трябва да бъдат спасени. Виждала съм много пъти как Саен го прави. Тя привързва малки въдичарски кукички към върховете на пръстите си, за да ѝ помогнат да улови болните души, после приготвя специална отвара, за да освободи своите души, та да могат да напуснат тялото ѝ и да намерят...

— Какво общо има това с Нануак?

— Сега ще ти обясня — отвърна момичето и му хвърли успокоителен поглед. — За да ги намери, Саен трябва да скрие своите души от демоните.

— Аха. Значи, ако направиш като нея, ще можеш да скриеш Нануак от мечката?

— Така мисля. Тя променя външността си, като маже лицето си с пелин и земна кръв, после си слага маска от кора на калина и я прикрепя с косми от всеки член на клана. Смятам да направя същото. Е, поне донякъде.

После Рен бе измайсторила малка кутия от кора на калина и я бе намазала с пелин и червена охра. Сложи вътре каменния зъб и я завърза с косми от своята коса и от косата на Торак.

Беше облекчение да правят нещо, вместо да се тревожат за Вълк, и тя се почувства горда от себе си. Но сега, в светлото мразовито утро отново я налегнаха съмнения. Та какво разбираше тя от магии?

— Хайде — каза Торак и скочи на крака, — следата е добра. Светлината е подходяща и слънцето е ниско.

Рен подаде глава от заслона.

— Ами мечката? Може да е загубила миризмата на Вълк и да се връща за нас.

— Едва ли — отвърна той. — Мисля, че още го преследва.

Думите му не успяха да я накарат да се почувства по-добре.

— Какво има? — учуди се Торак.

Тя въздъхна. Щеше ѝ се да каже: „Моят клан ми липсва много; страшно се боя, че Фин-Кедин никога няма да ми прости, задето ти помагам да избягаш. Мисля, че сме луди да преследваме мечката. Имам ужасното чувство, че ще се озовем на място, където най-малко искам да ида. И не съм сигурна, че трябва да съм тук, защото, за разлика от теб, аз не съм Слушателя и не съм в Предсказанието, аз съм просто Рен. Но няма смисъл да ти казвам всичко това, защото сега ти мислиш единствено как да намериш Вълк“. — Затова накрая рече: — Нищо. Няма нищо.

Торак ѝ хвърли изпълнен със съмнение поглед и се зае да гаси огъня.

* * *

Цяла сутрин следваха дирята през буковия лес, а после през една смърчова гора, като завиха на североизток и непрекъснато се изкачваха. Рен не спираше да се диви на следотърсаческите способности на Торак. Той сякаш се движеше в транс — оглеждаше земята с безкрайно търпение и често откриваше някакъв дребен знак, който повечето опитни ловци биха пропуснали.

Светлината в късния следобед бе започнала да намалява, когато Торак изведнъж спря.

— Какво има? — попита тя.

— Шт! Май чух нещо. — Той постави ръка на ухото си. — Ето! Не го ли чуваш?

Рен поклати глава.

Устата му се разтвори в широка усмивка.

— Това е Вълк!

— Сигурен ли си?

— Бих познал воя му навсякъде. Хайде, той е там. — Торак посочи на изток.

Сърцето на момичето се сви. „Не на изток — помисли то. — Само не на изток“.

Докато Торак следваше звука, земята стана по-камениста, а дърветата се смалиха — брезите и върбите стигаха до кръста им.

— Сигурен ли си, че е тук? — отново попита Рен. — Ако продължаваме да вървим, ще стигнем до Голата земя.

Торак не я чу, защото се затича напред. Изчезна зад една канара и след малко завика възбудено името й.

Тя забърза по склона и заобиколи канарата. Студеният северен вятър я накара да се олюле. Бяха стигнали до самия край на Гората. Там, където започваше Голата земя.

Пред нея се простираше огромна пустош, където пиренът и храстовидните върби прегръщаха земята в напразни усилия да избягнат вятъра, където малки кафяви торфени езера зъзнеха сред полюшващата се блатна трева. Далеч напред се виждаха сипеите, а зад тях се издигаха Високите планини. Но между сипеите и Планините, проблясвайки едва забележимо, лежеше онова бяло нещо, от което момичето се боеше до смърт.

Разбира се, Торак не знаеше нищо за това.

— Рен! — Вятърът се опита да отвее гласа му. — Насам!

Като откъсна поглед от далечината, тя видя, че той е коленичил край брега на тесен поток. Вълк лежеше със затворени очи до потока, а торбичката от гарванова кожа беше до главата му.

— Жив е! — извика Торак и зарови лице във влажната сива козина. Вълчето отвори едното си око и помръдна едва-едва опашка. Рен тръгна към тях, като си проправяше път през пирена.

— Изтощен е — каза момчето, без да вдига глава — и е мокър до кости. Тичал е през потока, за да отклони мечката от миризмата си. Умен е, нали?

Тя се огледа боязливо наоколо.

— Но дали е успял?

— О, да — отвърна Торак. — Виж всички тези бъбрици. Нямаше да са тук, ако мечката беше наблизо.

Искаше й се да изпитва същата увереност като него. Коленичи и зарови в раницата си за питка от мясо на съомга. Подаде я на Вълк и беше възнаградена с ново, малко по-силно поклащане на опашката.

Чудесно беше да види отново вълчето, но чувстваше странна самота. Беше ѝ се събрало твърде много. Твърде много, за което Торак не знаеше нищо.

Тя вдигна торбичката от гарванова кожа и разхлаби отвора ѝ, за да погледне вътре. Речните очи все още бяха в гнездото си от листа на калина.

— Да, вземи ги — кимна Торак, като вдигна Вълк на ръце и го положи внимателно върху туфа мека блатна Трева. — Трябва веднага да ги скрием от мечката.

Рен развърза кутийката от кора на калина, в която се намираше каменният зъб, и пусна вътре речните очи. После отново я завърза и я сложи в торбичката, а нея окачи на колана си.

— Ще се оправи — каза момчето и като се наведе, близна нежно вълчето по муцуната. — Можем да направим заслон ей там, в подножието на склона. Ще стъкнем огън и ще го оставим да почива.

— Не тук — отвърна бързо Рен. — Трябва да се върнем обратно в Гората. — Тя се чувстваше уязвима сред тази ветровита пустош, като гъсеница, увиснала на нишка.

— По-добре да останем тук — не се съгласи Торак. Посочи на север към сипеите и белия блясък. — Това е най-прекият път до Планината.

Стомахът ѝ се сви на топка.

— Какво? Какви ги говориш?

— Вълк ми каза. Там трябва да отидем.

— Но... ние не можем да стигнем там.

— Защо не?

— Защото това е Ледената река!

Торак и Вълк я погледнаха изненадано и тя се озова срещу два цифта вълчи очи: едните кехлибарени, другите светлосиви. Изведнъж се почувства изоставена.

— Но, Рен — каза Торак търпеливо, — това е най-късият път до Планината.

— Не ме интересува! — Тя се опита да измисли някаква причина, която той би приел. — Още не сме на мерили третата част от Нануак, забрави ли? *Най-студеното — тъмният пламък*. Едва ли ще го намерим там. На това място няма нищо. „Нищо, освен смърт“ добави тя на себе си.

— Ти видя Червеното око снощи — отвърна момчето — Издига се все по-високо. Имаме само няколко дни да...

— Не ме ли чу? — изкрешя Рен. — Не можем да прекосим Ледената река!

— Напротив, можем — отвърна Торак с ужасяващо спокойствие.
— Ще намерим начин.

— Как? Имаме само един мях с вода и общо четири стрели.
Четири стрели! А зимата е близо и ти си още с летни дрехи!

Той я погледна замислено.

— Това не е причината да не искаш да идем там.

Тя скочи ядосано и се отдалечи. След малко се върна.

— Баща ми умря на една ледена река, също като тази.

Вятърът зави тъжно над Голата земя. Момчето погледна първо към Вълк, после към нея.

— Беше навалял сняг — продължи Рен. — Той се намираше на Ледената река отвъд Брадвичката — езерото, за което ти говорих. Затисна го огромен леден къс. Намериха тялото му чак през пролетта. Саен трябваше да извърши специален ритуал, за да събере душите му.

— Съжалявам — промълви Торак. — Не знаех, че...

— Не ти го казвам, за да ме съжаляваш — прекъсна го тя. — Казвам ти го, за да ме разбереш. Той беше силен, опитен ловец и познаваше Планините — и все пак Ледената река го уби. Каква надежда... какъв шанс... си мислиш, че имаме ние?

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

— Не вдигай шум! — прошепна Рен. — Всеки рязък звук може да я разбуди.

Торак беше проточил врат, за да види ледените скали, които се извисяваха над тях. Виждал бе лед и преди, но не като този. Не и такива остри като ножове скали и зейнали дерета, такива по-високи от дървета ледени висулки. Скалите наподобяваха огромна, надвисната вълна, замръзнала от едно докосване на пръста на Световния дух. А когато за първи път ги бе зърнал от сипеите, приличаха само на лека гънка върху необятната Ледена река.

След като бяха изчакали Вълк да си почине край езерото, тримата бяха поели през блатата към сипеите, където си направиха лагер в една вдълбнатина, осигуряваща им оскъдна защита от вятъра. Нямаше и следа от мечката. Може би магията с маската бе свършила работа. Или може би, както отбеляза Рен, мечката беснееше на запад и всяваше хаос сред клановете.

На следващата сутрин изкачиха склона до Ледената река и се отправиха на север.

Беше лудост да се движат под ледените скали, защото всеки момент някоя лавина можеше да ги помете, но нямаха избор. Пътят на запад бе препречен от дълбока синя клисура, изровена от топящите се порои.

Невъзможно бе да се движат тихо. Снегът хрущеше, а мокасините им скърцаха силно. Новата тръстикова наметка на Торак шумолеше като сухите есенни листа; дори дъхът му ехтеше оглушително. Навсякъде чуваше странно прашене и приглушени стонове — Ледената река мърмореше в съня си. Нужно ѝ беше много малко, за да се разбуди.

Странно, но това, изглежда, не тревожеше Вълк. Той се наслаждаваше на снега: подскачаше игриво, подхвърляше буци лед във въздуха, а после изведнъж спираше и се ослушваше за леминги^[1] и мишлете, скрити под повърхността.

Сега спря да подуши едно парче лед и го потупа с лапа. Когато то не му отговори, той подви предните си лапи и го помоли да си играят, като ръмжеше подканящо.

— Шт! — изсъска Торак, като забрави да говори на вълчи език.
— Шт! — изсъска и Рен пред него.

За да откъсне вълчето от играта му, Торак се престори, че е забелязал дивеч — застана неподвижно и се завзира напрегнато в далечината.

Вълк направи същото. Но щом не улови миризма, нито шум, помръдна мустаци и погледна към побратима си.

— Къде е? Къде е плячката?
Торак се протегна и се прозя.
— Няма плячка!
— Какво? Тогава защо сме нащrek?
— Не бива да вдигаш шум!

Вълчето изскимтя обидено.

— Не спирайте! — прошепна Рен. — Трябва да минем отсреща, преди да мръкне.

В сянката на ледените скали беше мразовито. Двамата се бяха приготвили донякъде за студа в лагера край езерото: натъпкаха мокасините си с блатна трева, ушиха си ръкавици и шапки от рибената кожа на Рен и от останалата сурова кожа, измайсториха и наметка за Торак от снопчета тръстика, привързани с блатна трева и защити със сухожилие. Но това изобщо не беше достатъчно.

Запасите им от храна също бяха намалели много: един мях с вода и сушена съомга, и еленово месо за няколко дни. Торак си представи

какво би казал баща му: „Пътуването през снега не е шега работа, синко. Ако си мислиш, че е така, накрая ще умреш“.

Беше му до болка ясно, че не знае достатъчно за снега. Както бе казала Рен с характерната за нея точност: „Известно ми е само, че по него се върви по-лесно, можеш да си правиш снежни топки и ако попаднеш в снежна буря, трябва да си изкопаеш пещера в снега и да изчакаш виелицата да спре. Но това е всичко, което знам“.

Снегът стана по-дълбок — вече стигаше до бедрата им. Вълк изчакваше Торак да му проправя пъртина, за да може да върви в стъпките му.

— Дано знае пътя — каза Рен тихо. — Никога не съм била толкова далеч на север.

— Бил ли е изобщо някой?

Тя вдигна вежди.

— О, да. Ледените кланове. Но те живеят в равнините, а не на Ледената река.

— Ледените кланове?

— Белите лисици. Белите яребици. Нарвалите^[2]. Но ти сигурно...

— Не — каза той уморено. — Не съм. Дори не съм...

Зад него Вълк изръмжа предупредително.

Торак се обърна и видя как вълчето се шмугна с един скок под близката ледена арка. Погледна нагоре.

— Внимавай! — изкрешя уплашено и дръпна Рен под арката.

Последва оглушителен трясък и изведнъж се оказаха зарити от ревяща белота. Ледът гърмеше около тях, разбиваше се в снега и се разлетяваше на смъртоносни парчета. Сгущен под арката, Торак се молеше тя да издържи. Иначе стихията щеше да ги смачка като боровинки...

Срутването спря толкова рязко, колкото бе започнало.

Момчето си пое дълбоко дъх. Сега чуваше само тихото слягане на снега.

— Защо спря? — прошепна Рен.

То поклати глава.

— Може би просто се е обърнала в съня си.

Тя се взря в натрупания около тях лед.

— Ако не беше Вълк, сега да сме под него. — Беше пребледняла и татуировката на клана ѝ се открояваше ясно.

„Сигурно мисли за баща си“ — реши Торак.

Вълчето се изправи, отърси се и ги опръска с мокър сняг. Направи няколко крачки, пое си дълбоко дъх и зачака да го последват.

— Хайде — обърна се Торак към Рен, — мисля, че е безопасно.

— Безопасно? — измърмори тя.

С напредването на деня и преместването на слънцето все по на запад по безоблачното небе, в снега се появиха локви вода. Торак не беше виждал толкова наситеносин цвят. Ставаше все по-топло. Слънцето огря скалите и преди да успеят да мигнат, мразовитите сенки се превърнаха в ослепително бял блясък. Скоро той започна да се поти под тръстиковата си наметка.

Рен му подаде ивица брезово лико.

— Направи разрези в него и го вържи върху очите си. Иначе ще ослепееш от снега.

— Нали никога не беше стигала толкова далеч на север.

— Аз не, но Фин-Кедин е стигал. Той ми каза за ликото.

Торак гледаше трудно през тесните процепи и беше неспокоен, защото трябваше да се оглежда за коварни преспи или огромни ледени висулки, които се откъсваха с грохот от скалите. Изведнъж забеляза, че Рен изостава. Това не се беше случвало досега. Обикновено тя бе побърза от него.

Изчака да го настигне и се изплаши, като видя колко са посинели устните ѝ. Попита я дали се чувства добре.

Рен поклати глава и като се наведе напред, опря ръце на коленете си.

— Това продължава вече цял ден — каза тя. — Сякаш нещо изсмуква силите ми. Мисля... мисля, че причината е Нануак.

Той се почувства виновен. Толкова бе внимавал да не разбуди Лдената река, че бе забравил за торбичката от гарванова кожа на кръста ѝ.

— Дай я на мен — каза. — Ще се редуваме.

Рен кимна.

— Но аз ще нося меха. Иначе не е честно.

Размениха се. Торак завърза торбичката за колана си, а през това време тя гледаше през рамо колко далеч са стигнали.

— Движим се много бавно — рече накрая. — Ако не успеем да я прекосим, преди да мръкне...

Нямаше нужда да казва повече. Той си представи как двамата копаят пещера в снега и се притаяват в нощта, докато Ледената река се гъне и стене около тях.

— Имаме ли достатъчно дърва за огън? — обърна се към нея.

Тя отново поклати глава.

Преди да се отправят към сипеите, всеки от тях бе съbral наръч дърва и бяха запазили малко огън за по-късно. За целта отрязаха късче от копитовидната гъба, която растеше върху изсъхнали брезови дървета, и я запалиха, а после угасиха огъня и го оставиха само да тлеет. След това увиха парчето гъба в брезова кора, която продупчила на няколко места, за да може огънят да диша, и запушиха ролката с брадат мъх. Така тлеещият огън можеше да се носи през целия ден и при нужда лесно се разпалваше с прахан и духане.

Торак прецени, че имат достатъчно дърва за една нощ. Но ако бурята се проточеше, щяха да измръзнат.

Продължиха да вървят и скоро той разбра защо Нануак беше изтощил Рен, тъй като също започна да усеща тежестта му.

Внезапно момичето спря и свали рязко превръзката от брезово лико от очите си.

— Къде е потокът? — попита стреснато.

— Какво? — не разбра Торак.

— Стопената вода! Току-що забелязах. Дерето го няма. Дали това не означава, че вече можем да излезем изпод скалите?

Той също свали брезовото лико и примигна на светлината. Не можеше да види нищо от силния блясък.

— Още го чувам — каза Торак и тръгна напред, за да погледне по-добре. — Може би просто е потънал под...

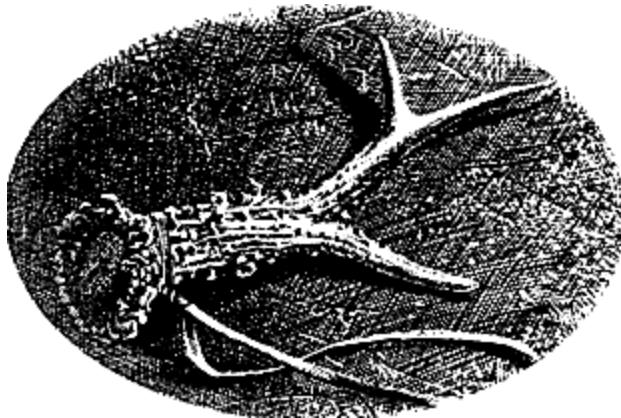
Този път не получи предупреждение. Нямаше шум от пропукващ се лед, нито свистене на свличащ се сняг. В един момент се движеше, а в следващия — вече падаше в нищото.

---

[1] Малък гризач обитаващ северните части на Европа и Америка. — Б.пр. ↑

[2] Морски бозайник от рода на китовете. — Б.пр. ↑

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Удари си коляното и извика от болка.

— Торак! — прошепна Рен отгоре. — Добре ли си?

— Да... така мисля — отвърна той. Беше пропаднал в пукнатина в леда. Една малка издатина го беше спряла да не полети към смъртта си.

В бледата светлина видя, че дупката е тясна — можеше да докосне стените ѝ, ако протегне ръце, — но дъното не се виждаше. Далеч долу се чуваше шум от течаща вода. Беше уловен в капана на Ледената река. Как щеше да се измъкне сега?

Рен и Вълк надничаха отгоре. Сигурно бяха на около три стъпки разстояние. Или може би на трийсет...

— Поне знаем къде тече водата — пошегува се Торак, като се опитваше да запази спокойствие.

— Не си паднал много дълбоко — каза Рен, за да го окуражи. — И раницата още е на гърба ти.

— И лъкът ми — отвърна той, стараейки се да не издава страха си. — И Нануак. — Торбичката все още беше здраво завързана за колана му. „Нануак“ — помисли си ужасено.

Ами ако не успее да се измъкне? Ще остане заклещен тук долу, а заедно с него и Нануак. Без Нануак нямаше да могат да унищожат

мечката. Цялата гора щеше да бъде обречена, защото той не беше внимавал къде стъпва...

— Торак? — извика тихо Рен. — Добре ли си?

Той се опита да каже „да“, но от устата му излезе нещо подобно на грачене.

— Не толкова високо! — задъхано прошепна тя. — Ако разсърдим Реката, може да ни изпрати друга лавина, и то близо до дупката.

— Благодаря за предупреждението. Не се бях сетил за това.

— Ето, опитай да се хванеш за нея. — Като се наведе опасно близо до ръба, Рен протегна брадвичката си.

— Няма да издържиш тежестта ми — каза той. — Ще те повлеча надолу и ще паднем и двамата...

— Паднем, паднем... — отекна ледът наоколо.

— Дали няма друг начин да се изкачиш горе? — попита момичето с треперещ глас.

— Може би. Ако имах нокти на росомаха.

— Нокти, нокти — пропя ледът.

Изведнъж на Торак му хрумна нещо.

Бавно, като внимаваше да не се подхълзне от ръба, той свали раницата от едното си рамо и провери дали е запазил рогата на младия елен. Да! Бяха къси и назъбени в основата. Ако можеше да завърже върховете им за китките си, щеше да използва назъбената основа, за да направи дупки в леда и да се изкачи горе.

— Какво ще правиш сега? — попита Рен.

— Ще видиш — отвърна той. Нямаше време да ѝ обяснява. Ръбът под мокасините му ставаше все по-хълзгав, а коляното го болеше.

Остави за по-късно рогата и извади брадвичката от колана си.

— Ще направя вдълбнатини в леда — извика към Рен. — Дано Реката не усети.

Тя не отговори. Разбира се, че щеше да усети. Но той нямаше друг избор.

След първия удар на брадвичката в дупката се разхвърчаха ледени трески. Дори да не го беше почувствала, Реката със сигурност го бе чула.

Стиснал зъби, Торак събра кураж за втори удар. Надолу полетяха още ледени трески, ехото не спираше да кънти.

Ледът беше твърд, но той не смееше да замахне по-силно с брадвичката, за да не падне от ръба. Най-сетне успя да направи четири вдълбнатини колкото може по-нависоко, на около лакът разстояние една от друга. Бяха опасно плитки — не по-дълбоки от половин палец — и нямаше представа дали ще издържат. Ако стъпеше с цялата си тежест в една от тях, имаше опасност тя да поддаде и той да полети в бездната.

Като пъхна брадвичката обратно в колана си, Торак свали ръкавиците си и зарови в раницата за рогата и последните ивици сурова кожа. Пръстите му бяха скованы от студа и завързването на рогата за китките се оказа вбесяващо трудно. Най-сетне успя, като използва зъбите си, за да стегне възлитите.

С дясната ръка поsegна към вдълбнатината над главата си и заби в нея назъбения край на единия рог. Той се впи в леда. С левия си крак Торак затърси първото стъпало, разположено съвсем близо до ръба. Намери го и стъпи на него.

Раницата му го дърпаща надолу към ледената дупка. Като се наведе отчаяно напред, той притисна лице към леда и успя да запази равновесие.

Вълк му изръмжа да побърза. Върху косата му се посипа сняг.

— Дръпни се! — изсъска Рен на вълчето.

Торак чу звук от боричкане — посипа се още сняг — и вълчето изскимтя сърдито.

— Още малко — обади се момичето. — Не гледай надолу.

Търде късно. Торак току-що бе погледнал в пропастта. Зави му се свят.

Посегна с рога към вдълбнатината над него, но я пропусна и вместо това откърти парче лед, което едва не го отнесе със себе си. Опита отново и този път рогът се заби тъкмо навреме.

Бавно, много бавно сви десния си крак и потърси следващото стъпало, на около лакът по-високо от онова, върху което бе стъпил с левия си крак. Докато се повдигаше нагоре, коляното му започна да трепери.

„О, голям умник си — изруга наум. — Току-що премести цялата си тежест върху ударения крак“.

— Коляното ми поддава — задъхано каза той. — Не мога да...

— Разбира се, че можеш — окуражи го Рен. — Остана ти само една вдълбнатина, после аз ще те поема...

Раменете му горяха, раницата му сякаш бе пълна с камъни. Отгласна се силно нагоре и коляното му изпуха. След това една ръка сграбчи кайшката на раницата му и той бе наполовина издърпан, наполовина избутан от дупката.

Торак и Рен останаха да лежат задъхани край коварната пукнатина. Щом събраха достатъчно сили, се отдалечиха със залитане от ледените скали и се отпуснаха отмаяло върху преспа пухкав сняг. Вълк реши, че това е някаква игра и заскача край тях с голямата си вълча усмивка.

Рен се засмя нервно.

— Бяхме на косъм! Следващия път внимавай къде вървиш!

— Ще внимавам! — отвърна Торак задъхано. Лежеше по гръб, а лекият вятър посипваше бузите му със сняг. Високо в небето прозирните бели облаци приличаха на огромни цветя. Не беше виждал толкова красива гледка досега.

Зад него вълчето дълбаеше нещо в леда.

— Какво намери сега? — попита Торак.

Но Вълк вече се наслаждаваше на наградата си, като я подхвърляше високо и после я улавяше с челюстите си — една от любимите му игри. Подскочи да я захапе във въздуха, подъвка я малко, после се преметна и я изплю в лицето на побратима си — друга любима игра.

— Ох! — извика момчето. — Внимавай с това нещо! — И тогава видя какво е. Беше голямо колкото дребен юмрук: кафяво, пухкаво и странно сплескано, може би при свличане на лед. Гневното изражение върху малкото лице се стори на Торак неизразимо смешно.

— Какво е това? — попита Рен, която в този момент отпиваше от меха с вода.

Той усети как го напушва смях.

— Замръзнал леминг.

Щом го видя, Рен се изкилоти и посипа леда с пръски вода.

— Сплескан като подметка — смееше се Торак и се търкаляше в снега. — Само да му видиш лицето! Толкова изненадан вид има!

— Ох, недей, моля те! — Момичето се запревива от смях.

Смяха се, докато ги заболяха стомасите, а през това време Вълк обикаляше наоколо с игрива, полюшваща се походка и продължаваше да подхвърля и улавя замръзналия леминг. Накрая го метна демонстративно нагоре, направи впечатляващ страничен скок и го глътна наведнъж. После реши, че му е топло и шльопна и една локва, за да се поохлади.

— Случвало ли се е да ти носи плячката, вместо да я хвърля в лицето ти? — попита Рен.

Торак поклати глава.

— Опитвах се да му обясня. Никога не го прави. Той се изправи. Започваше да става студено. Вятърът се беше усилил и прахообразният сняг се носеше над земята като дим. Приличните на цветя облаци изцяло закриха слънцето.

— Погледни — каза Рен зад него. Сочеше на изток. Той се огледа и видя, че над ледените скали се кълбят облаци.

— О, не — измърмори.

— О, да — каза тя. Трябваше да говори високо, за да надвика вятъра. — Снежна буря.

Ледената река се бе разбудила. И беше сърдита.

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Яростта на Ледената река се стовари отгоре им с ужасяваща сила.

Торак трябваше да се наведе напред, за да остане прав под напора на вятъра. Уви плътно около тялото си тръстиковата наметка, за да не излети. През снежния вихър видя как Рен върви напред с огромно усилие. Вълк се движеше на една страна, а очите му се бяха превърнали в цепки. Ледената река ги бе сграбчила в прегръдките си и не искаше да ги пусне. Ушите на Торак бучаха от воя й, в лицето му се впиваха ледени късчета. Вече не виждаше Рен, нито Вълк, нито дори собствените си мокасини. Всеки момент вихърът можеше да го запрати в някоя пукнатина...

През фучащата белота успя да зърне някаква тъмна колона. Скала? Снежна пряспа? Възможно ли бе най-сетне да са стигнали до края на Ледената река?

Рен го сграбчи за ръката.

— Не можем повече да вървим! — извика тя. — Трябва да изкопаем дупка в снега и да чакаме бурята да свърши!

— Не още — изкрешя той. — Погледни! Почти стигнахме!

Тръгна с олюляване към колоната. Тя се разклати и се разпадна. Беше просто облак сняг: Ледената река им правеше злобни номера. Торак се обърна към спътницата си:

— Права си! Трябва да изкопаем пещера в снега!

Но нея я нямаше.

— Рен! Рен! — Ледената река откъсна името от устните му и го запрати далеч в сгъстяващия се здрач.

Торак се свлече на колене и затърси пипнешком Вълк. Ръкавицата му попадна на козина и той сграбчи вълчето. Вълк се опитваше да улови миризмата на Рен. Но какво би могъл да направи дори той в подобна виелица?

Изведнъж вълчето наостри уши и впери поглед право напред. На Торак му се стори, че никаква фигура се движи през снега.

— Рен!

Вълк скочи след нея и момчето го последва, но не успя да стигне далеч, защото вятърът го запрати в нещо твърдо. То падна по гръб и едва не смачка вълчето. Беше се бълснало в подобие на ледена могила. Отстрани имаше отвор, голям колкото да пропълзи през него. Снежна пещера? Едва ли Рен бе успяла да издълбае дупка толкова бързо.

С един скок Вълк изчезна вътре. След кратко колебание Торак го последва.

Докато пълзеше в тъмнината, грохотът на Ледената река замря. Той заопипва наоколо със заледени ръкавици. Нисък покрив, толкова нисък, че трябваше да пълзи на четири крака; ледена плоча до входа на дупката. Вероятно някой я беше изрязал за врата. Но кой?

— Рен? — извика той.

Никакъв отговор.

Запуши отвора с плочата и изведнъж настъпи тишина. Чуваше как Вълк ближе снега от лапите си и как ледът се плъзга по собствените му рамене.

Протегна ръка напред, но вълчето изръмжа предупредително.

Торак веднага я отдръпна. Космите на врата му настръхнаха. Рен не беше вътре, но там имаше нещо — нещо, което дебнеше в тъмното.

— Кой е там? — извика той.

Ледената тъмнина се изпълни с напрежение.

Момчето съмъкна ръкавиците си със зъби и измъкна ножа си.

— Кой е там?

Никакъв отговор. Затършува за една от тръстиковите факли на Рен. Пръстите му бяха толкова студени, че изпусна торбичката с праханта. Отне му цяла вечност, докато я намери отново и удари

кремъка в огнивото, за да разпърсне искри върху малката купчинка от тисова кора в ръката му, но най-сетне факлата пламна.

Той извика ужасено. Забрави за Ледената река, забрави дори за Рен.

Досами коляното му лежеше човек.
Беше мъртъв.

* * *

Торак се прилепи до ледената стена. Ако Вълк не го беше предупредил, щеше да докосне трупа, а да докоснеш мъртвец, означаваше да се изложиш на огромна опасност. Когато душите напускат тялото, те може да са сърдити, объркани или просто да не желаят да потеглят по Пътя на смъртта. И ако някой жив е наблизо, лишените от тяло души може да се опитат да го завладеят или да го последват у дома.

Всичко това пробяга през главата на момчето, докато се взираше в мъртвеца.

Устните на мъжа бяха като издялани от лед, а кожата му имаше восъчно-жълт цвят. Снегът бе напълнил ноздрите му в жестока пародия на дъх, но заледените очи бяха отворени и се взираха в нещо, което Торак не можеше да види: нещо, пъхнато в свивката на мъртвата му ръка.

Вълк не изглеждаше изплашен от трупа, той дори го привличаше. Легна с муцина между лапите и загледа немигащо в него.

Мъжът бе носил дългата си кестенява коса пусната, освен един кичур на слепоочието, сплетен на плитка и намазан с червена охра. Торак си спомни за жената от Червения елен, която бе видял на събранието на клановете, организирано от Фин-Кедин. Тя носеше косата си по същия начин. Дали този човек не беше от същия клан? Като този на майката на Торак?

Усети как го обзema жал. Как ли се казваше мъжът? Какво бе търсил чак тук и как беше умрял?

После момчето забеляза, че на мургавото чело бе нарисуван с червена охра леко закривен кръг. Дебелият зимен кожух беше разтворен и на гърдите имаше друг кръг. Торак си помисли, че ако е

достатъчно безразсъден да свали тежките кожени ботуши, ще намери същия знак на всяка пета. Знаците на смъртта. Сигурно мъжът бе почувствал, че тя наближава, и беше сложил своите знаци, за да може душите му да останат заедно, когато издъхне. Навсякът затова беше отместил леко плочата от входа: да пусне на свобода душите.

— Бил си много смел — каза Торак на глас. — Не си се уплашил от смъртта. — Спомни си за фигурата, която бе забелязал в снега. Дали не е била някоя от душите на мъртвеца, поела на последния си път? Дали човек може да види душите? Момчето не знаеше.

— Почивай в мир — промълви то. — И нека душите ти намерят покой и останат заедно. — Сведе глава, за да почете мъртвия си родственик.

Изведнъж Вълк наостри уши. Беше вперил очи в трупа и се ослушваше.

Стреснат, Торак се наведе по-близо.

Мъртвецът се взираше спокойно в нещо, пъхнато в свития му лакът. Когато видя какво е, момчето се озадачи още повече. Беше обикновена лампа: гладък oval от червен пясъчник, наполовина колкото дланта му, с плитка купичка за рибеното масло и улей за фитила от усукан брадат мъх. Фитилът отдавна бе изгорял, а от маслото бе останало само бледо сивкаво петно.

До него вълчето изскимтя високо. Козината му беше настърхнала, но не изглеждаше изплашено. Това скимтене бе по-скоро... поздрав.

Торак се намръщи. Вълк и преди се беше държал така. В пещерата под Гърмящия водопад.

Обърна очи към мъртвеца. Представи си последните му мигове: свит в снега, вперил поглед в светещото пламъче, докато собственият му живот постепенно е угасвал...

Изведнъж Торак разбра. *Най-студеното — тъмният пламък*. Последната светлина, която човек вижда, преди да умре, е най-тъмна.

Беше намерил третата част на Нануак.

* * *

Като държеше факлата в едната си ръка, Торак развърза торбичката от гарванова кожа с другата и изтърси кутийката в снега.

— Уф-ух! — предупреди го Вълк.

Торак свали космите, с които бе завързана кутийката, и вдигна капачето. Речните очи гледаха сляпо към него, сгущени в извивката на черния каменен зъб. До тях имаше място точно колкото за лампата — сякаш Рен бе знаела с какви размери да направи кутията.

Издърпа едната си ръкавица с изтръпнали пръсти, наведе се над мъртвеца и като внимаваше да не го докосне, взе лампата. Едва когато я прибра на безопасно място в кутийката и торбичката, осъзна, че бе притаил дъх.

Време беше да иде и да намери Рен. Бързо завърза торбичката за колана си. Но щом се обърна да избути плочата, нещо го накара да спре.

Имаше трите части на Нануак. Тук, в тази снежна пещера, където беше в безопасност.

„Ако попаднеш в снежна буря — беше казала Рен, — изкопай си пещера в снега и чакай, докато бурята отмине“.

Пренебрегнеше ли това сега — предизвикаше ли гнева на Ледената река, — сигурно нямаше да оцелее. Нануак щеше да остане заровен с него. Цялата Гора щеше да бъде обречена.

Но ако не излезеше да потърси Рен, тя можеше да умре.

Торак приклекна. Вълк го наблюдаваше напрегнато, кехлибарените му очи изобщо не приличаха на очите на малко вълче.

Факлата в ръката на Торак потрепери. Не можеше просто да изостави Рен. Тя му беше приятел. Но трябваше ли да рискува бъдещето на Гората, за да я спаси?

Както никога досега, закопня за баща си. Баща му щеше да знае какво да прави...

„Но татко не е тук — каза си той. — Ти трябва да вземеш решение. Ти, Торак. Сам“.

Вълк наклони глава на една страна в очакване на следващата му стъпка.

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Торак! — изкрещя Рен с всички сили. — Торак! Вълк! Къде сте? Беше сама в бурята. Можеше да са на три крачки от нея, но нямаше да ги види. Можеше да са паднали в някоя пукнатина, но нямаше да чуе виковете им.

Вятърът я захвърли в една пряспа и тя се задави със сняг. Едната ѝ ръкавица се изхлузи и Ледената река я отнесе.

— Не! — извика тя отчаяно и заудря снега с юмруци — Не, не, не!

Запълзя на четири крака под брулещия вятър. „Запази спокойствие! Намери твърд сняг! Започни да копаеш!“

Най-сетне, след безкрайна борба, попадна на снежна могила. Вятърът я беше втвърдил, но не толкова, че да се превърне в лед. Рен измъкна брадвичката си от колана и започна да копае дупка.

„Сигурно Торак прави същото — каза си тя. — Моля се на Духа да е така“.

С изненадваща бързина издълба една дупка, достатъчно голяма да побере нея и раницата ѝ, ако се свие на кълбо. Дълбаенето я затопли, но не чувствуше останалата си без ръкавица ръка.

Вмъкна се заднишком в пещерата и струпа изкопаните парчета на входа. Изведнъж се озова затворена в ледена тъмнина. Дъхът ѝ скоро стопи натрупания по дрехите ѝ лед и тя започна да трепери.

Щом очите ѝ свикнаха с мрака, видя, че голите ѝ пръсти са бели и твърди. Опита се да ги раздвижи, но те не помръдваха.

Знаеше за леденото ухапване: миналата зима Аки, синът на старейшината на Глигановия клан, беше загубил три пръста заради него. Ако не успееше да затопли бързо пръстите си, те щяха да почернеят и да умрат; и тогава щеше да ѝ се наложи да ги отреже или също да умре. Отчаяно се зае да духа върху тях, после пъхна ръката си в кожуха, под мишницата си. Ръката ѝ беше вдървена и студена, сякаш вече не бе част от нея.

Обхванаха я нови страхове. Дали нямаше да умре сама, като баща си? Щеше ли да види отново Фин-Кедин? Къде бяха Торак и Вълк? Дори да оцелееха, как щеше да ги открие?

Рен свали другата ръкавица и заопипва шията си за кокалената свирка, която Торак ѝ беше дал. Наду я силно. Тя не издаде звук. Дали я надуваше както трябва? Щеше ли Вълк да я чуе? Може би се получаваше само при Торак. Може би трябваше да си Слушателя.

Тя продължи да надува свирката, докато главата ѝ се замая и започна да ѝ се гади. „Няма да дойдат — помисли си отчаяно. — Сигурно отдавна са изкопали дупка. Ако още са живи...“

Свирката имаше солен вкус. Дали беше от птичата кост, или защото плачеше? „Няма смисъл да плачеш“ каза си тя. Затвори очи и продължи да духа.

Събуди се с чувството, че е обвита от прекрасна топлина. Снегът беше топъл и мек като еленова кожа. Сгуши се в него, толкова сънлива, че не можеше да повдигне клепачи... нито да се пъхне в спалния си чувал...

От унеса я извадиха някакви гласове. Фин-Кедин и Саен бяха дошли да я видят.

„По-добре да ме оставят да спя“ — помисли отпуснато.

Брат ѝ се присмиваше както винаги.

— Защо се излага така? Защо все оплесква нещата?

— Хорд, това не е вярно — отвърна Фин-Кедин. — Тя се справи добре.

— И все пак би могла да направи по-хубава врата обади се и Саен.

— Бях много уморена — избъбри Рен.

Точно тогава вратата се отвори рязко и по нея се посипаха парчета лед.

— Затвори вратата! — запротестира тя.

Едно от лагерните кучета скочи отгоре ѝ и я поръси със сняг, после завря нос под брадичката ѝ. Тя се опита да го отблъсне:

— Лошо куче! Махай се от мен!

— Рен, събуди се! — викаше Торак в ухото ѝ.

— Аз спя — измърмори Рен и зарови лице в снега.

— Не, не спиш! — извика Торак. Той също копнееше за сън, но първо трябваше да направи място за себе си и за Вълк и да събуди Рен. Ако заспеше сега, щеше да е завинаги. — Хайде, Рен, отвори очи! — Той я сграбчи за раменете и я разтърси. — Събуди се!

— Остави ме на мира — промълви тя. — Добре съм.

Но не изглеждаше добре. Лицето ѝ беше на петна и разранено от летящия лед, а клепачите ѝ — ужасно надути. Пръстите на дясната ѝ ръка бяха твърди и восъчноожълти, почти като тези на мъртвеца от клана на Червения елен.

Докато дълбаеше снега, Торак се чудеше колко ли още би издържала, ако Вълк не я бе намерил. И колко ли още щяха да издържат двамата с вълчето, ако не бяха намерили нейната снежна пещера. Торак бе съвсем изтощен. Едва ли щеше да има сили тепърва да копае.

От тримата Вълк се държеше най-много. Козината му беше толкова гъста, че снегът се сипеше отгоре ѝ, без дори да се стопи. Едно хубаво отърсане и той се разхвърчаваше на всички посоки.

Като се олюляваше от изтощение, Торак свърши с разширяването на пещерата и затвори входа ѝ, но оставил пролука най-отгоре, за пушека от огъня, който си беше обещал да запали. После коленичи до Рен и след няколко опита успя да измъкне спалния ѝ чувал иззад нея.

— Мушкай се вътре — подканя я той.

Тя го изрита.

Торак загреба сняг със замръзналите си шепи и затърка лицето и ръцете ѝ.

— Ох! — изпъшка Рен.

— Събуди се или ще те убия! — изръмжа той.

— Вече ме убиваш! — отвърна тя сърдито.

Знаеше, че трябва да стъкне огън, затова затърка и своите ръце със сняг, а после се опита да ги сгрее, като ги пъхна под мишниците си. Заедно със затоплянето дойде и болката.

— Ох! — простена той. — Ох, ох, боли!

— Какво каза? — попита Рен, като седна и си удари главата в тавана.

— Нищо.

— Да, каза нещо, говореше си сам.

— Аз съм си говорел сам? А ти говореше с целия си клан!

— Не съм — отвърна тя възмутено.

— О, да. — Той се ухили. Най-после се беше събудила. Никога не се бе радвал толкова, че спори с някого.

С общи усилия двамата успяха да запалят огън. Огънят се нуждае от топлина, както и от въздух, затова използваха част от дървата за малка платформа, за да го повдигнат над снега, и този път, вместо да се пипка с огнивото, Торак си спомни за ролката от брезова кора в раницата. Отначало тлеещата гъба отказваше да се разпали, дори и след упорито дуране, затова Рен използва късчета прахан, загрети в ръцете ѝ. Най-сетне огънят се разгоря, възнаграждавайки упоритостта им с малък, но ярък пламък.

С капеща от косите вода и тракащи зъби, двамата се сгущиха до него и застенаха, докато той размразяваше ръцете им и покриваше с мехури лицата им. Обаче пламъците ги успокояваха повече от топлината. Всяка нощ от своя живот те бяха заспивали с познатото до болка прашене на горящи дърва и горчиво-сладкия мириз на пушек. Огънят беше част от Гората.

Торак извади последното руло сушено еленско месо и го раздели на три. Рен му даде да пие вода от меха ѝ. Дори не бе подозирал, че е жаден, но щом отпи една голяма глътка, почувства как силите му се възвръщат.

— Как ме намери? — попита тя.

— Не бях аз — отвърна той. — Вълк те намери. Не знам как.

— Аз знам — рече Рен и му показва кокалената свирка.

Торак си представи как бе надувала тази беззвучна свирка в тъмното. Чудеше се какво ли е да останеш съвсем сам. Той поне имаше Вълк.

Разказа ѝ за трупа от клана на Червения елен и че е намерил третата част на Нануак. Не спомена нищо за ужасния момент, когато се бе поколебал дали да я търси. Изпитваше прекалено голям срам.

— Каменна лампа — промърмори момичето. — Нямаше да се сетя за това.

— Искаш ли да я видиш?

Рен поклати глава. След малко рече:

— На твоето място щях да се замисля дали да напусна снежната пещера. Рискувал си Нануак.

Отначало Торак не отвърна нищо. После каза:

— Замислих се. Мина ми през ума да остана и да не те потърся.

Тя се умълча.

— Е — рече накрая, — и аз щях да постъпя така.

Той не знаеше дали се почувства по-добре или по-зле, след като си призна.

— Кажи ми честно, какво би направила ти? Щеше ли да останеш? Или щеше да тръгнеш да ме търсиш?

Рен обърса носа си с опакото на ръката. После откри острите си зъби в усмивка.

— Кой знае? Може би... това е било ново изпитание: не дали ще намериш третата част на Нануак, а дали ще я рискуваш заради приятел.

* * *

Торак се събуди, обвит от бледа синя светлина. Не знаеше къде се намира.

— Бурята свърши — каза Рен. — Схванал ми се е вратът.

Вратът на Торак също се беше схванал. Сгущен в спалния си чувал, той се обърна бавно към нея.

Очите ѝ вече не бяха подути, но лицето ѝ беше червено и се лющеше. Усмихна му се и чертите ѝ се изкривиха от болка.

— Ох — изграчи тя. — Оцеляхме!

Той също се усмихна и веднага съжали. Сякаш някой бе жулил лицето му с пясък. Сигурно изглеждаше точно като Рен.

— Сега ни остава само да се измъкнем от Ледената река — рече той.

Вълк скимтеше да го пуснат навън. Торак потърси брадвичката си и направи дупка. В пещерата нахлу светлина и вълчето тутакси изхвърча навън. Торак запълзя след него.

Озова се сред блестящ свят от снежни хълмове и изваяни от вятъра хребети. Небето бе яркосиньо, като измито. Цареше абсолютна тишина. Ледената река бе легнала да спи.

Без предупреждение Вълк се хвърли отгоре му и го повали в една снежна пряспа. Преди да успее да се изправи, вълчето скочи върху гърдите му, като се усмихваше широко и махаше с опашка. Торак се засмя и посегна да го хване, но Вълк се измъкна, завъртя се във въздуха и тупна долу с вирната към гърба опашка. „Хайде да си играем!“

Торак застана на четири крака. „Добре, давай!“

Вълчето се метна върху него и двамата се затъркаляха по снега. Вълк хапеше и дърпаше косата на побратима си, а той завираше глава в козината му и го гризеше по врата. Накрая Торак подхвърли високо във въздуха снежна топка. Вълк направи един от невероятните си въртеливи скокове и сключи челюсти около топката. Приземи се в една снежна пряспа и излезе от нея с пухкава купчинка сняг на върха на носа.

Докато Торак се мъчеше запъхтяно да се изправи на крака, видя, че и Рен се измъква от снежната пещера.

— Дано не сме много далеч от Гората — каза тя, като се прозя.
— Какво е станало с наметката ти?

Тъкмо се канеше да ѝ обясни, че бурята я е отнесла, когато се обърна... и забрави за наметката.

На изток, отвъд тяхната снежна пещера, отвъд самата Ледена река, се извисяваха Високите планини бяха ужасно близо.

В продължение на много дни мъглата ги бе скривала от погледа им, а вчера от надвисналите ледени скали не можеше да се види нищо. Сега на ясната студена светлина Планините се врязваха дълбоко в небесната плът.

Торак усети как му се завива свят. За първи път в живота му те не бяха просто някакви тъмни очертания на източния хоризонт. Намираше се в самото им подножие: протягащо врат към огромни

ледени скали, към черни върхове, които пронизваха облаците. Усещаше мощта и негостоприемността им. Те бяха убежище на духовете. Не на хората.

„Някъде сред тях — помисли той — се намира Планината на Световния дух. Планината, която съм се заклел да намеря“.

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Червеното око се издигаше все по-високо. Торак имаше само няколко дни, за да намери Планината.

Но дори и да я намереше, какво щеше да прави после? Какво всъщност трябваше да стори с Нануак? Как изобщо щеше да унищожи мечката?

Като газеше в дълбокия сняг, Рен дойде при него.

— Хайде — подкани го тя. — Трябва да излезем от Ледената река и да се върнем в Гората.

В този момент Вълк затича към върха на един снежен рид и щом стигна там, обърна уши към подножието му.

— Какво има? — прошепна Рен. — Какво чу той? Тогава го чу и Торак: гласове далеч в планините, преплитащи се в дивата, вечно променяща се песен на вълча глутница.

Вълк отметна глава назад, вдигна муцуна към небето и зави: „Аз съм тук! Аз съм тук!“

Торак се смяя. Защо виеше на непозната глутница? Вълците-единаци не правеха така. Стараеха се да избягват непознатите си събрата.

Със скимтене помоли вълчето да дойде при него, но то не помръдна от мястото си и продължи да вие: очите му приличаха на две резки, черните бърни оголваха зъбите му. Момчето забеляза, че вече не

изглежда толкова малко. Краката му бяха по-дълги и черната козина около пещите му се бе сгъстила. Дори гласът му вече не потреперваше неуверено както преди.

— Какво им казва? — попита Рен.

Торак преглътна.

— Казва им къде се намира.

— А те какво му отвръщат?

Той се заслуша, без да сваля очи от Вълк.

— Говорят с двама членове на глутницата си: следотърсачи, които са слезли на Голата земя, за да търсят северни елени. Изглежда... — Момчето замълча. — ... да, намерили са малко стадо. Следотърсачите казват на останалите къде се намира стадото и че трябва да вият с муцуни в снега.

— Защо?

— Това е номер, който вълците използват, за да излъжат елена, че са по-далече, отколкото са всъщност.

Рен го погледна изумено.

— И ти можеш да разбереш всичко това?

Той сви рамене.

Тя завъртя пета в снега.

— Не ми е приятно, когато говориш на вълчи език. Чувствам се странно.

— На мен пък не ми е приятно, когато Вълк говори на други вълци — отвърна Торак. — И аз се чувствам странно.

Рен го попита какво иска да каже, но той не отговори. Беше му трудно да го обясни с думи. Започваше да осъзнава, че макар да знае вълчия език, не беше и никога нямаше да бъде истински вълк. В някои отношения винаги щеше се отличава от вълчето.

Вълк спря да вие и се спусна надолу. Торак коленичи и го прегърна. Почувства деликатните леки кости под гъстата зимна козина, силното биене на върното сърце. Наведе се да вдиша сладкия тревист аромат на Вълк, а той го близна по бузата и нежно притисна челото си към неговото.

Торак стисна плътно очи. „Никога не ме оставяй“ — искаше да каже на вълчето, ала не знаеше как.

* * *

Поеха на север.

Преходът беше изтощителен. Бурята бе намятала снега във високи преспи, с дълбоки до пояс долчинки между тях. Те се бояха от ледени пукнатини и опипваха снега пред себе си със стрели, което ги забавяше още повече. Усещаха как Планините постоянно ги наблюдават, сякаш чакаха да видят дали ще се провалят.

Денят преполови, но не бяха напреднали много — все още се намираха близо до снежната пещера. И тогава се изправиха пред ново препятствие: стена от лед. Беше твърде стръмна, за да я изкачат, и много твърда, за да я пробият. Поредната груба шега на Ледената река.

Рен предложи да иде да огледа, а Торак да я чака с вълчето. Той се зарадва на почивката, защото торбичката от гарванова кожа му тежеше.

— Внимавай да не паднеш в някоя дупка — извика обезпокоено, щом я видя да надзърта в една пукнатина между два от най-високите ледени зъбери.

— Май може да се мине — извика тя в отговор. Освободи се от раницата, промъкна се през пукнатината и изчезна от погледа му.

Тъкмо се канеше да тръгне подире ѝ, когато тя подаде глава.

— О, Торак, ела да видиш! Ние успяхме! Успяхме!

Вълк припна след нея. Торак свали раницата си и ги последва. Не му харесваше да се провира през цепнатината — напомняше му за пещерата, — но щом мина от другата страна, ахна смяяно.

Гледаше надолу към порой от застинали ледени вълни като замръзнал водопад. Под ледения водопад се простираше дълъг склон от едри, заснежени камъни, а отвъд него, само на хвърлей разстояние, проблясвайки в бялата си зимна одежда, започваше Гората.

— Мислех, че няма да я видя повече — каза Рен развълнувано.

Вълк вдигна муцуна, за да подуши миризмите, после погледна към Торак и размаха опашка.

Момчето стоеше безмълвно. Едва сега разбираше колко много боли — наистина боли — да си далеч от Гората. Прекарали бяха извън нея само три нощи, но на него му се струваше, че са изминали цели луни.

Към средата на следобеда се изкатериха на последния леден рид и започнаха да се спускат на зигзаг по склона. Сенките станаха виолетови. Боровете ги приветстваха с натежали от сняг клони. Беше огромно облекчение да са сред тях, далеч от Високите планини. Но тишината им действаше изнервяющо.

— Не е заради мечката — прошепна Рен. — От нея нямаше и следа на Ледената река. Едва ли е заобиколила през долините, би й отнело дни.

Торак погледна към Вълк. Ушите му бяха прибрани назад, но козината му не беше настръхнала.

— Не е наблизо — каза той. — Ала не е и много далеч.

— Я виж! — възклика момичето и посочи към снега под една хвойна. — Птичи следи.

Торак спря да ги разгледа.

— Гарван. Ходел е, не е подскачал. Това означава, че не е бил изплашен. Имало е и катерица. — Той ѝ показва пръснатите в подножието на един бор жъльди, изгрязани като ябълка. — Ето и заешки следи. Много пресни.

— Щом са пресни, е добър знак — зарадва се Рен.

— Хм. — Торак се взря в сенките. — Това обаче не е.

Бизонът лежеше на една страна, подобно на голям кафяв камък. Приживе бе надвишавал на ръст и най-високия човек, лъскавите му черни рога бяха внушителни. Но мечката бе разпорила корема му и го беше оставила да лежи в безформена маса на аления сняг.

Торак се загледа в едрото мъртво животно и почувства как го изпълва гняв. Въпреки размера си, бизоните бяха кротки създания, които използваха рогата си само да се бият за женски или да защитават малките си. Този тъпонос бизон не заслужаваше подобна брутална смърт.

Трупът му дори не бе послужил за храна на другите животни. Лисиците и белките не го бяха доближили; нямаше следи от гарваново пиршество. Горските обитатели не искаха да докоснат плячката на мечката.

— Уф-уф — изляя Вълк и затича в кръг с настръхнала козина.

— Не се приближавай — предупреди го Торак. Вече се здрачаваше, но той все още можеше да различи мечите следи и не искаше вълчето да ги докосва.

— Не прилича на прясна плячка — каза Рен. — Това все пак е нещо.

Торак разгледа трупа, като внимаваше да не докосва следите. Натисна го с една пръчка и кимна:

— Твърд е като камък. Лежи тук поне от един ден.

Зад него Вълк изръмжа.

Момчето се зачуди защо е толкова неспокоен — животното не беше скоро убито.

— Мислех, че щом се върнем в Гората, ще се чувствам по-спокойна — каза Рен. — Мислех...

Но Торак така и не разбра какво е мислела. Внезапно снегът под дърветата изригна и двамата се оказаха заобиколени от няколко високи, облечени в бяло, фигури.

Твърде късно момчето осъзна, че Вълк не беше ръмжал заради бизона, а заради тези мълчаливи нападатели. „Гледай зад гърба си, Торак“. Беше забравил. Отново.

Като стисна ножа в едната ръка, а брадвичката в другата, той се приближи заднишком до Рен, която вече беше поставила стрела на лъка си. Вълк се скри в сенките. Застанали гръб до гръб, Торак и Рен се озоваха срещу кръг от настръхнали стрели.

Най-високата от фигурите в бяло пристъпи напред и отметна качулката си. В здрача червеникавата й коса изглеждаше почти черна.

— Най-после ви пипнахме — каза Хорд.

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Защо се държиш така? — извика Рен. — Той се опитва да ни помогне! Не можеш да се отнасяш с него като с враг!

— Само гледай — отвърна Хорд и повлече Торак през снега.

Той се помъчи да остане прав, но не беше лесно, с вързани на гърба ръце. Нямаше надежда за бягство: бе заобиколен от Ослак и четирима яки мъжаги от Гарвановия клан.

— По-бързо! — подканяше ги Хорд. — Трябва да стигнем лагера преди мръкнало!

— Но това е Слушателя! — не се предаваше момичето. — Мога да го докажа! — Тя посочи торбичката от гарванова кожа на кръста на Торак. — Той намери и трите части на Нануак!

— Нима? — измърмори Хорд. Без да забавя ход, изтегли ножа си и откъсна торбичката от колана на Торак. — Е, сега са мои.

— Какво правиш? — извика Рен. — Върни я обратно.

— Затваряй си устата! — кресна й Хорд.

— Няма! Кой казва, че можеш да...

Хорд я зашлели през лицето. Ударът беше толкова силен, че тя политна и се свлече на земята.

Ослак изръмжа недоволно, но Хорд го предупреди да не се бърка. Гледаше задъхан как момичето се изправя на крака.

— Ти вече не си ми сестра — изсъска той. — Мислехме, че си мъртва, когато намерихме колчана ти в Реката. Фин-Кедин не говореше

три дни, но аз не скърбях. Радвах се. Ти предаде клана си и ме посрами. По-добре да беше умряла.

Рен опира с трепереща ръка устната си. Беше разкървавена. Върху бузата ѝ се появи червена следа.

— Не биваше да я удриш — каза Торак.

Хорд му се озъби:

— Ти не се бъркай!

Момчето впи гневен поглед в Хорд и остана шокирано от промяната в него. Вместо снажния млад мъж, с когото се беше бил преди по-малко от месец, сега сякаш виждаше призрак. Очите на Хорд бяха зачервени от недоспиване, а на ръката, с която стискаше Нануак, нямаше нокти — само сълзящи рани. Нещо го ядеше отвътре.

— Стига си ме зяпал — озъби се той.

— Хорд — обади се Ослак, — не бива да спираме. Мечката — Младежът се обърна рязко, очите му се напрягаха да проникнат в тъмнината.

— Мечката, мечката — измърмори той, сякаш самата мисъл за нея го нараняваше.

— Хайде, Рен. — Ослак се наведе и ѝ подаде ръка. — Скоро ще ти сложим лапа^[1]. Лагерът не е далеч.

Рен не прие протегнатата ръка и се изправи сама на крака.

Торак погледна нагоре по пътеката и забеляза нещо оранжево да проблясва в сгъстяващия се здрач. Повървя малко и в сенките под един млад смърч зърна чифт кехлибарени очи.

Сърцето му се преобърна. Ако Хорд видеше Вълк, кой знае какво можеше да направи...

За щастие Рен привлече вниманието на всички.

— Сега брат ми ли е старейшина на клана? — попита тя. — Него ли следвате вместо Фин-Кедин?

Мъжете наведоха глави.

— Не е толкова просто — отвърна Ослак. — Преди три дни мечката ни нападна. Уби... — Гласът му потрепери. — Уби двама от нашите.

Кръвта се оттече от лицето на Рен. Тя се приближи до Ослак, чието чело и скули бяха намазани със сива речна глина.

Торак не знаеше какво означават тези знаци, но когато Рен ги видя, ахна.

— Не — прошепна тя и докосна ръката на Ослак.

Едрият мъж кимна и се извърна.

— Ами Фин-Кедин? — попита остро Рен. — Да не би да е...

— Ранен е тежко — каза Хорд. — Ако умре, аз ще бъда новият старейшина. Ще се постараю да стане така.

Рен запуши уста с ръка и побягна към лагера.

— Рен! — извика след нея Ослак. — Върни се!

— Остави я — каза Хорд.

Когато тя се скри от погледа им, Торак се почувства съвсем сам. Дори не знаеше имената на останалите мъже от Гарвановия клан.

— Ослак — помоли той, — накарай Хорд да ми върне Нануак! Това е единствената ни надежда. Знаеш го.

Едрият мъж понечи да отговори, но Хорд го прекъсна.

— Твоето участие свърши — обърна се той към Торак. — Аз ще занеса Нануак в Планината! Аз ще принеса в жертва кръвта на Слушателя, за да спася хората си!

* * *

Вълк беше толкова изплашен, че му идеше да завие. Как можеше да помогне на своя брат-вълк? Защо всичко беше толкова трудно?

Докато следващите ловците без опашки през светлия мек студ, той се бореше с глада и силната миризма на леминги, която пълнеше устата му със слюнка. Бореше се с притеглянето — сега толкова мощно, че го чувстваше през цялото време — и със страха от демона. Знаеше, че не е далеч. Престана да се ослушва за воя на непознатата глутница: глутницата, която вече не му се струваше чужда, а странно близка...

Не биваше да ѝ обръща внимание. Неговият побратим беше в беда. Вълк усещаше болката и страхът му. Усещаше и гнева на ловците без опашки, и техния страх. Те се бояха от Прав-без-опашка.

Вятърът се промени и Вълк бе залят от вълна от миризми. Идваше от голямата бърлога на ловците без опашки. „Лошо, лошо, лошо!“ Куражът го напусна. Шмугна се със скимтене под едно паднало дърво.

Бърлогата означаваше ужасна опасност. Тя беше огромна и сложна, със сърдити кучета, които не слушаха, и с много червени зверове, които хапят с език. А най-лоши бяха самите ловци без опашки. Те не можеха да чуват или душат добре, но затова пък правеха умни неща с предните си лапи и изпращаха дълги нокти, които летят надалеч, към плячката си.

Вълк не знаеше дали да избяга, или да остане.

Задъвка един клон, за да мисли по-добре, а после и буца от светлия мек студ. Затича в кръг. Нищо не помогна. Копнееше за странната сигурност, която понякога го изпълваше и му казваше какво да прави. Сега не се появи. Сякаш беше отлетяла като гарван в Горното.

Какво трябваше да направи?

* * *

Торак обвиняваше себе си. Заради своята непредпазливост беше загубил Нануак. Вината беше изцяло негова. Натежалите от сняг дървета хвърляха синкави сенки върху пътеката и сякаш му казваха: „Сам си си виновен“.

— По-бързо — изляя Хорд и го ръгна в гърба.

Гарваните бяха разположили лагера си на поляна край един планински поток. В средата на поляната пламтеше голям огън от борови дърва. Около него бяха наредени наклонените заслони, после следваше пръстен от по-малки огньове и ровове с остри колове, пазени от мъже с копия. Изглежда, целият клан се беше преместил на север.

Хорд изтича напред, като оставил Ослак да чака с Торак край един от заслоните. Торак съзря Рен и духът му се повдигна. Тя беше коленичила на прага на един заслон от другата страна на поляната и говореше нещо припряно. Не го забеляза.

Хората се бяха скуччили около големия огън. Въздухът беше изпълнен със страх. Според Ослак следотърсачите бяха открили знаци от присъствието на мечката само на две долини от лагера.

— Става все по-силна — каза той. — Вилнее из Гората, сякаш... сякаш търси нещо.

Торак се разтрепери. Докато беше следвал забързания ход на Хорд, не усещаше студ, но сега, в летните си дрехи от еленова кожа, направо замръзваше. Дано не помислеха, че се страхува.

Ослак развърза китките му и го поведе през поляната. Щом пристъпи колебливо в светлината на големия огън, отвсякъде се понесе сърдито мърморене — като жуженето на разгневено гнездо пчели. Торак забрави за студа.

Видя Саен, седнала с кръстосани крака върху купчина еленови кожи — в скута ѝ лежеше торбичката от гарванова кожа. Хорд беше до нея и си гризеше палеца. Дирати наблюдаваше младежа и лицето ѝ бе напрегнато.

Изведнъж настъпи тишина. Хората направиха път на четирима мъже, които се появиха с Фин-Кедин върху носилка от бизонова кожа. Лицето на старейшината на Гарваните беше изпито, а левият му крак бе увят в меки превръзки, с избили по тях петна кръв. Лицето му се сгърчи леко, когато мъжете оставиха носилката край големия огън. Това бе единственият знак, че изпитва болка.

Появи се Рен, като търкаляше обло парче дърво. Сложи го зад Фин-Кедин, за да се облегне на него, и се сгущи до чично си върху една еленова кожа. Не поглед накъм Торак, а впери очи в огъня.

Ослак го побутна напред и той направи няколко колебливи крачки към носилката.

Старейшината на Гарваните улови погледа му и го задържа. Торак изпита облекчение — сините очи бяха също толкова пронизващи и неразгадаеми, колкото и преди. Хорд трябваше да почака доста, преди да заеме мястото му.

— Когато намерихме това момче първия път — каза Фин-Кедин с ясен глас, — не знаехме кой е той или какво представлява. Оттогава Торак е намерил трите части на Нануак. Спасил е живота на един от нас. Той замълча. — Вече не се съмнявам. Той е Слушателя Въпросът е дали да го оставим да отнесе Нануак в Планината. Само момче, без придружител. Или да изпратим нашия най-силен ловец: мъж с опит и много по-голям шанс срещу мечката?

Хорд престана да гризе палеца си и изпъна рамене. Сърцето на Торак се сви.

— Времето е кратко — каза Фин-Кедин и погледна към нощното небе, където с ярка светлина блестеше Големия бизон. — След няколко

дни мечката ще е твърде силна, за да я победим. Не можем да свикаме събрание на клановете, няма време. Аз трябва да реша сега — за всички кланове.

Единственият звук беше съскането и прашненето на огъня. Гарваните поглъщаха жадно всяка дума на старейшината.

— Между нас има мнозина — продължи Фин-Кедин, — които ще кажат, че е лудост да поверим съдбата си на едно момче.

Хорд скочи на крака.

— Ще бъде лудост! Аз съм най-силният! Позволете ми да ида в Планината и да спася моите хора!

— Ти неси Слушателя — каза Торак.

— Ами останалата част от Предсказанието? — изграчи Саен с дрезгавия си глас. — *Слушателя дава кръвта на сърцето си на Планината. Ще можеш ли да го направиш?*

Торак си пое дълбоко дъх.

— Щом така трябва.

— Но има и друг начин! — извика Хорд. — Ще го убием сега и ще занесем кръвта му в Планината! Така ще имаме някакъв шанс.

Чу се одобрително мърморене.

Фин-Кедин вдигна ръка за тишина и се обърна към Торак:

— Ти отричаше, че си Слушателя. Защо си толкова настоятелен сега?

Торак вирна брадичка.

— Мечката уби баща ми. Затова е била създадена.

— Става дума за нещо повече от отмъщение — подхвърли Хорд подигравателно.

— И за нещо повече от суета — озъби му се Торак. Той се обърна към Фин-Кедин. — Не ме интересува дали ще бъда „спасител на моите хора“. Какви хора? Че аз дори не познавам собствения си клан. Но се заклех пред баща си, че ще намеря Планината. Обещах му.

— Губим си времето! — каза Хорд. — Дайте ми Нануак и аз ще го направя.

— Как? — обади се тих глас.

Беше Рен.

— Как ще намериш Планината? — попита тя.

Хорд се поколеба.

Рен се изправи.

— Казано е, че това е най-далечният връх в най-северната част на Високите планини. Добре, сега ние сме в най-северния край на Високите планини. Къде е този връх тогава? — Тя разпери ръце. — Аз не знам. — Обърна се към Хорд: — А ти?

Той заскърца със зъби.

Тя се обърна към Саен:

— А ти? Не. При това си нашата шаманка. — После погледна към Фин-Кедин: — А ти?

— Не — отвърна той.

Рен посочи към Торак.

— Дори той не знае къде е това, а е Слушателя. — Тя замълча. — Но някой знае. — И погледна многозначително към Торак.

Той разбра. „Умница е Рен. Е, добре, щом това ще свърши работа...“

Постави ръце на устните си и зави като вълк.

Гарваните се смяха. Лагерните кучета пощуряха.

Торак зави отново.

Внезапно нещо сиво профуча през поляната и се бълсна в него.

Хората замърмориха. Кучетата не спираха да лаят и се наложи мъжете да ги укротят. Едно дете се засмя.

Торак коленичи и зарови лице в козината на Вълк. После близна благодарно вълчето по муцууната. Беше нужна невероятна смелост, за да се отзове на повикването му.

Когато врявата утихна, той вдигна ръка:

— Само Вълк може да намери Планината — каза на Фин-Кедин.

— Той ни доведе тук. Благодарение на него намерихме Нануак.

Старейшината на Гарваните прокара ръка по червеникавата си брада.

— Върни ми Нануак — помоли Торак. — Нека аз го занеса на Световния дух. Това е единственият ни шанс.

Дървата в огъня изпращаха и във въздуха се разлетяха рояк искри. От близкия смърч се откъсна купчинка сняг и тупна шумно на земята. Гарваните очакваха решението на своя старейшина.

Най-сетне Фин-Кедин заговори:

— Ще ти дадем храна и дрехи за пътуването. Кога ще тръгнеш?

Торак въздъхна облекчено.

Рен му кимна едва забележимо.

Хорд се опита да протестира, но Фин-Кедин го накара да мълкне с поглед. И отново се обърна към Торак:

— Кога ще тръгнеш?

Торак преглътна.

— Хм. Утре?

---

[1] Гъста каша за налагане на болно място. — Б.пр. ↑

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Утре двамата с Вълк щяха да поемат през Гората, в която вилнееше мечката, а Торак нямаше представа какво ще направи.

Дори ако стигнха до Планината, после какво? Може би просто трябваше да остави Нануак на земята? Да помоли Световния дух да унищожи мечката? Или да опита да се пребори с нея сам?

— Искаш ли нови мокасини, или ще закърпиш своите? — троснато попита жената на Ослак, която му взимаше мярка за зимни дрехи.

— Какво? — изненада се той.

— Мокасини — повтори жената. Имаше уморени очи и знаци от речна глина на бузите. Освен това му беше много ядосана. Не разбираше защо.

— Свикнал съм с моите — отвърна. — Дали би могла да... — ... да ги закърпя? — Тя изсумтя. — Знам как се кърпят мокасини!

— Благодаря ти — каза Торак смирено и погледна към Вълк, който се беше свил страхливо в ъгъла с прибрани уши.

Жената на Ослак грабна едно сухожилие и завъртя Торак, за да измери раменете му.

— Хм, тъкмо по мярка — измърмори тя. — Хайде, сядай, сядай!

Торак седна, а тя се зае да връзва възли, за да отбележи мерките. Очите ѝ бяха влажни и примигваше често-често. Улови погледа му.

— Какво зяпаш?

— Нищо — отвърна той. — Да се съблека ли?

— Ако искаш да замръзнеш... Ще си получиш дрехите на разсъмване. Сега ми дай мокасините.

Той ѝ ги даде и тя ги огледа, сякаш бяха двойка развалени съомги.

— Повече дупки, отколкото на рибарска мрежа — рече намръщено.

Момчето изпита истинско облекчение, когато тя най-сетне излезе от заслона.

Скоро след нея влезе Рен. Вълк я доближи и я близна по пръстите. Тя го почеса зад ушите.

Торак искаше да ѝ благодари, че се застъпи за него, но не знаеше как да започне. Тишината се проточи.

— Как мина с Ведна? — попита накрая Рен.

— Ведна? О, жената на Ослак? Май не ме харесва.

— Не е това. Заради новите ти дрехи е. Тя ги шиеше за сина си.

Сега трябва да ги довърши за теб.

— Сина ѝ?

— Мечката го убила.

— О!

„Горката Ведна — помисли той. — Горкият Ослак“. Това обясняваше речната глина. Така Гарваните жалеха мъртъвците си.

Синината върху бузата на Рен беше станала виолетова и той я попита дали боли. Тя поклати глава. Сигурно се срамуваше от постъпката на брат си.

— Ами Фин-Кедин? — запита той. — Как е кракът му? Много ли е пострадал?

— Много. До костта. Но няма признаци за черната болест.

— Това е добре. — Торак се поколеба. — Той... много ли ти беше сърдит?

— Да. Но не съм тук за това.

— А защо тогава?

— Утре идвам с теб.

Торак прехапа устни.

— Мислех, че ще сме само двамата с Вълк.

Тя го изгледа кръвнишки:

— Защо?

— Не знам, просто така.

— Това е глупаво.

— Може би, но това е положението.

— Говориш също като Фин-Кедин.

— Той е другата причина. Никога няма да ти разреши.

— Че откога позволявам на някой да ме спре?

Той се усмихна.

Рен обаче остана сериозна.

— Тази вечер ще се храниш с него — каза тя. — Това е чест. В случай че не знаеш.

Торак преглътна. Боеше се от Фин-Кедин, но по странен начин се нуждаеше от одобрението му. Новината, че ще се храни с него, го смути.

— Ти ще бъдеш ли там? — попита с надежда.

— Не.

— Ох.

Ново мълчание. После тя се смили.

— Ако искаш, ще взема Вълк при мен. По-добре да не го оставяме сам с кучетата.

— Благодаря ти.

Тя кимна. Сетне забеляза босите му крака.

— Ще се опитам да ти намеря мокасини.

* * *

Малко по-късно Торак тръгна с препъване към заслона на Фин-Кедин — чуждите мокасини му бяха твърде големи.

Завари старейшината на Гарваните, увлечен в разгорещен разговор със Саен, но двамата мъкнаха, щом влезе. Шаманката изглеждаше бясна. От лицето на Фин-Кедин не можеше да се разбере нищо.

Торак седна с кръстосани крака на една еленова кожа. Не виждаше никаква храна, но хората край големия огън бяха заети с готовене. Чудеше се кога ще ядат и какво правеше той тук.

— Казах ти какво мисля — рече Саен.

— Чух те — отвърна равно Фин-Кедин.

Не направиха опит да включат Торак, което му позволи да разгледа заслона на Фин-Кедин. Не беше по-голям от другите и от централната греда висеше обичайната ловджийска екипировка; но тетивата на големия тисов лък беше скъсана, а кожухът от бяла еленова кожа бе опръскан с изсъхнала кръв: неоспоримо свидетелство, че старейшината на Гарваните се бе изправил срещу мечката и беше оцелял.

Внезапно Торак забеляза, че един мъж го наблюдава от сенките. Имаше къса кестенява коса и мургаво, умно лице.

— Това е Крукослик — каза Фин-Кедин, — от клана на Планинския заек.

Мъжът постави свитите си в юмрук ръце на сърцето си и сведе глава в поклон.

Торак направи същото.

— Крукослик познава тези места по-добре от всеки друг — продължи Фин-Кедин. — Говори с него, преди да тръгнеш на път. Може да ти даде някои полезни съвети. Помня как изглеждаше, когато те заловихме първия път: без зимни дрехи, с един мях за вода и никаква храна. Баща ти едва ли те е учили така.

Торак затаи дъх.

— Значи си го познавал?

Саен настърхна, но Фин-Кедин я усмири с поглед.

— Да — отвърна той. — Познавах го. Имаше време, когато беше най-добрият ми приятел.

Шаманката се извърна сърдито.

Торак почувства, че също се ядосва.

— Щом си бил най-добрият му приятел, защо тогава ме осъди на смърт? Защо позволи да се бия с Хорд? Защо ме държеше завързан, докато събранието на клановете решаваше дали да ме принесе в жертва?

— За да видя от какво си направен — отвърна спокойно Фин-Кедин. — Каква полза от теб, ако не можеш да използваш главата си. — Той замълча. — А и не те пазех много старательно. Дори оставил вълчето при теб.

Торак се замисли върху думите му.

— Искаш да кажеш... че си ме изпитвал?

Старейшината не отговори.

От големия огън към тях се приближиха двама мъже, понесли четири вдигащи пара купи от брезово дърво.

— Яж — каза Крукослик и подаде едната на Торак.

Фин-Кедин му връчи рогова лъжица и момчето се нахвърли лакомо на храната, като забрави за всичко останало. Това беше рядка чорба, сготвена от сварени копита на лос и късчета сушено еленово сърце, с плодове от калина и жилави, безвкусни дървесни гъби, които кланът наричаше бизонови уши. Имаше и малка питка от печени жъльди: ужасно горчива, но ставаше за ядене, щом се надробеше в чорбата.

— Съжалявам, че не можем да ти предложим нещо по-добро — каза Фин-Кедин, — но дивечът е рядкост. — Това беше единственото напомняне за мечката.

Торак беше прекалено гладен, за да недоволства. Едва когато облиза купата си, забеляза, че Фин-Кедин и Саен почти не бяха докоснали своите. Саен ги отнесе при меха за готовене, после се върна обратно на мястото си. Крукослик провеси лъжицата на колана си, премести се до малкия огън при отвора на заслона и зашепна кратка молитва на благодарност.

Торак не беше виждал човек като него. Носеше широка кафява дреха от кожа на северен елен, която стигаше до глазените му, и широк колан от кожа на червен елен. Кожата на клана беше заешка наметка върху раменете, боядисана в огненочервено, а татуировката — червена зигзагообразна лента напреко на челото. На шията му висеше дълъг колкото пръст опущен планински кристал.

Видя, че момчето гледа кристала и се усмихна.

— Пушекът е дъх от Огнения дух. Планинските кланове се прекланят пред огъния.

Торак си спомни колко им беше помогнал огънят в снежната пещера.

— Разбирам защо — каза той.

Усмивката на Крукослик стана по-широка.

Щом се навечеряха, Фин-Кедин помоли останалите да си тръгнат, за да може да поговори с Торак насаме. Крукослик стана и се поклони. Саен изсъска сърдито и се измъкна от заслона.

Торак се чудеше какво следва сега.

* * *

- Саен не смята, че трябва да знаеш повече — каза Фин-Кедин.
- Мисли, че това ще те направи по-разсеян утре.
- Повече за какво? — попита момчето.
- За това, което искаш да знаеш.
- Торак се замисли.
- Искам да знам всичко.
- Не е възможно. Опитай пак.
- Торак се заигра с една дупка върху коляното на панталоните си.
- Защо аз? Защо аз съм Слушателя?
- Фин-Кедин поглади брадата си.
- Това е дълга история.
- Заради баща ми ли? Защото той е бил шаманът на Вълците?
- Враг на сакатия скитник, който е създад мечката?
- Това е... една от причините.
- Но кой е бил той? Защо са били врагове? Татко никога не го е споменавал.

Старейшината на Гарваните разбрърка огъня с една пръчка и момчето забеляза, че болката е вдълбала още линии около устата му. Без да обръща глава, Фин-Кедин каза:

- Баща ти споменавал ли е някога Душеядите?
- Торак беше озадачен.
- Не. Никога не съм чувал за тях.
- Тогава сигурно си единственият в Гората, който не е чувал за тях.
- Фин-Кедин се умълча, светлината от огъня изсичаше чертите му.
- Душеядите — продължи той — са седем шамани, всеки от различен клан. В началото не бяха зли. Помагаха на клановете си. Всеки от тях притежаваше някакво умение. Единият беше гъвкав като змия и обичаше да се занимава с билки и отвари. Другият беше силен като дъб — искаше да разбира дърветата. Третият имаше мисли, които летяха по-бързо от прилеп, и омагьосваше дребните твари, за да изпълняват нареджданията му. Четвъртият беше горд и с големи желания, възхищаваше се на демоните и се опитваше да ги контролира. Казват, че един от тях можел да призовава мъртвите.
- Той отново разбрърка огъня.

Когато не продължи, Торак събра кураж и попита:

— Изброй само пет, а каза, че били седем.

Фин-Кедин сякаш не го чу.

— Преди много зими те се обединиха около една тайна. Отначало се наричаха лечители. Мамеха себе си, че искат да правят само добро — да лекуват болести, да пазят хората от демони. — Устните му се свиха презрително. — Скоро започнаха да вършат зли дела, покварени от жаждата за власт.

Пръстите на Торак се свиха на коляното му.

— Защо са ги нарекли Душеяди? — попита той, като едва движеше устни. — Наистина ли са яли души?

— Кой знае? Хората бяха изплашени, а когато хората са изплашени, мълвата се превръща в истина. — Докато си припомняше, лицето му потъмня. — Най-много от всичко Душеядите искаха власт. Затова живееха. Да управляват Гората. Да подчиняват всички на желанията си. После, преди тринадесет зими, се случи нещо, което разклати властта им.

— Какво? — прошепна Торак. — Какво се случи?

Фин-Кедин въздъхна.

— Това, което трябва да знаеш, е, че имаше голям пожар и Душеядите бяха разпръснати. Някои от тях бяха тежко ранени. Всички се изпокриха. Мислехме, че заплахата си е отишла завинаги. Но грешахме. — Той счупи пръчката на две и я хвърли в огъня. — Мъжът, когото наричаш сакатия скитник, мъжът, който създале мечката, беше един от тях.

— Душеяд?

— Разбрах го още щом Хорд ми разказа за него. Само Душеяд може да в примчи толкова силен демон. — Той вдигна очи към Торак.

— Баща ти беше негов враг. Бе заклет враг на всички Душеяди.

— Никога не ми е споменавал за това.

— И мал е причини. Твоят баща... Твоят баща направи много грешки в живота си. Но накрая се опълчи срещу Душеядите. Затова те го убиха. Затова той те отгледа далеч от клана. За да не разберат никога, че съществуваш.

Торак го погледна неразбиращо.

— Аз? Защо?

Старейшината сякаш не го чу. Отново впери поглед в пламъците.

— Не изглежда възможно — промърмори той. — Никой не подозираше, че има син. Дори аз.

— Но... Саен е знаела. Татко й е казал на онова събрание на клановете край Морето преди пет лета. Тя не ти ли...

— Не — отвърна Фин-Кедин. — Нищо не ми каза.

— Не разбирам — недоумяваше Торак. — Защо Душейдите не бива да знаят за мен. Какво не ми е наред?

Фин-Кедин се взря изучаващо в лицето му.

— Нищо. Те не бива да знаят за теб, защото... — Той поклати глава, сякаш трябваше да обяснява твърде много. — Защото един ден ти може да ги спреш.

Торак беше изумен.

— Аз? Но как?

— Не знам. Знам само, че ако разберат за теб, те ще те подгонят. — Очите му пак се вторачиха в Торак. — Това е, което Саен не иска да знаеш. И което аз смятам, че трябва да знаеш. Ако оживееш... ако успееш да унищожиш мечката... това няма да е краят. Душейдите ще открият кой го е направил. Ще разберат, че съществуваш. Рано или късно ще те подгонят.

Един въглен изпраща.

Торак подскочи уплашено.

— Искаш да кажеш, че... дори и да оцелея утре, ще бягам цял живот?

— Не съм казал това. Можеш да бягаш или да се бориш. Винаги има избор.

Торак погледна към опръскания с кръв кожух. Хорд беше прав: това беше битка за мъже, не за момчета.

— Защо татко не ми е казал нищо? — попита той.

— Твоят баща знаеше какво прави — отвърна Фин-Кедин. — Наистина извърши някои лоши неща. Някои неща, за които никога няма да му простя. Но с теб мисля, че е постъпил правилно.

Момчето не знаеше какво да каже.

— Помисли сам, Торак. Защо в Предсказанието се говори за Слушателя? Защо не за Говорителя или Наблюдателя?

Торак поклати неразбиращо глава.

— Защото най-важното качество за един ловец е да бъде слушател. Да слушаш какво ти казват вятърът и дърветата. Да слушаш

какво казват другите ловци и плячката за Гората. Това е дарбата, която е дал баща ти. Той не те е научил на магии или на историята на клановете. Научил те е да ловуваш. Да използваш ума си. — Той замълча. — Ако утре успееш, ще е по този начин. Като използваш ума си.

* * *

Минаваше полунощ, но Торак още седеше край големия огън на поляната, взрян в тъмните очертания на Високите планини.

Беше сам. Вълк бе поел на нощните си странствания и единствените признания на живот в лагера идваха от пазачите и от заслона на Ослак, откъдето се чуваше мощно хъркане.

Торак копнееше да събуди Рен и да й разкаже всичко. Но не знаеше къде спи тя. А и трудно щеше да събере сили да й разкаже за баща си — за лошите неща, които Фин-Кедин бе споменал, че е правил.

„Ако оцелееш, това няма да е краят... Душевидите ще те подгонят... Можеш да бягаш или да се бориш. Винаги има избор...“

В главата му, подобно на снежен вихър, се завъртяха ужасни образи.

Кръвожадните очи на мечката. Душевидите — като неясни сенки в лош сън. Лицето на баща му, докато умираше.

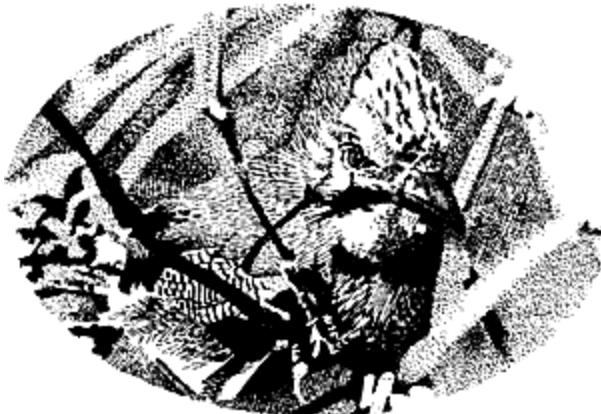
За да ги пропъди, той стана и закрачи наоколо. Помъчи се да мисли.

Нямаше представа какво ще предприеме утре, но знаеше, че Фин-Кедин е прав. Ако искаше да има някакъв шанс срещу мечката, трябваше да използва ума си. Световният дух щеше да му помогне само ако опита да си помогне сам.

Отново си припомни думите от Предсказанието: *Слушателя се бие с въздух и говори с тишина... Слушателя се бие с въздух...*

В главата му започна да се оформя неясна идея.

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

Пръстите на Торак трепереха толкова силно, че не можеше да извади запушалката от рога с охрата. Защо го бе оставил за последния момент? Вълк вече се разхождаше неспокойно нагоре-надолу пред заслона, Гарваните чакаха да го изпратят, а той още се пипкаше със запушалката...

— Имаш ли нужда от помощ? — попита Рен от вратата. Лицето й беше бледо, под очите ѝ имаше сенки.

Торак ѝ подаде рога и тя издърпа със зъби черната запушалка от дъбово дърво.

— За какво ти е? — попита, докато му го подаваше обратно.

— За знаците на смъртта — отвърна той, без да я поглежда.

Тя застини.

— Като на мъжа от Ледената река?

Той кимна.

— Но той е знал, че ще умре. Ти може да оцелееш...

— Не се знае. Не искам да рискувам душите ми да се разделят.

Не искам да се превърна в демон.

Рен спря да гали ушите на Вълк.

— Прав си.

Торак погледна към поляната — вече се зазоряваше. През нощта от Планините се бяха спуснали облаци и бяха покрили Гората с дебел

сняг. Чудеше се дали това ще му помогне, или ще му попречи.

Изсила малко червена охра на дланта си и плю върху нея. Но устата му беше много суха и не можа да направи каша.

Рен загреба шепа сняг, стопли го в шепите си и го изсила върху охрата.

— Благодаря — измърмори той. Колебливо описа кръгове върху петите, гърдите и челото си. Щом нарисува кръга на челото, затвори очи. Последния път бе направил това за баща си.

Вълк се притискаше към него, за да втрине миризмата си в новите му панталони. Сложи лапа върху ръката на Торак. „С теб съм“.

Торак се наведе и опря нос в муциуната му. „Знам“.

— Ето — каза Рен и му подаде торбичката от гарванова кожа. — Сложих още пелин и се посъветвах със Саен. Маскиращата магия трябва да помогне. Мечката няма да усети Нануак.

Торак завърза торбичката за колана си. Знаците на смъртта вече бяха започнали да се втвърдяват върху кожата му.

— По-добре вземи и това. — Рен му подаваше нещо, увито в брезова кора.

— Какво е?

Тя се изненада.

— За каквото ме помоли. Каквото правих почти цяла нощ.

Той се засрами. За малко да забрави. Ако беше тръгнал без него, какво щеше да излезе от плана му?

— Сложила съм вътре и някои пречистващи билки — каза момичето.

— Защо?

— Ами... ако... ако убиеш мечката, ще си нечист. Искам да кажа, тя все пак е мечка, значи друг ловец, дори и отвътре да е демон. Ще трябва да се пречистиш.

Колко типично за Рен, да мисли за всичко. Това му подейства ободряващо — тя вярваше, че има шанс.

Вълк изскимтя нетърпеливо и Торак си пое дълбоко дъх. Време беше.

Щом тръгнаха през поляната, се сети, че рогът му остана в заслона и се втурна обратно да го вземе. Докато излизаше и отваряше с треперещи пръсти торбичката с билки, рогът се изпълзna от ръцете му.

Вдигна го Фин-Кедин.

Старейшината на Гарваните беше с патерици. Загледа се в рога и изведнъж пребледня.

— Това е било на майка ти — каза той.

Торак примигна.

— Откъде знаеш?

Фин-Кедин не отговори. Подаде му го обратно.

— Не го губи никога.

Момчето напъха рога в торбата с билките. Странна заръка, като се имаше предвид закъде се беше запътил. Тъкмо тръгваше, когато Фин-Кедин извика:

— Торак...

— Да?

— Ако оцелееш, при нас има място за теб. Стига да го искаш.

Момчето бе твърде изненадано, за да отговори. Когато дойде на себе си, старейшината на Гарваните вече се отдалечаваше. Както винаги лицето му беше непроницаемо.

Високите планини бяха обрамчени със злато, когато Торак пое през снега към чакащите го Гарвани. Ослак му подаде спалния чувал и меха, а Рен — брадвичката, колчана и лъка. Изненада се, когато Хорд му помогна да си сложи раницата. Беше унил, но изглежда, бе приел, че няма да търси Планината.

Саен направи знака с ръка над Торак, а после и над Вълк.

— Нека закрилникът лети и с двама ви.

— И да тича с вас — обади се Рен, разтягайки устни в бегла усмивка.

Торак ѝ кимна леко. Искаше му се вече да е тръгнал.

Гарваните го наблюдаваха мълчаливо, докато поемаше през снега с Вълк, който го следваше по петите.

Не се обърна да погледне назад.

* * *

Гората беше смълчана, но щом Вълк пое водачеството, изглеждаше уверен и спокоен. Торак крачеше зад него и от устата му излизаше пара. Беше много студено, но благодарение на Ведна той не го усещаше. Докато беше спал, тя бе оставила новите му дрехи в

заслона. Лек елек от гъща кожа, чиито гръдни пера галеха меко кожата му; кожух с качулка и панталони от топла зимна еленова кожа; ръкавици от заешка кожа на кайшка, минаваща през ръкавите; и старите му мокасини, майсторски закърпени с груба еленова кожа и обточени с кожа на белка, както и с ивици акулова кожа, защити за подметките, за да не се хълзгат.

Ведна дори беше отпорила кожата на клана му от стария му елек и я беше зашила за кожуха. Лентата от вълча кожа беше износена и мръсна, но много скъпа. Беше я направил баща му.

Вълк сви встрани, за да провери нещо, и Торак тутакси застана нащрек. Стъпки на катерица: малки и прилични на човешка ръка. Торак проследи дирята: катеричката бе подскачала успоредно на покритите със сняг хвойнови храсти, после бе направила няколко дълги, изплашени скока и се бе изкатерила по ствola на един бор.

Торак отметна качулката и се огледа наоколо.

Гората беше съвършено спокойна. Каквото и да бе стреснало катерицата, си беше отишло. Въпреки това се ядоса на себе си — той също трябваше да забележи тези следи. Да бъде нащрек.

Слънцето се издигаше все по-високо в безоблачното небе. Една сойка ги следваше от дърво на дърво, докато газеха до колене в ослепителния пресен сняг. Торак се задъха. Беше решил да не взима снегоходки: щяха да улеснят ходенето му, но и да го забавят, ако се наложеше да се движи по-бързо.

Вълк се справяше по-добре, тъй като тясната му гръд цепеше снега, както кану пори водата. Но когато сутринта преполови, дори той започна да се уморява. Земята ставаше все по-стръмна, както ги бе предупредил Крукослик. „Веднъж дядо ми почти стигнал до Планината — беше казал той, когато Торак го събуди през нощта. — Бил толкова близо, че можел да я усети. Оттук следвай потока на север. Земята ще се изкачва, докато наближиш сянката на Високите планини. Щом денят преполови, ще стигнеш до ударен от гръм смърч в началото на една клисура. Клисурата е стръмна: не може да се изкачи. Но има пътека, която върви покрай западната ѝ страна...“

— Каква пътека? — беше попитал той. — Кой я е направил?

— Никой не знае. Просто тръгни по нея. Удареното дърво — то има магическа сила. Пази пътеката от зло. Може би ще запази и теб.

— А после какво? Накъде да вървя след това?

Крукослик бе разперил ръце.

— Следваш пътеката. Някъде в края на клисурата започва Планината.

— Колко е далеч?

— Никой не знае. Дядо ми не стигнал далеч, защото Духът го спрял. Духът винаги ги спира. Може би... може би с теб ще е различно.

„Може би“ — помисли Торак, газейки в снега.

Ако планът му проработеше — и Световният дух отговореше на молбата му, — мечката щеше да бъде унищожена и Гората щеше да оцелее. Ако ли не, нямаше да има втора възможност. За него или за Гората.

Пред него Вълк беше вдигнал глава и душеше въздуха. Козината му настръхна. Какво ли беше усетил?

Няколко крачки по-нататък Торак забеляза, че снегът е изпадал от клоните, намиращи се на височината на раменете му. После откри една крехка хвойна с няколко неравно отхапани клонки.

— Червен елен — промърмори той.

Няколко преплетени следи го потвърдиха. От вида им беше ясно, че еленът е само един, вероятно мъжкар: мъжките не вдигаха крака колкото кошутите и Торак забеляза следи от влачене в снега.

Но ако беше само елен, защо козината на Вълк настръхна?

Торак се огледа наоколо. Усещаше как Гората е затаила дъх.

Изведнъж следите на мечката лъснаха пред него на снега.

Не ги беше видял веднага, защото бяха на голямо разстояние една от друга, но сега различи знаците на паническия скок на елена надолу по склона, и лапите на мечката, която го беше последвала. Дължината на стъпката й беше ужасяваща.

Като се мъчеше да запази спокойствие, Торак заразглежда дирята. Мечката се бе движила в галоп — задните следи бяха разположени пред по-широките предни. Само едната беше три пъти по-голяма от главата му.

„Пресни са — помисли той, — но краищата им са леко заoblени. Макар че на това слънце не е нужно много време...“

Вълчето прескочи следите, нетърпеливо да продължат.

Торак го последва по-бавно. Всеки храст и камък приемаше формата на мечка.

Докато изкачваха с мъка склона, Вълк ставаше все по-възбуден: втурваше се напред, после се връщаше обратно за своя побратим и го подканяше с къси изръмжавания. Може би най-после бяха стигнали до Планината. Може би затова Вълк беше по-скоро нетърпелив, отколкото изплашен. На Торак му се щеше да споделя това нетърпение, но усещаше само тежестта на Нануак на колана си и заплахата от мечката.

Далечен рев разцепи Гората.

Сойката изписка и излетя нанякъде.

Момчето стисна дръжката на ножа си толкова силно, че го заболя. Колко близо беше? Къде беше? Не можеше да каже.

Вълк спря да го изчака: с настръхнала козина, но с вирната опашка. Поведението му ясно говореше: „*Не още*“.

Докато газеше в снега, Торак се запита какво ли бе станало с душите на истинската мечка. Все пак, както бе казала Рен, тя си оставаше мечка. Някога сигурно е ловувала съомга, хранила се е с горски плодове и е спяла през зимата. Дали душите ѝ още бяха в тялото, заедно с демона? Хванати в капан, ужасени?

Той заобиколи един голям камък и пред погледа му изникна поразения от светкавица смърч.

Над него, ослепително бели, се извисяваха Високите планини. Клисурата ги пресичаше като с нож. Виеше се навътре в Планините, а краят ѝ се губеше в непроницаем облак. Тясна пътека минаваше по западната ѝ страна — започваше от мястото, където стоеше Торак. Кой беше направил тази пътека? С каква цел? Кой би се осмелил да поеме по нея и да навлезе в това обитавано от духове място?

Внезапно облаците в края на клисурата се разнесоха и Торак видя какво лежи отвъд. Планината на Световния дух — около склоновете ѝ се трупаха буреносни облаци, дълбок, сковаващ студ се спускаше от върха ѝ, който бе невъобразимо висок и пронизваше небето. Торак затвори очи, но продължаваше да усеща покоряващата сила на Духа. Усещаше гнева му.

Душиядите бяха създали демон от Отвъдния свят. Те бяха пуснали в Гората чудовище и бяха нарушили обета. Защо Духът да помага на клановете, когато някои техни членове са толкова зли?

Торак наведе глава. Не можеше да продължи. Мястото му не беше тук. Това беше убежище на духове, не на хора.

Когато отвори очи, Планината беше изчезнала — закрита отново от облаци.

Момчето седна върху петите си. „Не мога да го направя — каза си то. — Не мога да ида там“.

Вълк седна пред него, очите му с форма на сълзи бяха чисти като вода. „Да, можеш. Аз съм с теб“.

Торак поклати глава.

Вълчето продължаваше да го гледа настоятелно.

Торак помисли за Рен и Фин-Кедин, за Гарваните и за всички останали кланове, за които дори не знаеше. Помисли за безбройните живи същества в Гората. Помисли за баща си, какъвто беше, преди да го нападне мечката: развеселен от шегата му.

Затисна го мъка. Изтегли ножа от канията и смъкна ръкавицата си, за да постави ръка върху студеното синьо острие.

— Не можеш да спреш сега — каза на глас. — Ти се закле пред баща си.

Свали лъка и колчана си и ги облегна на ствала на едно дърво. После направи същото с раницата си, със спалния чувал, с меха за вода и брадвичката. Те нямаше да му трябват. Само ножа, Нануак в торбичката от гарванова кожа и вързопчето от брезова кора на Рен в торбичката с билки.

Той хвърли прощален поглед към Гората и последва Вълк по пътеката.

ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Щом Торак стъпи на пътеката, студът стана по-силен. Дъхът замръзваше в ноздрите му. Клепачите му не можеха да се отлепят. Духът го предупреждаваше да се върне.

Ледът под мокасините му бе чуплив и всяка стъпка проехтяваше в клисурата. Меките лапи на Вълк не издаваха звук. Той се обърна и зачака Торак да го настигне: с наведена муцуна, поклащащ леко опашка. Сякаш се радваше, че е тук.

Торак се изравни с него. Беше се задъхал. Пътеката бе толкова тясна, че имаше място само колкото двамата да вървят един до друг. Момчето погледна надолу и съжали, че го направи. Дъното на клисурата едва се виждаше.

Изкачваха се все по-високо. Слънцето вече грееше ослепително. Ледът стана опасен. Когато Торак стъпи твърде близо до ръба на пътеката, ледът се пропука и той едва не политна надолу.

На около четиридесет крачки пред него пътеката се разширяваше леко под една вдълбнатина в скалите. Беше твърде плитка за пещера: просто дупка, в която прозираше черният базалт на клисурата. Щом я зърна, Торак се ободри. Беше се надявал на някакъв вид прикритие. Нямаше да се нуждае от него, ако планът му...

До него Вълк се наежи.

Гледаше надолу към клисурата с наострени уши, а космите на гърба му бяха щръкнали до един.

Торак заслони с ръка очи и погледна отвъд ръба. Нищо. Черни пънове. Покрити със сняг камънаци. Озадачен, той понечи да тръгне... и мечката се появи внезапно, точно както го правят мечките. Първо — раздвижване в дъното на клисурата, а после — ето я и нея.

Дори от това разстояние — петдесет, шестдесет стъпки под него — тя беше огромна. Торак гледаше, онемял, как се поклаща насамнатам и души въздуха.

Не успя да надуши нищо. Торак беше прекалено високо. Мечката не знаеше къде е той. Видя я как се обръща и тръгва надолу към Гората.

Сега той трябаше да направи немислимото. Трябаше да я примами обратно.

Имаше само един сигурен начин за това. Смъкна ръкавиците си и задуха върху пръстите си, за да ги стопли. После свали торбичката от гарванова кожа от колана си. Развърза връвта от косми, отвори кутийката от кора на калина и Нануак лъсна насреща му. Речните очи, каменният зъб, лампата.

Вълк изръмжа тихо, по-скоро изскимтя.

Торак облиза напуканите си от студа устни. От торбичката с билки извади вързопчето от брезова кора на Рен. Пъхна пречистващите билки и кутията от брезова кора в пазвата си и разгледа онова, което му беше приготвила Рен през нощта. Малка торбичка, изплетена от трева. Плетката бе толкова фина, че щеше да удържи дори речните очи и в същото време да позволи на светлината на Нануак да заблести: светлината, която Торак не можеше да види, но мечката можеше.

Като внимаваше да не докосва Нануак с голи ръце, той изсипа лампата, каменния зъб и речните очи в изплетената от трева торбичка. После я завърза и преметна дългата връв през врата си. Понесе Нануак открито на гърдите си.

Очите на Вълк отразиха бледа, потрепваща златиста светлина: светлината на Нануак. Щом Вълк я виждаше, значи и демонът щеше да я види. Момчето разчиташе на това.

То се обърна да посрещне мечката. Тя се движеше без усилие в снега и вече се беше отдалечила.

— Ето, виж — извика Торак колкото може по-тихо, за да не разгневи Световния дух. — Нали това търсиш: най-ярката от всички

души, душата, която ненавиждаш толкова много и копнееш да угасиш завинаги. Ела да си я вземеш.

Мечката спря рязко. През мощните ѝ плещи премина тръпка. Едрата ѝ глава се залюля. Обърна се и тръгна обратно към Торак.

Той се изпълни с ликуващо чувство. Това чудовище беше убило баща му. Оттогава той непрекъснато бягаше. Сега нямаше да бяга повече. Щеше да се бие.

Беше по-бърза, отколкото очакваше. Скоро се приближи. Изправи се на задните си крака като човек. Макар да стоеше петдесет стъпки по-нагоре, Торак я видя съвсем ясно — сякаш, ако протегнеше ръка, щеше да я докосне.

Тя вдигна глава и срещна очите му. Изведнъж той забрави за Духа, забрави за клетвата пред бащата си. Вече не стоеше върху заледена планинска пътека, беше обратно в Гората. От разрушения заслон се понесе дивият вик на баща му. „Торак! Бягай!“

Не можеше да помръдне. Искаше да избяга — да се втурне нагоре по пътеката към вдълбнатината, както си повтаряше, че трябва да направи, — но не можеше.

Демонът изсмукваше волята му и го теглеше надолу, надолу, надолу...

Вълк изръмжа.

Торак се отърси от вцепенението си и пое несигурно по пътеката. Когато бе погледнал в тези очи, все едно бе погледнал към слънцето: обрамченият в зелено образ остана запечатан в главата му.

Чу как ледът запука. Мечката беше започнала да се изкачва по склона на клисурата. Представи си я как се катери със смъртоносна бързина. Трябваше да стигне до вдълбнатината, иначе нямаше да има никакъв шанс.

Вълк побягна с големи скокове по пътеката. Торак се подхълзна и залитна. Успя да се задържи с усилие. Хвърли поглед през ръба. Мечката беше изминала една трета от пътя.

Той забърза напред. Стигна до дупката в скалите и се напъха в нея свит надве, като едва дишаше. Сега идваше ред на останалата част от плана: да извика на помощ Духа.

Изправи се, доколкото бе възможно, напълни гърдите си с въздух, отметна назад глава и зави.

Вълк поде воя му и горещият им зов се забълска в клисурата — напред-назад, напред-назад, — понасяйки се към Планините. „Световен дух — виеше Торак, — нося ти Нануак! Чуй ме! Изпрати силата си да смаже демона от Гората!“

Под него чуващ как мечката приближава все повече... как ледът трополи надолу към клисурата.

Той продължи да вие, докато го заболяха ребрата. „Световен дух, чуй молбата ми...“

Не се случи нищо.

Торак спря да вие. Изпълни го ужас. Световният дух не беше отговорил на молбата му. Мечката идваща за него...

Изведнъж осъзна, че Вълк също бе престанал да вие.

„Погледни зад себе си, Торак“.

Той се обърна и видя как Хорд мята брадвичката си към него.

ТРИДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Торак приклекна. Брадвичката изсвистя край ухото му и се заби в леда до него.

Хорд я изтръгна от скалата.

— Дай ми Нануак! — извика той. — Аз трябва да го отнеса в Планината!

— Остави ме на мира! — озъби се Торак.

По склона на клисурата се чуваше шум от трошащ се лед — мечката беше съвсем близо.

Изпитото лице на Хорд се сгърчи от болка. Торак се опита да си представи какво му е струвало да ги последва през обитаваната от демона Гора, да поеме по пътеката, с риск да разгневи Световния дух.

— Дай ми Нануак — повтори младежът.

Вълк тръгна към него с ръмжене, настръхнал и готов за атака. Вече не беше малко вълче; беше кръвожаден млад вълк, който бранеше член от глутницата си.

Хорд не му обърна внимание.

— Дай ми го! Аз съм виновен за това, което се случва! Аз трябва да сложа край!

Изведенъж Торак разбра.

— Ти си бил там — промълви той. — Присъствал си на създаването на мечката. Бил си с Еленовия клан. Помогнал си на

сакатия Душеяд да улови демона.

— Не знаех! — отвърна с болка Хорд. — Той каза, че му трябвала мечка и аз му хванах една. Нямах представа какво смята да направи!

После се случиха няколко неща наведнъж. Хорд замахна с брадвичката си към гърлото му. Торак се наведе. Вълк скочи върху нападателя и впи зъби в китката му. Хорд изрева и изпусна брадвичката си, но със свободната ръка започна да сипе удари върху незащитената глава на Вълк.

— Не! — изкрештя Торак, изтегли ножа си и се хвърли върху младежа. Хорд сграбчи Вълк за врата и го запрати в базалтовите скали, после се изви рязко и поsegна към Нануак, който висеше на шията на Торак.

Момчето успя да отскочи. Хорд докопа краката му и го просна по гръб на леда. Докато падаше, Торак дръпна рязко торбичката от врата си и я запрати на пътеката, колкото може по-далеч. Вълчето се окопити и скочи към нея. Улови я във въздуха, но се приземи опасно близо до ръба на клисурата.

— Вълк! — изкрештя Торак. Бореше се под Хорд, който беше възседнал гърдите му и затискаше ръцете му с колене.

Задните лапи на Вълк задраскаха диво по ръба. Точно под него се чу смразяващо ръмжене... после черните нокти на мечката разцепиха въздуха и за малко пропуснаха лапите на вълчето...

Вълк напрегна всичките си сили и успя да стъпи на пътеката. Но тогава за пръв път реши да върне онова, което Торак му беше подхвърлил, и скочи към него, стиснал Нануак в челюстите си.

Хорд се протегна да вземе торбичката. Торак освободи едната си ръка и хвана младежа за лакътя. Ех, ако ножът му не беше затиснат под коляното на Хорд...

Неземен рев разтърси клисурата. Ужасено, момчето гледаше как мечката се показва над ръба на пътеката.

И в този последен момент, докато тя се изправяше над тях — Вълк се беше заковал с Нануак в уста, а Хорд го притискаше към земята, — в този последен момент той прозря истинското значение на Предсказанието. Слушателя дава кръвта от сърцето си на Планината.

Кръвта от неговото сърце.

Вълк.

„He!“ — изкрешя вътрешно.

Но вече знаеше какво трябва да направи. На глас извика към вълчето:

— Отнеси торбичката в Планината! Уф-уф! Уф-уф!

Златистите очи на Вълк срещнаха неговите.

— Уф-уф! — задъхваше се Торак. Очите му пареха.

Вълк се обърна и се втурна нагоре по пътеката към Планината.

Хорд изръмжа злобно и се спусна след него, но се подхълзna, изпищя и се прекатури назад, право в лапите на мечката.

Момчето се изправи с мъка на крака. Хорд продължаваше да пищи. Торак трябваше да му помогне...

Високо над тях се чу оглушителен шум.

Пътеката се разтърси. Момчето падна на колене.

Шумът премина в невъобразим грохот. Торак се хвърли към вдълбнатината — миг по-късно отгоре се свлече неудържим, смазващ, унищожителен сняг, който помете Хорд, помете мечката и ги запрати с рев към смъртта.

Световният дух беше чул молбата на Торак.

Последното нещо, което той успя да види, беше Вълк, все още с Нануак между челюстите, бягащ пред гърмящия сняг към Планината.

— Вълк! — извика той. После сякаш целият свят побеля.

* * *

Торак така и не разбра колко дълго бе стоял прилепен до скалата, с плътно затворени очи.

Най-сетне осъзна, че грохотът е преминал в ехо, а ехото все повече отслабва. Световният дух се отдалечаваше с големи крачки към Планините.

Зукът от стъпките му постепенно премина в леко шумолене на слягащ се сняг.

После в шепот...

После настъпи тишина.

Торак отвори очи.

Не беше заровен жив. Световният дух беше минал над кухината и го беше оставил жив. Но къде беше Вълк?

Той се изправи на крака и се запрепъва към ръба на пътеката. Студът-убиец си беше отишъл — можеше да види Планините през мъглата от слягащ се сняг. Под него клисурата бе изчезнала сред хаос от лед и скали. Някъде под тях лежаха заровени Хорд и мечката.

Хорд беше платил с живота си. Мечката бе празна обвивка, защото Духът бе прогонил демона в Отвъдния свят. Може би истинските души на мечката сега най-после бяха намерили покой след дългия затвор с демона.

Торак беше изпълнил клетвата към баща си. Беше предал Нануак на Световния дух и Духът бе унищожил мечката.

Той знаеше, че е така, но не можеше да го почувства. Чувстваше единствено болката в гърдите. Къде беше Вълк? Дали бе успял да стигне до Планините, преди снегът да го засипе? Или също лежеше заровен под леда?

— Моля те, бъди жив — измърмори Торак. — Моля те. Не искам нищо друго.

Лек ветрец развя косата му, но отговор не дойде.

Една млада врана прелетя с грачене над Планините. Наслаждаваше се на танца си високо в небето. От изток се понесе шум от копита. Торак знаеше какво означава той. Означаваше, че северните елени слизат долу от Голата земя. Гората се връщаше към живот.

Той се обърна и видя, че пътят на юг е останал открит. Можеше да се върне обратно при Рен, Фин-Кедин и Гарваните.

После от север — отвъд реката от лед, която запречваше пътеката, зад облаците, които скриваха Планината на Световния дух — зави вълк.

Не беше пискливото, несигурно виене на малко вълче, а изчистената, прочувствена песен на млад вълк. И все пак това несъмнено бе Вълк.

Болката в гърдите на Торак се стопи.

Докато слушаше песента на Вълк, към нея се присъединиха още вълчи гласове: вплитаха се в този ясен, любим глас, но без да го заглушават. Вълк не беше сам.

Очите на Торак се насълзиха. Той разбра. Вълк се прощаваше с него. Нямаше да се върне обратно.

Виенето престана. Торак наведе глава.

— Но той е жив — каза на глас. — Това е важно. Той е жив.

Копнееше да завие в отговор: да каже на Вълк, че не се разделят завинаги. Че един ден той ще намери начин да бъдат заедно. Но не можеше да измисли как да го каже, защото на вълчия език нямаше бъдеще.

Вместо това го каза на собствения си език. Знаеше, че Вълк няма да го разбере, ала също така знаеше, че това е обещание, което дава колкото на него, толкова и на себе си.

— Някой ден — извика той и гласът му зазвъня в кристалния въздух — ние ще бъдем заедно. Ще ловуваме заедно в Гората. Заедно... — Гласът му потрепери. — Обещавам ти, вълчи братко!

Не последва никакъв отговор. Но Торак и не очакваше. Беше дал своето обещание.

Загреба шепа сняг, за да охлади пламналото си лице. Почувства се по-добре. Загреба още малко и изтри знака на смъртта от челото си.

После се обърна и пое обратно към Гората.

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Ако можехте да се озовете в света на Торак, щяхте да откриете, че част от него ви е изненадващо позната, а друга — напълно неизвестна. Щяхте да се върнете шест хиляди години назад, във времето, когато Гората е покривала цяла Северозападна Европа. Ледената епоха е свършила няколко хиляди години преди това и мамутите и саблезъбите тигри ги няма. Но макар повечето дървета, растения и животни да са били същите както сега, горските коне са били по-яки и сигурно щяхте да ахнете при вида на бизона: огромен див бивол с извити напред рога, високи около метър и осемдесет, смятано от плешките.

Хората от света на Торак са изглеждали също като вас или мен, но техният начин на живот е бил много различен. Ловците събирачи са живеели в малки кланове и непрестанно са били в движение. Понякога са се задържали в лагера си само няколко дни, както Торак и баща му от Вълчия клан, а понякога са оставали цяла луна или сезон, както Гарвановия и Глигановия клан. Не са били чували за земеделие, нямали са писменост и метали и не са познавали колелото. Нямали са нужда от тях. Владеели са до съвършенство изкуството на оцеляването. Знаели са всичко за животните, дърветата, растенията и скалите в Гората. Когато са искали нещо, знаели са къде да го намерят или как да го направят.

Повечето от тези неща успях да науча от археологията: с други думи, от следите от оръжия, храна, дрехи и заслони, оставени от клановете в Гората. Но това е само част от историята. Как са разсъждавали те? Какво са вярвали за живота и смъртта? Откъде са дошли?

За да си отговоря на тези въпроси, проучих живота на по-съвременните ловци събирачи, сред които някои от местните американски племена, инуитите (ескимосите), племето сан от Южна Африка и аину в Япония.

Все пак остана въпросът как се чувства човек, когато живее в гората. Какъв вкус има смолата на смърча или еленовото сърце, или пушеният лос? Какво е да спиш в един от заслоните без врата на Гарвановия клан?

За щастие това може да се изпита, поне до известна степен, защото част от Гората все още съществува. Аз бях там. Понякога ми бяха нужни само няколко секунди, за да се пренеса шест хиляди години назад. Ако чуете еленов рев в полунощ или намерите пресни вълчи следи, пресичащи вашите собствени, ако внезапно се наложи да убеждавате някоя много докачлива мечка, че не сте нито заплаха, нито плячка... значи сте попаднали в света на Торак.

И накрая бих искала да благодаря на някои хора. Искам да благодаря на Джорма Патосалми, че ме приведе през гората на Северна Финландия, че ми позволи да свиря на рог от брезова кора, че ми показва как да нося огън в парче тлееща гъба, както и за много други ловни съвети и сведения за Гората. Искам да благодаря също и на господин Дерик Койл, кралският отговорник за гарваните в лондонския Тауър, че ме запозна с поведението на някои особено достолепни гарвани. Що се отнася до вълците, задължена съм много на книгите на Дейвид Меч, Майкъл Фокс, Лоус Крайслър и Шон Елис. И на последно място, но не по значимост, искам да благодаря на моя агент Питър Кокс и на моята редакторка Фиона Кенеди за техния неувяхащ ентузиазъм и подкрепа.

Мишел Пейвър

Лондон, 2004 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.